125 GODINA TRADICIJE

DANAS PRILOZI

life INSPIRIRAN GRADOM

Politolog Nikola Baketa

Političke elite građanski odgoj percipiraju kao prijetnju

NOVI LIST

www.novilist.hr

UTEMELJIO FRANO SUPILO 2. SIJEČNJA 1900.

SUBOTA / RIJEKA / 13. RUJNA 2025. / BROJ 25.760 / GODINA LXXIX

CIJENA 1,79 EURA

VRIJEME

DHMZ www.meteo.hr

DANAS max. 27 min. 20

SUTRA max. 20 min. 18

NOVAC I TEHNOLOGIJA

Umjetna inteligencija ušla u bankarstvo na velika vrata

Algoritmi već određuju kreditni bonitet klijenata

Str. 2. i 3.

PEXELS

Razvijen je UI model koji pomaže u procjeni kreditne sposobnosti, kao i vjerojatnosti uredne otplate, te može automatski procijeniti određene limite za financiranje, potvrdili su nam u Erste banci. I u OTP banci u tijeku su implementacije naprednih alata, pri čemu je, kažu, prvi i neprikosnoveni fokus zaštita podataka, kako klijenata, tako i djelatnika

INA

Prostorni plan Isključivog gospodarskog pojasa Str. 6.

Hrvatska odustaje od nafte i plina u Jadranu

Art Explora Festival

Jedinstveni brod muzej prvi put pristao u riječkoj luci

Str. 20.

VEDRAN KARUZA

Str. 4. i 5.

NIKOLA BLAGOJEVIĆ

S kongresa u Opatiji stručnjaci upozorili na veliki javnozdravstveni problem

Svaki šesti par je neplodan, godišnje se rodi 1.900 djece uz pomoć IVF-a

Uvodnik

Piše
Tihana TOMIČIĆ

A što ako Hajdaša podrži Milanović?!

SDP je u svoj prijedlog izmjena kaznenog i prekršajnog zakona o zabrani veličanja totalitarističkih simbola - čitaj ZDS-a - krenuo s idejom o tome da se pokušaju naći načini da se ZDS potpuno zabrani. Njihova je namjera bila pooštriti kazne za sve koji veličaju ZDS na društvenim mrežama, u javnim izjavama ili na bilo koji drugi način. No, dio korištenja tog ustaškog pozdrava u »dnevnoj upotrebi«, a to je i komemoracija HOS-a i Thompsonov koncert ili grafit na nekom zidu u predgrađu, ostavili bi u prekršajnom zakonu, uz pretpostavku da je mladić od 16 godina u majici s natpisom ZDS na koncertu na Hipodromu potpuno nesvjestan što na sebi nosi i kakvu poruku šalje. Jednostavno, nije ga briga, svejedno mu je piše li mu na majici ZDS ili Žuja je zakon.

No, u razradi tog načelnog stava Ibler je posrnuo - s jedne strane, predsjednik te stranke Siniša Hajdaš Dončić po svom je habitusu tehnokrat, nije zadojen nekom ideologijom na ultraški način, zato je vjerojatno i sam sa 16 godina mogao biti član HDZ-a, i nije ga za to bilo mnogo briga. On je makroekonomist, kaže sam za sebe, a i pragmatični Zagorec, i evidentno ima mentalni sklop u kojem je stopa ekonomskog razvoja uz rast produktivnosti za Hrvatsku puno važnija nego svađa o 1941. godini. To čak otvoreno i kaže: nije me briga gdje si bio 1941. ili čak 1991., briga me gdje ćemo svi zajedno biti 2037.

S druge strane, tekst novog zakona piše Arsen Bauk, koji je kao ministar u Milanovićevoj vladi tada pisao jedan drugi zakon, a to je zakon o dvojezičnim pločama u Vukovaru. Odavno se Bauk opekao na izrazito ideološke teme - iako ih voli i ima jasne antifašističke i ljevičarske stavove, zna u što se pretvorio rat s braniteljima u mandatu te vlade. Zna što je realnost, a to je da »današnja omladina« odrasla u sjeni davno puštenog duha iz boce, kojeg su razne desne i lijeve vlade propustile vratiti u bocu, potpuno drukčije konotira ZDS od možda nekog sada već zaista starog živućeg partizana ili s druge strane HOS-ovca koji je 1991. došao na Zrinjevac s topom i bio članom stranačke paravojske. Bauk je taj koji je, poučen zbivanjima otprije 10 godina, unutar stranke postavio pitanje: ako potpuno zabranimo ZDS, hoćemo li rušiti i spomenike HOS-ovcima, i kako će to proći?

Dakle SDP se htio postaviti pragmatično umjesto principijelno, a sve je završilo novim unutarstranačkim sukobima, i čak sukobima s koalicijskim partnerima iz Možemo!, GLAS-a i drugima poput Dalije Orešković. Moguće je da je Hajdaš Dončić ovim prijedlogom izgubio priliku o kojoj možda sanja, a to je da postane hrvatski premijer. Bez podrške ostalih stranaka centra i lijeve oporbe, to se nikako ne može ostvariti, a prijedlogom kriminalizacije ZDS-a - naopako! - navukao je na sebe baš bijes lijeve javnosti i stranaka. Pozivanje na Vijeće za suočavanje s prošlošću i intencija smanjivanja tenzija u društvu jednostavno nije prošla na ljevici.

Rješenje? Ili će SDP morati na kraju odustati od ovog prijedloga, koji ne podržava ni dobar dio stranačkog Predsjedništva, ili će Hajdaš Dončić ostati usamljen na političkoj sceni. Dosad ga je »pozdržao« samo HDZ, koji kaže da se cijeli ovaj prijedlog potpuno poklapa s praksom koju oni već provode. HDZ likuje, jer tuče Hajdaša svojim oružjem, a stara baza birača SDP-a vjerojatno će mu kardinalno zamjeriti i možda nikad više ne dati glas dok bude na čelu stranke.

Najapsurdnije je to što i Hajdaš Dončić i svi ostali u SDP-u znaju da ovaj prijedlog ionako ne može proći u Saboru - SDP nema većinu, a sad više nema ni manjinu, da se ironično izrazimo, nakon što su i Možemo! i ostali protiv njega.

Ono što je zapravo apsurd iznad svih, jest da će se, kao i uvijek, čekati stav predsjednika Zorana Milanovića o ovom prijedlogu. Ako ga on ipak podrži, jer kriminalizacija ZDS-a nije malen zalogaj za hrvatsko društvo, možda Hajdaš Dončić na kraju bude heroj ulice. Uostalom, uvijek je tako: dok se »japa« ne oglasi s Pantovčaka, u SDP-u su obezglavljeni, a Milanović upravo u svom drugom mandatu drži isti, pomiriteljski kurs.

Ali to je stari sindrom te stranke, koja je upravo zato ondje gdje danas jest, da je njen jedini autoritet samo Milanović - mada nije više član.

NOVAC I TEHNOLOGIJA Umjetna inteligencija ušla u bankarstv

Algoritmi nam o no i bez toga tež

Razvijen je UI model koji pomaže u procjeni kreditne sposobnosti, kao i vjerojatnosti uredne otplate, te može automatski procijeniti određene limite za financiranje, potvrdili su u Erste banci

Aneli DRAGOJEVIĆ MIJATOVIĆ

Ako su digitalni kanali utjecali na neku djelatnost, onda je to bankarstvo. Plaćanja, transakcije, računi, sve se to odvija online, zaposlenih u bankarstvu sve je manje, a sve više banke traže IT stručnjake umjesto »klasičnih« ekonomskih profila. Na sve to i dodatno se »nasložila« umjetna inteligencija koja preuzima neke rutinske poslove, ali sve češće primjerice sudjeluje i u izradi kreditnog boniteta klijenta, dodjeljujući ili oduzimajući bodove (credit scoring) koje čine nečiji rizični profil.

Puni predrasuda?

»Tradicionalna« provjera boniteta klijenta svodi se na financijske pokazatelje poput omjera plaće i rate kredita (što je sada regulativom HNB-a ionako postroženo) te individualnu kreditnu povijest u smislu je li klijent dosadašnje kredite uredno vraćao. No, ako se u sve to umiješa i UI, onda je moguće da se obavlja svojevrsno predviđanje rizika temeljem raznih drugih podataka o ponašanju korisnika. Nameće se pitanje i koji se podaci koriste i zadire li se u privatnost. Uz to, određeni algoritmi »nasljeđuju« predrasude (bias) prema određenim skupinama jer su trenirani na podacima koje su svojevremeno na web unijeli ljudi, možda također puni predrasuda.

Sve što gledamo, klikamo, može se nažalost interpretirati kao dio »profila«. Tu su i banalne stvari poput doba dana ili noći u kojem netko primjerice kupuje online, ili pak ovisno o tome kako puni mobitel, pa se tako »noćne« kupnje navodno mogu interpretirati kao nešto rizičniji profili, kao i stalno punjenje mobitela »po malo«, umjesto odjednom do kraja. Naravno, to je zadiranje u privatnost koje se ne bi smjelo ni događati, a kamoli koristiti za predviđanje ponašanja. No, s obzirom da slične tendencije pokazuju i javna tijela EU-a, bilo bi neobično da nije palo na pamet privatnim pružateljima usluga.

Što se tiče predrasuda, radi se o tome da su algoritmi trenirani na sadržaju s interneta, a on je sam po sebi raznolik, odnosno nije posve neutralan, već možda ideološki obojen, s usađenim obrascima poimanja svijeta, pa i pradrasudama, rodnim, rasnim, dobnim, koje se onda kroz »petlju« mogu ponavljati. Zato se dosta energije troši na to da se UI na neki način učini što neutralnijim, odnosno algoritam se »popravlja« dok se iz njega ne izbace neželjeni i neetični oblici rasuđivanja. No, i to je teško jer posve neutralnog konteksta nema, kako primjećuju poznati bihevioralni ekonomisti Richard Thaler i Cass Sunstein.

Arhiva NL

Umjetna inteligencija u bankarstvu koristi se prvenstveno kao podrška poslovanju i unapređenju korisničkog iskustva - kroz digitalne asistente, automatizaciju jednostavnijih procesa i naprednu analitiku

HUB

Zaštita privatnosti

O svemu tome, stupnju korištenja, ugroženoj privatnosti, mogućim predrasudama koje vode financijskoj isključenosti određenih skupina, pitali smo veće banke u Hrvatskoj. Kako je već navedeno, zbog pravila HNB-a, koja dakle nemaju veze s UI-jem nego su dio makroprudencijalne monetarne politike, do kredita je zapravo sve teže doći i bez da se upliće UI. Nakon kreditne eksplozije u prvoj polovini godine, sada se očekuje postupno smanjivanje, i to prije svega gotovinskih kredita, ali i stambenih u broju. Volumen im raste jer su veće cijene nekretnina. Banke sada traže učešće i primjenjuju strože parametre. Ako nas, u uvjetima opće besparice, gdje cijene i dalje rastu, a medijalna plaća stagnira, još bude ocjenjivao i UI, uistinu postajemo tek brojka na zaslonu nečijeg računala. No, to ionako već znamo. Problem je međutim što u materijalnom svijetu i dalje treba nešto jesti.

U Hrvatskoj udruzi banaka daju zajednički odgovor na razini svih članica pa naglašavaju da se »umjetna inteligencija u bankarstvu koristi prvenstveno kao podrška poslovanju i unapređenju korisničkog iskustva - kroz digitalne asistente, automatizaciju jednostavnijih procesa i naprednu analitiku«. Tvrde da se time zaposlenicima omogućuje da više vremena posvete savjetodavnim i složenijim poslovima, dok se repetitivni zadaci ubrzavaju i pojednostavljuju.

- Bankarstvo je jedna od najstrože reguliranih industrija. Upravo zbog toga inovacije utemeljene na UI-ju ne razvijaju se jednakom brzinom kao kod nekih drugih igrača na financijskom tržištu, već postupno i odgovorno, u skladu sa strogim pravilima HNB-a, europske regulative i GDPR-a, tvrde u HUB-u. Kada je, kažu, riječ o procjeni rizika i kreditnom skoringu, alati temeljeni na umjetnoj inteligenciji mogu se koristiti isključivo kao nadogradnja tradicionalnim metodama, uz jasna ograničenja i sustave kontrole. Poručuju i da »primjena UI-ja ne dovodi do gubitka radnih mjesta, nego do njihove transformacije«.

- Bankarstvo je sve više usmjereno na stručnjake koji razumiju digitalne tehnologije, podatkovnu analitiku i upravljanje rizicima, pa se tako kontinuirano povećava potreba za novim znanjima i kvalifikacijama. Posebna pažnja pridaje se zaštiti privatnosti podataka klijenata te osiguravanju da algoritmi ne proizvode nepoželjne pristranosti. Zato se UI u bankama uvodi pažljivo, uz stalni ljudski nadzor i s naglaskom na transparentnost, etiku i

DAVOR KOVAČEVIĆ

BRNJAC: KRATKOROČNI NAJAM U TURIZMU NA EUROPSKOJ AGENDI

Zastupnica u Europskom parlamentu Nikolina Brnjac istaknula je zadovoljstvo što se održiv pristup kratkoročnim najmovima u turizmu našao na europskoj agendi. Naime, predsjednica EK-a Ursula von der Leyen u svom govoru o stanju EU-a istaknula je potrebu rješavanja tog problema, o čemu je Brnjac tijekom prve godine u rada u EP-u održala niz sastanaka s nadležnim povjerenicima i službama EK-a te Radnom skupinom EK-a za stanovanje. Brnjac je prezentirala moguća rješenja za zakonodavni okvir kojim će se osigurati ravnoteža između razvoja turizma i dostupnosti stanovanja. (D. Pav.)

vo na velika vrata, ubrzava procese i smanjuje troškove

dređuju bonitet, e je do kredita

Banke uvelike koriste sustave umjetne inteligencije, prisutne uostalom i u brojnim drugim ekonomskim segmentima

PIXABAY

Erste: Privatnost klijenata uvijek zaštićena

U Erste banci kažu da je implementacija i provedba UI modela usklađena s važećom regulativom, uključujući GDPR, EU AI Act te druge lokalne i europske propise. Tvrde da kontinuirano rade na uspostavi jasnih okvira za upravljanje UI sustavima, s naglaskom na transparentnost algoritama, upravljanje rizicima, etiku i pravednost modela te zaštitu privatnosti korisnika.

- Modeli se treniraju na anonimiziranim i agregiranim podacima, a privatnost klijenata uvijek je zaštićena, odnosno osobni podaci se ne koriste izravno u tim procesima. U svim primjenama UI modela osigurana je kontrola nad podacima te se vodi računa o mogućim rizicima poput algoritamskih predrasuda (bias), koji se aktivno ublažavaju i izbjegavaju kroz nadzor i evaluaciju modela. Cilj je da algoritmi ostanu transparentni i usklađeni s regulativom. Imamo sveobuhvatan sustav upravljanja kvalitetom podataka kako bi se postigla objektivnost podataka koji se koriste za modeliranje, poručuju.

OTP: UI kao podrška ljudima, a ne njihova zamjena

U OTP banci u tijeku su implementacije naprednih alata, pri čemu je, kažu, prvi i neprikosnoveni fokus zaštita podataka, kako klijenata, tako i djelatnika. Iz tog razloga fokusirani su na manje, interno pokrenute UI modele. Kažu da im ovakav pristup omogućava potpunu kontrolu nad podacima i procesima, što je ključno za održavanje povjerenja klijenata.

- Vjerujemo da je UI tehnologija budućnost bankarstva, ali u skladu sa smjernicama HNB-a i EU-a, umjetnoj inteligenciji pristupamo odgovorno kao pomoćniku u svakodnevnom radu. Ova tehnologija će našim djelatnicima pomoći u značajnom podizanju efikasnosti i kvalitete rada, a nikako ih neće zamijeniti, posebno u kritičnim segmentima donošenja odluka i finalnih odobrenja, koje će uvijek zahtijevati ljudski pregled, analizu i kontrolu. Naš pristup temelji se na principu »human-in-the-loop«, što znači da UI tehnologija služi kao podrška ljudskim stručnjacima, a ne kao njihova zamjena. Ovime osiguravamo da zadržimo ljudski element u ključnim procesima donošenja odluka, što je posebno važno u financijskom sektoru, poručuju iz OTP-a. Njihova strategija uključuje postupno proširivanje upotrebe UI tehnologija u područjima kao što su automatizacija rutinskih administrativnih procesa, poboljšanje korisničkog iskustva kroz digitalne kanale, napredna analitika, personalizirane preporuke financijskih proizvoda, a svi novi projekti, navode, prolaze rigorozan proces evaluacije sigurnosti i usklađenosti s regulatornim zahtjevima prije implementacije.

povjerenje. Hrvatske banke vide umjetnu inteligenciju kao priliku za daljnje unaprjeđenje usluga i procesa, ali njezinu primjenu grade u okvirima sigurnosti, regulative i odgovornosti prema klijentima, zaključuju u HUB-u.

Učinkovitiji procesi

Od većih banaka, pojedinačno su odgovorile Erste i OTP. Erste otvoreno kaže da koristi algoritme u ocjeni boniteta.

- Primjena umjetne inteligencije u bankarskom sektoru svojevrsni je drugi stupanj opće digitalne disrupcije koju su banke doživljavale proteklih godina. Prvi korak bio je ulazak FinTech tvrtki na tržište bankarskih proizvoda i usluga, koje su svojevremeno predstavljale veliki izazov tradicionalnom bankarstvu. Odgovor Erste banke bilo je stavljanje digitalne strategije na vodeće mjesto naše poslovne strategije i pojavnosti na lokalnom tržištu, s naglaskom na razvoj inovativnih digitalnih rješenja koji će biti i ostati simbol naše prepoznatljivosti, kažu u Ersteu. UI je sljedeća faza.

- U tom kontekstu koristimo umjetnu inteligenciju već neko vrijeme, prvenstveno u naprednim oblicima modeliranja kako u kreditnom procesu, tako i u procesu same prodaje, a primjenom LLM-a (Large Language Model) proširili smo upotrebu umjetne inteligencije i na još neke jednostavnije bankarske procese. Tako smo, primjerice, u segmentu rada s korporativnim klijentima razvili napredne UI modele, koji pomažu našim prodajnim timovima, ali i digitalnim kanalima, da im pravovremeno ponude relevantna rješenja. Također, razvijen je i UI model, koji pomaže u procjeni kreditne sposobnosti, kao i vjerojatnosti uredne otplate, te može automatski procijeniti određene limite za financiranje. Kombinacijom ova dva modela banka dobiva učinkovitije procese, a klijenti bolju uslugu, tvrde u Erste banci.

Hanfa upozorava građane na Xuex

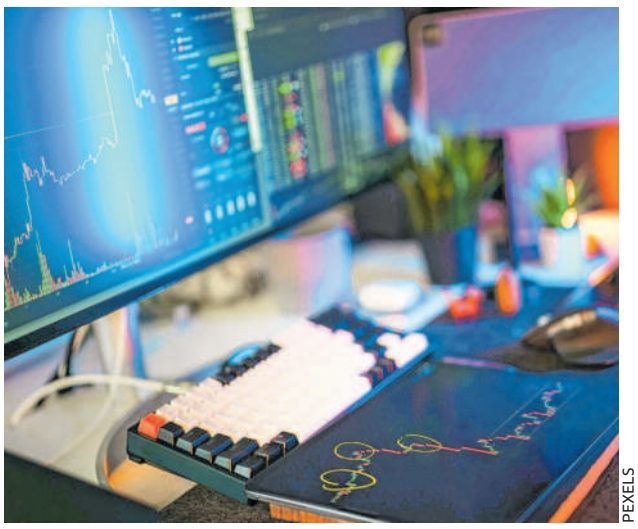

PEXELS

XueX kontaktira građane putem novih kanala

Prevaranti i dalje vrebaju nove žrtve

Nakon što su tisuće građana izgubile novac u tzv. Ponzijevoj shemi, prevaranti i dalje uzimaju novac od naivnih žrtava. Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (Hanfa) poziva građane na oprez jer je uočeno da XueX EG Investment Group (XueX) nastavlja s aktivnostima u svrhu prevare građana. Pritom XueX koristi nove nazive i kontaktira građane putem novih kanala.

Budite oprezni

Hanfa ističe da su Ponzijeve sheme primjer prevara koje nisu povezane s radom Hanfinih subjekata nadzora. Poziva građane na oprez i da se obrate policiji u slučaju sumnje na takvu prevaru. Posebno se ističe nastavak prevarnih aktivnosti subjekta XueX putem novih grupa na Telegramu, novog imena i lažne internetske stranice naziva www.sklcoinc.com.

- U navedenu lažnu investicijsku grupu na Telegramu može se ući ili uplatom određenog novčanog iznosa (od 300 do 1.000 dolara) ili pozivom od prijatelja koji prosljeđuju kod za ulazak u grupu. Upozoravamo građane da ne ulaze u spomenute grupe te da ne uplaćuju novac prevarantima čak i bez obzira na to što ih u grupu često puta pozivaju njihovi poznanici, upozorili su iz Hanfe.

Savjetuju građanima da obrate pozornost na znakove potencijalne prevare. Kao prvo, navedeno društvo nema dozvolu za rad, odnosno ne nalazi se u registrima Hanfe. Obećavaju se visoke i nerealne zarade. Internetska stranica nema sve potrebne elemente kao što su naziv regulatora, opće uvjete poslovanja i slično.

Tomislav Vazdar, stručnjak za kibernetičku sigurnost i umjetnu inteligenciju, kaže da je teško da će itko od prevarenih građana vratiti svoj novac te dodaje kako nije iznenađen ovakvim prevarama.

ZDRAV RAZUM

Kada vam netko kaže da ćete dobiti jedan posto zarade na dan, to bi bilo 350 posto na godinu, i zdrav razum govori nam da to ne postoji, ali nema zdravog razuma kada se uključe emocije, kaže Vazdar

- U Americi su prošle godine ljudi izgubili četiri milijarde dolara jer su nasjeli na ovakve prevare. Policija svakodnevno izvješćuje javnost da su ljudi prevareni. Te su stvari dio, ne samo financijskog, nego i digitalnog društva i digitalne pismenosti i o tome treba više govoriti tako da ljudi to razumiju. Digitalnu pismenost treba njegovati od osnovne škole. Ako nekome kažete da provjeri nešto s bankom, on to ne učini, a ako čuje od nekoga da je dobio novac ili zna nekoga da je nešto dobio, to mu je veća potvrda. Neće nazvati banku jer će čuti da se radi o prevari, a to ne žele čuti. Žele zaraditi.

Zdrav razum

Kada vam netko kaže da ćete dobiti jedan posto zarade na dan, to bi bilo 350 posto na godinu, i zdrav razum govori nam da to ne postoji, ali nema zdravog razuma kada se uključe emocije - kaže Vazdar i kratko se osvrće na one koji ponovo upadaju u prevarantsku shemu.

- Svjesni su što se dogodilo i pokušavaju vratiti barem dio uloženog novca i ako im dolazi ponuda »mi vam možemo pomoći da vratite dio uloženih sredstava«, opet dobivaju društvenu potvrdu da je netko u tome uspio i opet ulaze u začarani krug gdje opet nešto nekome moraju uplatiti i opet čovjek izgubi novce. Najteže je priznati sam sebi da smo pogriješili, zaključuje Vazdar.

S. LACIĆ

NEPLODNOST Stručnjaci upozoravaju na velik javnozdravstveni problem i bolest koju tre

U Hrvatskoj se u zadnjih 4 uz pomoć IVF-a rodilo 40.0

Država je velikodušna prema broju postupaka, no moramo osvijestiti žene da trebaju ranije rađati jer je prosječna dob žene koja se liječi izvantjelesnom oplodnjom 37,5 godina, upozorio je Velimir Šimunić

Barbara ČALUŠIĆ

Dean Liljak, Louise Joy Brown i Dinka Pavičić Baldani

NIKOLA BLAGOJEVIĆ

Neplodnost je bolest. U današnje doba u kojem se Hrvatska suočava s demografskim urušavanjem sama činjenica da je svaki šesti par neplodan predstavlja ne samo problem za obitelj, već i javnozdravstveni problem, kazala je predsjednica Hrvatskog društva za ginekološku endokrinologiju i humanu reprodukciju i predsjednica Nacionalnog povjerenstva za medicinski potpomognutu oplodnju Ministarstva zdravstva prof. dr. Dinka Pavičić Baldani na 15. Hrvatskom kongresu o ginekološkoj endokrinologiji, humanoj reprodukciji i menopauzi te 8. Kongresu Društva hrvatskih kliničkih embriologa u čijem su fokusu u protekla dva dana između ostalih bile teme vezane uz liječenje neplodnosti s kliničkog i embriološkog aspekta te interpretacija podataka o uspješnosti IVF postupaka.

Jasna poruka

U Hrvatskoj se godišnje rađa oko 1.900 djece dobivene iz postupaka potpomognute oplodnje što, kako je dodala Pavičić Baldani, znači da danas nema niti jednog prvog razreda osnovne škole koje ne pohađa barem jedno dijete dobiveno IVF postupkom.

- U zadnjih 40 godina u Hrvatskoj se uz pomoć medicinski potpomognute oplodnje rodilo oko 40.000 djece, praktički jedan mali grad koji se ne bi nikad rodio da nema pomoći medicine. Na ovaj način šaljemo jasnu poruku - neplodnost je bolest i tu činjenicu treba osvijestiti kako bi se ljudi na vrijeme javili na liječenje jer je jedan od glavnih razloga porasta neplodnosti odgađanje reprodukcije na stariju dob kada ni medicina više nije tako uspješna, poručila je Pavičić Baldani.

Hrvatsku po uspješnosti IVF postupaka, prema njezinom mišljenju, može se s ostatkom svijeta uspoređivati u dva konteksta, a jedan od njih je koliko država ulaže u medicinski potpomognutu oplodnju te smo po tome u samom svjetskom vrhu.

- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje plaća četiri postupka medicinski potpomognute oplodnje s korištenjem lijekova i dva postupka bez korištenja lijekova. Važno je reći da ukoliko postoji potreba za donacijom gameta HZZO također financira liječenje u inozemstvu, kao i genetsko testiranje prije samog vraćanja embrija u maternicu. Što se tiče rezultata uspješnosti, ne možemo iz postojećih registara raditi rang-liste klinika jer postoji jako puno parametara koji se uspoređuju i utječu na zbirni rezultat koji se ne vidi u svim registrima. Neki centri rade teške pacijente, neki malo lakše, pa oni dobiju odlične rezultate, a ovi s težim pacijentima koji su ujedno i najuspješniji dobiju lošije rezultate. U tumačenju ovih podataka trebate biti vrlo educirani i imati dostupnost svih parametara za analizu, upozorila je Pavičić Baldani.

Prof. dr. Velimir Šimunić, doajen medicinski potpomognute oplodnje u Hrvatskoj, koji je ujedno bio dio medicinskog tima koji je 1983. godine pomogao u donošenju na svijet prvog hrvatskog IVF djeteta, podsjetio je na kontinuitet održavanja ovog kongresa.

- Ovo je lijep jubilej ovog kongresa, ali osim toga možemo biti zadovoljni je smo u sve ove godine stvorili stotinjak stručnjaka iz područja kliničke embriologije i humane reprodukcije. Mi jedni bez drugih ne možemo i moramo poštovati sve segmente ove struke da bi ona bila uspješna. Kad smo kod uspješnosti, medicinski potpomognuta oplodnja toliko je napredovala pa sam se ja tako nekad vozio u tramvaju, a sad sam došao u space shuttle. Moja je sugestija da

Nikad ne odustajte od nade

Posebna gošća opatijskog kongresa bila je Louise Joy Brown, prvo dijete koje je 1978. godine rođeno uz pomoć IVF postupka. Riječ je o povijesnom trenutku u suvremenoj medicini koji je pružio novu nadu milijunima parova u svijetu. Brown je danas ambasadorica medicinski potpomognute oplodnje te se zalaže za zdravlje reprodukcije i podiže svijest o snazi znanosti.

- Nikad ne odustajte od nade i vjerujte medicini. Nažalost, ovi postupci nisu uvijek uspješni, no moja je majka ostala trudna već kod prvog pokušaja i iskreno se nadam da će se tako nešto dogoditi svima koji pokušavaju, poručila je Brown.

Sastanak ministrice Irene Hrstić s predstavnicima veledrogerija nije donio konkretne rezultate i rješenja za veliki p

Očekuje se nova »tranša« Vlade za bolnički dug

Sastanak predstavnika veledrogerija s ministricom zdravstva Irenom Hrstić oko podmirenja dospjelog bolničkog duga zbog kojeg bolnicama prijete ovrhe nije rezultirao dogovorom, ali najavljeno je da će se dinamika plaćanja definirati u vrlo skorom roku.

Nakon jučerašnjeg sastanka, ministrica Hrstić je izjavila kako je »itekako svjesna postojećeg problema oko ukupnog duga, oko dospjelog duga, oko rokova plaćanja i financiranja zdravstvenog sustava«. Konkretno rješenje, međutim, jučer nije ponudila.

- Nastavljamo razgovore. Danas smo uskladili brojke, vremena plaćanja. Preuzela sam na sebe obavezu da u skorom roku svim veledrogerijama dostavim informaciju o tome kojom dinamikom ćemo rješavati dug u zdravstvenom sustavu, ustvrdila je Hrstić. Istaknula je kako je najvažnije da pacijenti dobiju zdravstvenu uslugu, a njena je obveza da osigura financijska sredstva za pružanje te usluge.

Predstavnici veledrogerija nisu zadovoljni ishodom sastanka, ali očekuju da će se na višoj razini naći financijski odgovor na njihove zahtjeve. Dospjeli je dug, naime, prešao pola milijarde eura, a oni tvrde kako je taj iznos za njih potpuno neodrživ. Predsjednik Udruženja veledrogerija pri Hrvatskoj udruzi poslodavaca (HUP), Jasminko Herceg, iskazao je nezadovoljstvo ishodom sastanka, ali i nadu da će u kratkom roku dobiti informaciju o podmirenju duga prema veledrogerijama.

- Ne mogu reći da smo zadovoljni jer nismo dobili konkretne odgovore. Međutim, bit će sastanci na višim razinama i očekujemo da ćemo u nekom kratkom roku dobiti informaciju da se možemo financijski stabilizirati, izjavio je.

Iako su neke veledrogerije bolnicama poslale opomene pred ovrhu, Herceg tvrdi kako pacijenti u ovom trenutku nemaju razloga za brigu. No, ne isključuje mogućnost da bude problema u opskrbi lijekovima i medicinskim proizvodima ako se postojeće stanje prolongira, odnosno ako Vlada ne »uskoči« s novom tranšom prema veledrogerijama.

- Tijekom ljeta imali smo nekoliko ozbiljnih nestašica, postoje razlozi zašto se to dogodilo. Ako ova situacija potraje, ne možemo sto posto biti sigurni da ćemo imati mirnu jesen, upozorava Herceg.

Ukupan dug prema veledrogerijama procjenjuje se na više od 730 milijuna eura, a na mjesečnoj razini on je tijekom ljetnih mjeseci rastao za oko 70 milijuna eura mjesečno.

LJ. BRATONJA MARTINOVIĆ

Nužne izmjene u financiranju

Već se dugo upozorava na neodrživu situaciju u bolnicama te se traže izmjene u financiranju kako se dugovanja bolnica više ne bi pokrivala jednokratnim financijskim injekcijama, već kako bi bolnice mogle poslovati bez gomilanja novog duga. Tako se od ministrice očekuje više od još jedne sanacije zdravstvenog sustava iz proračuna.

eba na vrijeme početi liječiti

0 godina 00 djece

treba razgovarati s nadređenima, sa zdravstvenom administracijom, jer je ovo područje materijalno podcijenjeno. Naime, danas veći dio postupaka ide prema zamrzavanju i to je dodatni trošak koji HZZO ne prepoznaje u potpunosti. To jest skupo liječenje, no ono je kod nas podcijenjeno u usporedbi s inozemstvom te je ovo investicija da se brže i kvalitetnije postigne uspjeh. Točno je da je država velikodušna prema broju postupaka, no moramo i svim silama osvijestiti naše žene da trebaju ranije rađati jer je prosječna dob žene koja se liječi izvantjelesnom oplodnjom 37,5 godina, a nekad je bila 31 godinu.

NIKOLA BLAGOJEVIĆ

Velimir Šimunić

1.900

djece dobivene iz postupaka potpomognute oplodnje godišnje se rađa u Hrvatskoj

Hrvatice rađaju 1,4 djece i to više nije samo demografski problem, već i ekonomski problem bliske budućnosti, upozorio je Šimunić.

Uspješniji od prirode

Prof. dr. Carlos Calhaz Jorge, predsjedni Europskog društva za humanu reprodukciju i embriologiju, upozorio je kako se europski rezultati medicinski potpomognute oplodnje baziraju na raznim regulatornim temeljima te se pri analizi podataka ne može koristiti nacionalne podatke ako nisu svi postupci evidentirani jer tada rezultati nisu u potpunosti precizni.

Prof. dr. Borut Kovačič, predsjednik najbrojnije ginekološke organizacije na svijetu, Europskog društva za humanu reprodukciju i embriologiju, dodao je kako stručnjaci sve više naglašavaju važnost prikupljanja podataka u medicinski potpomognutoj oplodnji.

- Podatke prikupljamo jer želimo postići bolje rezultate s obzirom na to da je uspješnost svakog postupka niža od 50 posto. Ipak, rezultati uspješnosti kod prirodnog začeća niži su od 20 posto pa možemo reći da smo uspješniji od prirode. Interpretacija prikupljenih podataka je jako zahtjevna te je jako bitno da se prikupljeni podaci šalju u velike registre kako bismo mogli uočiti trendove koje smo napravili u postupku liječenja, rekao je Kovačič.

Da je riječ o rastućoj medicinskoj grani posvjedočio je i dr. Dean Ljiljak, predsjednik Hrvatskog društva embriologa kazavši kako je ovo društvo prije 20-ak godina brojilo osam članova, a danas ima 44 člana.

- Pridružili smo se ginekolozima budući da smo dvije strane iste medalje, a na ovom kongresu dijelimo svjetska iskustva i novosti u kliničkoj embriologiji, budući da je tehnologija našeg rada bitno napredovala u odnosu na razdoblje prije dvadeset godina, zaključio je Ljiljak.

ODGAĐANJE

Jedan od glavnih razloga porasta neplodnosti je odgađanje reprodukcije na stariju dob, kada medicina više nije tako uspješna, pojasnila je Dinka Pavičić Baldani

Europska pučka stranka pokreće provjeru pridruženog članstva SNS-a

Status Vučićeve stranke na ispitu

Na tijelima EPP-a mogla bi se uskoro inicirati rasprava u kojoj bi se od predstavnika Srpske napredne stranke zatražila objašnjenja kada su u pitanju prosvjedi, ali i odnos Srbije prema Rusiji i Kini, te stanje tamošnjih medija

REUTERS/LINTAO ZHANG

EU-u je sporan i Vučićev odnos s Kinom

Utjednu kada je predsjednik Europske pučke stranke (EPP) Manfred Weber najavio propitivanje statusa njene pridružene članice, Srpske napredne stranke (SNS) Aleksandra Vučića, Europski parlament (EP) na najvišoj je razini primio njegovu najbližu suradnicu Anu Brnabić. S njom je razgovarala predsjednica EP-a Roberta Metsola, također članica EPP-a. Samo tri dana ranije Weber je izjavio da »EPP ne može zatvarati oči pred onim što se događa u Srbiji«.

- EPP je odlučio pokrenuti proces provjere pridruženog članstva SNS-a Aleksandra Vučića u EPP-u, rekao je Weber.

Distanciranje

Neslužbeni izvori iz EPP-a govore da je i prije bilo nekih zahtjeva unutar EPP-a da se preispita status SNS-a. Dodaju da Weberova izjava znači da bi on mogao na tijelima EPP-a inicirati raspravu u kojoj bi se od predstavnika SNS-a zatražila objašnjenja kada su u pitanju prosvjedi, ali i odnos Srbije prema Rusiji i Kini, te stanje tamošnjih medija. Izvori iz EPP-a smatraju da je u ovom trenutku nemoguće predvidjeti kako bi ovaj proces mogao završiti, te da se iz dosadašnje prakse, slučaj mađarskog Fidesza, može zaključiti da je izbacivanje tek zadnja mjera kada se iscrpe sve druge mogućnosti. Kao i da Weberov istup znači da EPP više ne odobrava sve Vučićeve postupke, te da se radi određena distanca prema njemu.

Prosvjedi u Srbiji započeli su u studenom prošle godine nakon što se betonska nadstrešnica srušila na obnovljenom željezničkom kolodvoru u Novom Sadu, usmrtivši pritom 16 ljudi. Studentski prosvjednici, tvrdeći da je nesreća posljedica korupcije i nemara, zahtijevali su istragu i ostavku predsjednika. U posljednje vrijeme prosvjednici su se žalili na policijsku brutalnost, prekomjernu silu i seksualno uznemiravanje oporbenih aktivista. Međutim, s druge strane prosvjedi postaju sve nasilniji i u puno je slučajeva apsolutno nemoguće odrediti tko je prvi posegnuo za nasiljem - prosvjednici ili policija. Dio zastupnika u Europskom parlamentu - posebno socijalisti, krajnja ljevica i Zeleni - za sve isključivo odgovornom smatraju Vučića i njegovu vlast, te traže preispitivanje politike Europske unije prema Srbiji i zamrzavanje pregovora o punopravnom članstvu. To je napravilo i pritisak na EPP da napravi neke korake prema preispitivanju statusa SNS-a kao pridružene članice. EPP okuplja demokršćanske i narodnjačke stranke, a punopravna članica može biti samo ona iz zemlje koja je dio EU-a. Budući da Srbija to nije, SNS može biti samo pridruženi član EPP-a.

Dosadašnja podrška

Među onima koji prate događanja na Zapadnom Balkanu već dugo postoji uvjerenje da je EU, odnosno neke njene najvažnije članice, podržala dolazak na vlast SNS-a 2012. godine. Kao ključan moment u tome se navodi susret tadašnje njemačke kancelarke Angele Merkel i tadašnjeg srpskog predsjednika Borisa Tadića iz Demokratske stranke. U srpskoj javnosti, ali i šire spominje se varijanta po kojoj je Tadić odbio raditi bilo kakve ustupke vezano za Kosovo. Naime, na sjeveru Kosova, gdje je srpsko stanovništvo u većini, u to vrijeme vlada u Prištini nije imala nikakve ovlasti. Taj je dio Kosova funkcionirao kao dio Srbije. Sada, nakon 13 godina Vučićeve vlasti, kosovska policija bez problema ulazi u to područje koje je potpuno integrirano u kosovski pravni sustav. U srpskoj se javnosti spominje i slučaj predsjedničkih izbora 2012. godine na kojima je tadašnji predsjednik SNS-a Tomislav Nikolić pobijedio Tadića kada mu je čestitka iz Bruxellesa došla dok još birališta nisu bila ni zatvorena. Iako nema izravne veze s EU-om, treba napomenuti i to da je usred prosvjeda zbog pada nadstrešnice američki veleposlanik u Srbiji Christopher Hill izjavio da »Srbija ide u dobrom smjeru«, a svojevrsnu podršku aktualnoj srpskoj vlasti dao je i Trumpov posebni izaslanik za krizne situacije Richard Grenel. Usto, iako nije uveo formalne sankcije Rusiji zbog agresije na Ukrajinu, Vučić i njegova administracija prodali su, što izravno što neizravno, velike količine oružja ukrajinskoj vojsci.

Zlatko CRNČEC

ZAHTJEVI

Dio zastupnika u Europskom parlamentu traži preispitivanje politike EU-a prema Srbiji i zamrzavanje pregovora o punopravnom članstvu

Pohvalne riječi

Da dio europskih struktura ima dobro mišljenje o Vučiću, govori i nedavni slučaj kada su dva ruska novinara nazvala ured visokog predstavnika međunarodne zajednice u BiH Christiana Schmidta, inače njemačkog diplomata, predstavivši se kao savjetnici ukrajinskog predsjednika Volodimira Zelenskog koji bi želio porazgovarati s njim. Uvjeren da razgovara s pravim Zelenskim, Schmidt je vrlo pohvalno govorio o Vučiću kao čovjeku koji je kooperativan i provodi zapadnu politiku na Zapadnom Balkanu.

roblem u zdravstvenom sustavu

NEVA ŽGANEC/PIXSELL

Ministrica Irena Hrstić

Predsjednik Republike ponovo odbacio ideje o pretvaranju EU-a u naddržavu

Milanović: Federalni EU žele fantasti glupih ideja

Predsjednik Republike Zoran Milanović ponovio je jučer svoju kritiku na ideju stvaranja federalne Europe i ukidanja veta članica prilikom donošenja važnih odluka.

- Granice među državama i nacijama nisu tek puka obijest, one imaju smisla jer štite. EU nije carstvo, mi smo društvo nacionalnih država, od kojih svaka ima svoje posebnosti, povijest i kulturu, svoju vjeru i crkve, svoje pobjede i poraze. Hrvatska, Portugal i Finska su tri posve različita svijeta. I zato to ne može biti jedna država. I zato svakoga tko o tome fantazira, govori, ili još gore, radi na tome - treba promatrati. U Hrvatskoj ih nema puno, no u Europi ih ima dosta. To su fantasti glupih ideja i koncepcija koje završe ljudskom nesrećom, rekao je Milanović. Oštro odbacujući ideje o pretvaranju EU-a u naddržavu, Milanović je naglasio da »nakon svih ovih godina članstva u EU-u, danas vidimo da je smisao cijele priče da si pomognemo koliko možemo«.

- Da si financijski olakšamo život, da trgujemo, da razmjenjujemo ideje i da živimo u Europi bez granica iako je i život bez granica samo naoko savršen, jer ima svoje izazove i probleme, rekao je Milanović. Dodao je da smo ušli u NATO »zbog iskustava prošloga rata, zbog agresora, zbog Beograda, ali ne zato da idemo u ratove i ne zato da generiramo snage s ciljem da idemo u ratove«.

Milanović je upozorio i na »činjenicu da Hrvatska danas živi na dug«.

- Imali smo nekoliko godina pozitivnu platnu bilancu, sad smo opet u minusu. I ne vidim izlaza iz toga uz ovakvu politiku. Da nema europskih doznaka, ta rupa bi bila još i veća. Zato je jako važno da sa svojim financijama budemo strogi, da se pokrijemo da nam ništa ne fali, ali da ne živimo na dug bez razmišljanja o tome kako ćemo ga vratiti, rekao je Milanović.

Z. CRNČEC

STRATEGIJA Prostorni plan za naš dio mora predstavljen u Dubrovniku

Hrvatska odustaje od nafte i plina u Jadranu

Držimo da bi bilo kakva nesreća koja bi se dogodila, čak i na istraživačkoj platformi, mogla bespovratno uništiti cijeli prostor Jadrana, a što bi to značilo za ovaj dio Hrvatske, ne treba posebno naglašavati, rekao je Branko Bačić

Dražen KATALINIĆ

Prostornim planom Isključivog gospodarskog pojasa (IGP), koji bi do svibnja iduće godine trebao biti usvojen u Saboru, Hrvatska zatvara vrata budućim pokušajima eksploatacije ugljikovodika u Jadranskom moru, izjavio je potpredsjednik Vlade i ministar prostornog uređenja Branko Bačić na prvom javnom izlaganju o prijedlogu prostornog plana IGP-a održanom jučer u Dubrovniku.

- Ovim smo planom jasno ukazali kako promatramo eventualno iskorištavanje i eksploataciju ugljikovodika, prije svega na južnom dijelu Jadrana. Odustali smo od daljnje eksploatacije, osim tri postojeće lokacije, istaknuo je Bačić.

- Držimo da bi bilo kakva nesreća koja bi se dogodila, čak i na istraživačkoj platformi, mogla bespovratno uništiti cijeli prostor Jadrana, a što bi to značilo za ovaj dio Hrvatske, ne treba posebno naglašavati, dodatno je pojasnio Bačić odluku o zabrani eksploatacije nafte i plina u Jadranu.

INA

Inina plinska platforma u sjevernom Jadranu, novih istraživanja neće biti

A. KRIŽANEC

Ovim smo planom jasno ukazali kako promatramo eventualno iskorištavanje i eksploataciju ugljikovodika, prije svega na južnom dijelu Jadrana. Odustali smo od daljnje eksploatacije, osim tri postojeće lokacije

Branko Bačić

Zaštita okoliša

Nakon što Sabor usvoji prostorni plan IGP-a, Hrvatska će, sukladno međunarodnim konvencijama, europskim direktivama i nacionalnom zakonodavstvu, u potpunosti upravljati Jadranom, istaknuo je Bačić, što će biti veliki iskorak koji nam omogućava daljnji gospodarski razvoj. Naglasio je kako Hrvatska Prostornim planom IGP-a prvi put sustavno uređuje gospodarenje Jadranom i određuje mjere zaštite okoliša u području izvan teritorijalnog mora do granice s Italijom.

Tako će se prostornim planom odrediti plovidba, ribarenje, istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, kao i drugih različitih bogatstava na dnu Jadranskog mora, pojasnio je Bačić, a pored toga propisuje se i zaštita kulturne baštine, utvrđuju se zone s minskim poljima i zaostalim minama i određuju se zone gdje se mogu obavljati vojne vježbe.

U hrvatskom dijelu Jadrana, i to sjevernom, dosad su otkrivena 22 nalazišta plina s procijenjenim zalihama od 1,3 trilijuna kubičnih metara, a Ina je, podsjetimo, 2022. pokrenula 11 bušotina s devet pratećih platformi. Na talijanskoj strani otkriveno je 130 nalazišta plina i postavljeno sedam platformi.

Što se tiče istraživanja nafte, na hrvatskoj strani Jadrana nemamo nijedno nalazište i nijednu naftnu platformu, dok ih Italija na svojoj strani Jadrana ima sedam.

Isključivi gospodarski pojas

Isključivi gospodarski pojas Republike Hrvatsle obuhvaća morski prostor od vanjske granice teritorijalnog mora u smjeru pučine do njegove vanjske granice dopuštene općim međunarodnim pravom i riječ je o pučinskom moru površine oko 23.800 četvornih metara. Odluku o proglašenju IGP-a Sabor je jednoglasno donio u veljači 2021. Isključivi gospodarski pojas ne smije se prostirati preko 200 morskih milja od polaznih crta od kojih se mjeri širina teritorijalnog mora, a kako je Jadran u odnosu na te razmjere prilično malo more, proglašenjem isključivog gospodarskog pojasa s hrvatske i talijanske strane, Jadran se jurisdikcijski praktički podijelio na pola.

Iako je proizvodnja plina u Jadranu počela tek u listopadu 1999. godine, pokušaji istraživanja nafte i plina na hrvatskom dijelu Jadrana sežu još u šezdesete godine prošlog stoljeća kada su seizmička mjerenja potvrdila opravdanost bušenja, a prvo, ujedno i najveće, plinsko nalazište »Ivana« otkriveno je 1973. godine.

Skeniranje dna

Osamdesetih godina prošlog stoljeća su jedne od najvećih svjetskih naftnih kompanija (Chevron, Texaco, Agip, Hispanoil) s Inom sklopile ugovor o zajedničkom istraživanju srednjeg i južnog Jadrana, no kako nisu pronađena komercijalna nalazišta, istraživanja su prekinuta 1987. Tek 2014. godine Vlada osniva Agenciju za ugljikovodike, a Ministarstvo gospodarstva raspisuje natječaj za istražne bušotine, za što je vladao velik interes naftnih kompanija. Godinu ranije je norveška tvrtka Spectrum besplatno skenirala jadransko dno za potrebe hrvatske Vlade, troškovi su procijenjeni na 12 milijuna dolara, a zaradu je ostvarivala prodajući snimke zainteresiranim naftnim kompanijama. Na temelju tih snimaka i prijašnjih istraživanja Ine napravljeni su podaci za tzv. Data room, tj. sobu s geološkim podacima o jadranskom dnu.

No, te godine je barel sirove nafte naglo pao sa 110 na 60 dolara zbog čega su investitori izgubili interes da bi istodobno u europskoj javnosti došlo do velikih otpora istraživanju nafte i plina u Jadranu, u Beču je čak održan i prosvjed i pokrenuto je nekoliko peticija, nakon čega je priča o eksplataciji hrvatskog dijela jadranskog dna pala u zaborav.

Opekline

UHIĆENI RODITELJI DJETETA

OSIJEK Roditelji dvogodišnjeg djeteta, koje je preminulo u četvrtak od opeklina, uhićeni su zbog povrede djetetovih prava. Policija je sve doznala kada je u četvrtak u Operativno-komunikacijskom centru PU brodsko-posavske zaprimljena dojava da je u Slavonskom Brodu preminulo dijete rođeno 2023. godine.

- U sklopu kriminalističkog istraživanja, uz suradnju policijskih službenika, zamjenik županijske državne odvjetnice za mladež u Slavonskom Brodu je obavio očevid. Zbog sumnje u počinjenje kaznenog djela povrede djetetovih prava, policijski službenici su uhitili 25-godišnjaka i 23-godišnjakinju. Navedene se sumnjiči da nisu na vrijeme zdravstveno zbrinuli dijete koje je od zadobivenih ozljeda smrtno stradalo. Policijski službenici će osumnjičene, uz kaznene prijave Županijskom državnom odvjetništvu u Slavonskom Brodu zbog sumnje u počinjenje navedenog kaznenog djela predati pritvorskom nadzorniku Policijske uprave brodsko-posavske. Slijedi izvješće Hrvatskom zavodu za socijalni rad Područnom uredu Slavonski Brod, doznajemo iz PU brodsko-posavske.

IVICA GALOVIĆ/PIXSELL

Podsjetimo, kada je ekipa Hitne pomoći došla po dijete, odmah su ga počeli reanimirati. Kada su djevojčicu dovezli u Opću bolnicu »Dr. Josip Benčević« i ondje su liječnici pokušali sve što su mogli da je spase, ali je djevojčica preminula. Navodno je opekline od vrele vode zadobila još u srijedu, ali roditelji je nisu odmah odvezli liječnicima, nego su čekali četvrtak. Za kazneno djelo za koje se roditelji terete predviđena je zatvorska kazna od tri do 15 godina. (S. L.)

Inspektorat od svibnja do kraja kolovoza utvrdio više od 8500 povreda propisa u djelatnostima povezanim s turizmom

U turizmu naplaćene stotine tisuća eura kazni

Tijekom koordiniranih inspekcijskih nadzora objekata u djelatnostima povezanih s turizmom, koji su provedeni od 12. svibnja do 31. kolovoza, Državni je inspektorat utvrdio više od 8.500 raznih povreda propisa, pri čemu je samo na mjestu izvršenja naplatio 3154 kazne u ukupnom iznosu od 852.500 eura.

Inspekcijski nadzor je proveden u 1.879 objekata na području cijele Hrvatske, a najveći broj nadzora obavljen je na na području Splitsko-dalmatinske, Zadarske, Šibensko-kninske te Dubrovačko-neretvanske županije.

U kontrolama je sudjelovalo više različitih inspekcija koje su nadzirale različite gospodarske subjekte. Od ukupno utvrđenih više od 8500 raznih povreda, za dio utvrđenih nepravilnosti ili oko 1760 primijenjeno je načelo oportuniteta, što znači da nisu pokrenuti prekršajni postupci nego je subjekt upozoren i dobio mogućnost otkloniti nepravilnost bez izricanja sankcija.

U preostalim slučajevima, protiv prekršitelja je nadležnim sudovima podneseno 246 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnih postupaka, doneseno je 600 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od gotovo 950.000 eura, uz već spomenute kazne naplaćene na mjestu izvršenja prekršaja u ukupnom iznosu od 852.500 eura. Inspektori su donijeli 85 prekršajnih naloga kojima su oduzeli imovinsku korist u ukupnom iznosu od 131.404,44 eura.

Turistički inspektori najčešće su utvrdili nedostatke u ispunjavanju minimalnih uvjeta u pogledu opreme, uređenja i kategorizacije objekta, kao i nepoštovanje uvjeta pružanja ugostiteljskih usluga. Sanitarna inspekcija registrirala je slučajeve nepridržavanja higijenskih standarda.

VEDRAN KARUZA

Cilj inspekcija bio je i podizanje razine usluge

Tržišna inspekcija je zabilježila česte slučajeve neisticanja cijena te neregistrirano poslovanje, dok je poljoprivredna inspekcija nadzirala pravilno označavanje hrane, autentičnost proizvoda i poštovanje oznaka zemljopisnog podrijetla. Naglasak je bio na radnom pravu, ističu u Državnom inspektoratu. U tom smislu, inspekcija rada otkrila je neprijavljene radnike, neregulirane radne odnose te slučajeve nezakonitog zapošljavanja državljana trećih zemalja.

D. KATALINIĆ

PRVA LOPTA Dvojbene ideje Siniše Hajdaša Dončića o korištenju ustaškog pokliča

SDP-ov prijedlog zakona o ZDS-u posvađao partiju i njene partnere

Prijedlog su osudili mnogi ugledni članovi SDP-a i partneri, od Miranda Mrsića do Anke Mrak Taritaš, pa sve do običnih članova na društvenim mrežama, koji tvrde da napuštaju stranku i da je SDP probio zadnju liniju obrane

Tihana TOMIČIĆ

Šef SDP-a Siniša Hajdaš Dončić vidno se naljutio na novinare, ali i koalicijske partnere i vlastite stranačke kolege zbog plasmana tekstova i reakcija o novom stavu Iblera oko tretiranja pozdrava ZDS u njihovim planiranim izmjenama kaznenog i prekršajnog zakona - poručuje da je premijer Andrej Plenković kukavica i da ne zna i ne želi riješiti problem ZDS-a, ali da on kukavica nije, da je spreman »dobivati udarce« i da će ostati pri svom prijedlogu po kojem se ZDS treba kriminalizirati, zajedno s drugim sličnim totalitarističkim simbolima, no da se ostalo korištenje treba tretirati sukladno prekršajnim odredbama, i sukladno zaključcima Vijeća za suočavanje s prošlošću koji ZDS vidi kao notornu činjenicu u današnjem hrvatskom prostoru.

D. KOVAČEVIĆ

Ne skupljajte populističke poene - Siniša Hajdaš Dončić

Što sa spomenicima?

- Nemamo mi nikakve dileme, za nas je ZDS ustaški pozdrav, a SDP će u Saboru ponuditi zakonsko rješenje za njegovo tretiranje. Ako sudovi imaju različite prakse, onda nema druge nego dati zakonski okvir u kojima će se te prakse ujednačiti, rekao je Hajdaš Dončić jučer novinarima.

On je priznao da je doživio napade unutar stranke i od koalicijskih partnera koji su ga napali zbog ove »promjene stava SDP-a«. Tvrdi da nikakve promjene stava nema, no unutar stranke dogovorili su se da neće javno komentirati sve dok zakonski prijedlog ne bude napisan, a to znači u naredna tri do četiri tjedna. On priznaje i da je bio u polemici s tzv. partnerima, kako je rekao, oko ZDS-a - aludirao je očito na Možemo! i na Anku Mrak Taritaš i druge koji su ga javno kritizirali.

- Poručujem svima: nemojte populistički skupljati bodove na ovome! ZDS je ustaški pozdrav, ali da li bi njegova potpuna zabrana značila i da ćemo rušiti te oznake na grobljima i spomenicima?! Otvoreno sam pitao svoje partnere - kažu: ne, ne bismo to činili. Dakle, samo žele biti u političkom rovu i urlati dalje o toj temi, ali ja sam za društveni konsenzus, otvoreno je priznao Hajdaš Dončić.

Kako je poznato, osudili su ga mnogi ugledni članovi SDP-a i partneri, od Miranda Mrsića do Anke Mrak Taritaš, pa sve do običnih članova na društvenim mrežama, koji tvrde da napuštaju stranku i da je SDP probio zadnju liniju obrane. Održana je i sjednica Predsjedništva SDP-a na kojoj su se čula različita mišljenja, a gdje je Hajdaš Dončić rekao svojim kolegama isto što i novinarima - da je apsolutna zabrana ZDS-a postala, nažalost, nemoguća, ali da se veličanje tog ustaškog pozdrava s ciljem promocije totalitarističkih režima mora kriminalizirati u kaznenom zakonu.

HDZ se svemu tome obradovao pa je ministar pravosuđa i uprave nadležan za taj resor, Damir Habijan, poručio kako nikakve izmjene zakona nisu potrebne - naime, njihov je prijedlog u skladu s HDZ-ovim postavkama, rekao je Habijan.

- SDP dolazi na postavke koje HDZ govori cijelo vrijeme. Nakon svih drama koje su radili, dodaje, vraćaju se na postavke koje su u skladu s HDZ-om, rekao je Habijan.

Druga vremena

Zanimljivo je da je Zlatko Komadina, primjerice, blizak Hajdaševom stavu - smatra da upravo zakon treba raspetljati dvostruke konotacije oko ZDS-a, a i povjesničar Ivo Goldstein podsjeća da je 2017. godine, kad je Vijeće za suočavanje s prošlošću izglasalo »dvostruke konotacije«, da je to ono što je tada jedino bilo i moguće. Naime, svi su se u tom Vijeću tada složili da je ZDS bio ustaški pozdrav, ali i da je u međuvremenu postao prisutan u javnosti i da su izuzeci njegova korištenja na kraju praktički postali pravilo. Po Goldsteinu, SDP bi ipak trebao zauzeti gard prave oporbe pa tražiti apsolutnu zabranu ZDS-a, ali šef SDP-a, zajedno s Arsenom Baukom koji piše taj zakonski prijedlog, želi biti realan i priznati da uklanjanje ZDS-a s groblja ili spomenika jednostavno - nije više moguće.

Jedan od onih koji je unutar stranke najviše kritizirao ovaj prijedlog je potpredsjednik Ranko Ostojić, no on nam je samo rekao kako neće o tome javno govoriti sve dok prijedlog zakona ne bude raspravljen i dogovoren do kraja. Kad je riječ o koalicijskim partnerima, Ivana Kekin iz Možemo! poziva se na zadnje izjave nekadašnjeg predsjednika HSP-a Ante Đapića koji je rekao: »Da, ZDS u grbu HOS-a preuzet je iz ustaške NDH«.

- Molim Andreja Plenkovića i Gordana Jandrokovića da kažu HOS-ovcima da se oni to krivo sjećaju, da im je poklič ZDS na pamet zapravo pao ni iz čega, u vakuumu, da je nema nikakve veze s NDH ni sa ZDS-om koji su koristili ustaše, ta slova slučajno su poredana na isti način, kaže Ivana Kekin, aludirajući na to da je iz HDZ-a višekratko poručeno da je ZDS tek izuzetak na komemoracijama i u pjesmi Marka Perkovića Thompsona, te da ga mladi koriste vezano uz konotacije Domovinskog rata, a ne Drugog svjetskog rata.

Ne čita vijesti iz politike

Iznerviran pitanjima o ZDS-u, šef SDP-a Hajdaš Dončić propustio je na kraju odgovoriti na pitanje o slučaju ministra Olega Butkovića pred Povjerenstvom za sukob interesa, na temu posredovanja pri zapošljavanju na korist Josipe Pleslić ex Rimac. Ne samo da nije odgovorio - nego je štoviše čak rekao da to nije ni pratio, niti zna o čemu se radi!

Orešković: Populistički prijedlog

ROBERT ANIĆ/PIXSELL

Dalija Orešković

Među onima koji su jako ogorčeni na ovakav stav SDP-a je i zastupnica Dalija Orešković koja kaže da nema šanse da glasa za takvo što, a misli i da je savez stranaka centar-ljevica za naredne izbore upravo propao, ako SDP ostane na ovom populističkom prijedlogu.

- Mogu razumjeti da je jedno neustavno, političko tijelo kakvo je Plenkovićevo Vijeće donijelo stavove o dvostrukim konotacijama ZDS-a, ali ne razumijem kad to čini SDP. Riječ je o najopasnijoj pojavi koji jako šteti Hrvatskoj - to je udar i na sam Domovinski rat i sve one koji su položili život za Hrvatsku, jer se ovime otvara i pitanje svrhe i cilja Domovinskog rata. A to sigurno nije bila borba za NDH, kaže Orešković.

Socijaldemokrati zabrinuti zbog nastavka rasta inflacije i posljedičnog pada standarda građana

Hrvatske plaće su na 46 posto europskih

SDP je jučer progovorio o zaustavljanju inflacije, i pritom su iznijeli zanimljive podatke o tome da je prosječna hrvatska plaća tek na 46 posto prosječne europske plaće. Uz to su cijene hrane i energenata često i više nego u drugim državama, ali pogotovo ih mori što inflaciju prate sektori koji uopće ne bi trebali biti pogođeni, kao što su telekomunikacije. Cijene telekomunikacijskih usluga su 11 posto veće u Hrvatskoj nego u drugim europskim državama, a pritom država putem agencije HAKOM i ne pokušava to regulirati, mada se oni samo »kače« na stopu inflacije izazvanu cijenama hrane, upozorio je prof. Branko Grčić.

Problem je i što čak oko 450.000 ljudi radi za minimalne plaće, a među takvima je i jako puno stranih radnika - sve njih država subvencionira s 2.000 eura godišnje i snižavanjem mirovinskih doprinosa. Nitko nema ništa protiv stranih radnika, ali umjesto da proračun troši na njihovo subvencioniranje, država bi se trebala pobrinuti da se novac utroši u modernizaciju poslovanja domaćih tvrtki i rast produktivnosti, jer jedino tako će se smanjiti jaz između troška rada i poslovnih rezultata, kažu, a sve to zajedno generira inflaciju.

- Naš paritet kupovne moći u odnosu na prosjek EU-a je 63 posto, rekao je Branko Grčić, i čak su i Rumunjska i Bugarska danas uspješnije jer kod njih su isto plaće male, ali cijene ne rastu po tako visokoj stopi kao u Hrvatskoj, pa se čak i tamo bolje živi, a jedini tko je na tablici iza nas je sada Slovačka, rekao je. Ukidanje mjera subvencije energenata bit će snažan novi zamašnjak za inflaciju, smatraju u SDP-u. Dodaju da je Hrvatska trebala EU novce ulagati u rast produktivnosti i modernizaciju tvrtki, u industriju, a ne u građevinu koja je i sama pridonijela rastu inflacije.

D. KOVAČEVIĆ

Država subvencionira strane radnike - Branko Grčić

- Hrvatska treba novi razvojni model, ovo što Vlada radi je arhaičan pristup. SDP razvija model novog ekonomskog razvoja, i to je glavna linija razgraničenja nas i HDZ-a, poručuje Siniša Hajdaš Dončić. Tvrdi da Vlada nije napravila nikakvu analizu oko ukidanja mjera, koje se očekuje.

T. TOMIČIĆ

UHIĆENJE Ubojica konzervativnog aktivista je 22-godišnjak, a motivi još nisu poznati

Atentatora na Charlieja Kirka policiji predao otac

Puška kojom je ustrijeljen Charlie Kirk imala je, u trenutku kada ju je FBI pronašao, u spremniku nekoliko komada streljiva na kojima su bile izrezbarene transgender i ljevičarske poruke

Bernard KARAKAŠ

REUTERS

Ubojstvo Kirka dodatno polarizira američko društvo

Osumnjičeni za ubojstvo konzervativnog aktivista Charlieja Kirka je Tyler Robinson, 22-godišnji mladić iz Ute.

- Mislim da ga imamo. S velikom sigurnošću mogu reći da ga imamo u pritvoru, rekao je Trump u intervjuu za Fox News dodavši da ga je prijavila osoba koja poznaje osumnjičenika. Trump nije objavio identitet osumnjičenika.

Kako je javio CNN, na temelju izjava dva neimenovana izvora, osumnjičeni ubojica priznao je svom ocu da je on pucao na Charlieja Kirka te je njegov otac kontaktirao vlasti i zadržao sina dok nije mogao biti formalno uhićen.

Rezbarije na streljivu

Puška kojom je u vrat ustrijeljen Charlie Kirk, desni influenser, politički aktivist i blizak prijatelj predsjednika Donalda Trumpa imala je, u trenutku kada ju je FBI pronašao, u spremniku nekoliko komada streljiva na kojima su bile izrezbarene transgender i ljevičarske poruke. Dolijeva ovo ulje na vatru tvrdnji predsjednika Trumpa kako su za ubojstvo utjecajnog mladog konzervativca, koji je ustrijeljen iz daljine od oko 135 metara sa vrha zgrade u kampusu Utah Valley Sveučilišta, odgovorni ekstremni ljevičari, te kako će država uništiti ove, kako je rekao, gnjusne napadače.

> *Američko društvo je vrlo polarizirano, podijeljeno, i to je trend koji vidimo već nekoliko godina za redom*
>
> Gordan Akrap

No, rezbarije na streljivu ništa ne znače. S jedne strane, moguće je kako je puška pripadala nekom radikalnom ljevičaru, no odmah se pojavila i špekulacija kako su natpisi u stvari »false flag«, odnosno povod za obračun sa ljevicom, što otvara mogućnost za dodatno učvršćivanje MAGA pokreta, ali i jaču polarizaciju američkog društva.

- Jasno je da ovo ubojstvo nije izvršio amater. Prije svega, gađao je, i pogodio vrat, koji je slaba točka na tijelu, točka kroz koju prolaze krvne žile i točka gdje se nalazi atlas. Pogodak u vrat malo tko preživi. Drugo, gađao je bez snajperskog ciljnika s daljine od 135 metara, i pogodio. I treća, gađao je negativni hitac, odozgor prema dolje pri čemu je visinska razlika oko osam metara, a što je vrlo komplicirano, kaže za naše novine sigurnosni analitičar Zoran Grgić, bivši član saborskog Vijeća za nadzor obavještajnih službi.

Nije ovo prvi kontroverzni atentat ili pokušaj ubojstva koji je drastično utjecao na političku scenu SAD-a u posljednje vrijeme. Naime, u jeku predizborne kampanje prošle godine, u vrijeme dok je Trump, kao kandidat za predsjednika, držao govor u Pennsylvaniji, dvadesetogodišnji Thomas Crooks ispalio je na njega, s vrha obližnje zgrade osam hitaca, od kojih je jedan okrznuo Trumpa o desno uho. Crooks je odmah ubijen vatrom snajperista tajne službe, ali ovaj napad je zacementirao Trumpovu popularnost i osigurao mu pobjedu na izborima. Naravno, ovaj atentat je bio potpuno drugačiji, i nema sumnje kako ga Trump ili njegov tim nisu inscenirali. Prije svega, Trump zasigurno ne bi riskirao hitac na nekoliko milimetara od glave, i drugo, napadač je odmah ubijen.

Ekstremno nasilje

U svakom slučaju, ova dva incidenta dodatan su pokazatelj porasta političkog nasilja u SAD-u. Nasilje je u porastu već godinama, s obje strane političkog spektra, i lijevog i desnog.

- Sve je počelo s woke pokretom oko 2014. godine, koji je mahom bio ekstremno lijevo orijentiran, i provodio je pravno i informacijsko nasilje, nad svim neistomišljenicima da bi sve uskoro eskaliralo i u fizičko, stvarno nasilje. No uskoro se pojavilo i nasilje na desnici što je kulminiralo 6. siječnja upadom u Capitol kako bi se spriječio prijenos vlasti s Trumpa na Bidena. Nakon toga dolaze atentati. U svojoj povijesti američko je društvo relativno često ulazilo u periode nasilja, kao što je bilo u vrijeme ubojstva Kennedyja, u vrijeme Martina Lutera Kinga, ali uvijek je dolazilo do svojevrsnog resetiranja. I ne sumnjam kako će se sve stabilizirati u budućnosti, kaže Grgić.

Iako je ubojstvo Charliea Kirka trenutno najrazvikaniji slučaj, nije jedini primjer ekstremnog nasilja na političkoj sceni u posljednje vrijeme. U zadnjih nekoliko mjeseci ubijena je demokratska kongresnica Melissa Hortman i njen suprug, postavljena je bomba u kući guvernera Pennsylvanije, ubijena su dva izraelska diplomata u Židovskom muzeju u Washingtonu, napadnut je suprug Nancy Pelosi...

Argument sile

Razina političkog nasilja u Sjedinjenim Američkim Državama narasla je na mjeru na kakvoj, vjerojatno, nikada nije bila.

- Na žalost sila argumenta je izgubila pred argumentom sile. Američko društvo je vrlo polarizirano, podijeljeno i to je trend koji vidimo već nekoliko godina za redom. Tek ćemo vidjeti kako će ova situacija biti riješena, kaže za naš list dr. Gordan Akrap, prorektor Sveučilišta obrane i sigurnosti »Dr. Franjo Tuđman«.

Rusija i Bjelorusija započele vojne vježbe, zapadne snage odgovorile na isti način u više susjednih zemalja

Na vježbama i oko 60.000 vojnika iz NATO-a

Samo dva dana nakon što su njihove bespilotne letjelice preplavile nebo iznad Poljske, Rusija je, zajedno s Bjelorusijom, počela velike vojne vježbe na istočnim granicama NATO-a. Vojne vježbe pod nazivom Zapad-25 najavljene su početkom godine, i nisu nikakvo iznenađenje, no svakako unose nervozu među susjedne zemlje.

Procjenjuje se kako u vježbama, koje se odvijaju na području Bjelorusije i to relativno blizu granice s Poljskom, sudjeluje oko 3.000 ruskih vojnika, između sedam i 10 tisuća pripadnika bjeloruskih oružanih snaga, te mali kontingenti iz Irana i Bangladeša. Njihov ukupni broj nije dovoljan da bi predstavljao ozbiljnu prijetnju za napad na susjedne zemlje NATO-a, no nervozu unosi činjenica da su ruske postrojbe, koje su u veljači 2022. ušle iz Bjelorusije u Ukrajinu također »sudjelovale u zajedničkim vojnim vježbama te ostale u Bjelorusiji na odmoru«. Bjelorusiju se gleda kao produženu ruku Moskve, iako bjeloruske postrojbe ne sudjeluju izravno u ratnim operacijama u Ukrajini.

REUTERS

Premijer Tusk s poljskim vojnicima

NATO ne sjedi prekriženih ruku, već su početkom mjeseca u svim članicama Saveza, a koje se i svojim najmanjim teritorijem naslanjaju na Bjelorusiju, pokrenuti vojni manevri čija je jasna poruka Minsku i Moskvi - ne igrajte se s vatrom.

Tako je u Poljskoj u tijeku vojna vježba »Čelični branitelj-25« koja će se odvijati do kraja rujna, a u njoj sudjeluje više od 30 tisuća vojnika iz Poljske, ali i savezničkih država poput SAD-a, Turske, Slovačke, Finske i Kanade. Ministarstvo obrane iz Varšave službeno tvrdi kako je riječ o uvježbavanju i suradnji, no ministar obrane Wladyslav Kosniak-Kamysz bio je puno izravniji.

- Ovo je odgovor na rusko-bjeloruske vježbe Zapad-25, i želimo vrlo jasno demonstrirati naše savezništvo, snagu poljske vojske, naše odnose, vještine i mogućnosti, ustvrdio je Kosniak-Kamysz.

Vojne vježbe, nešto manjeg opsega, odvijaju se i u Litvi i Latviji. U Litvi je raspoređeno 17 tisuća vojnika na vojnoj vježbi koja je počela 2. rujna, dok je u vojnoj vježbi na području Latvije trenutno oko 12.000 vojnika. Ukupno, računajući Poljsku i baltičke zemlje, na obodima Bjelorusije trenutno je u stanju vojne vježbe, odnosno visoke pripravnosti oko 60 tisuća vojnika iz većine zemalja NATO-a. To je prilično jak argument da suzbije bilo kakvu ideju o »slučajnom upadu preko granice« ili pokojem »zalutalom projektilu«.

BLIZU GRANICE

U vježbama na području Bjelorusije, blizu granice s Poljskom, sudjeluje oko 3.000 ruskih te između sedam i 10.000 bjeloruskih vojnika

Istovremeno dok se zvecka oružjem s obje strane bjelorusko-poljske granice i zajednička EU diplomacija počinje s jačim pritiskom na Rusiju. Nakon što je Poljska poduzela korake, jučer je i Francuska pozvala ruskog veleposlanika u Parizu na očitovanje, pri čemu su mu, prilično otvoreno, dali do znanja kako neće dozvoliti da se »prema nama«, misleći na sve članice EU-a, itko odnosi sa zastrašivanjem ili pritiscima. Ujedno je ruskom veleposlaniku objašnjeno kako će Francuska, ako bude trebalo, Poljskoj staviti na raspolaganje nekoliko Rafalea.

B. KARAKAŠ

NAJ NAJ iznajmljivači

2025.

natječaj za najbolje privatne iznajmljivače

NAGRADE ZA NAJBOLJI:
- apartman
- vilu
- kuću za odmor
- domaćina

\+ POSEBNE NAGRADE

Prijave: najiznajmljivaci.novilist.hr

NOVI LIST 125 GODINA TRADICIJE u suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom

HRVATSKA Puna života

S kamika i mora

Piše
Slavica
MRKIĆ MODRIĆ

Od dažja, preko miši do kastinga

Bil je daž, pa j' bilo sunce i da će opet jutra dažit. A ta pogovor o kivodanjen općemu potopu, to j' bilo čudo. Kamo god zajdeš, koga god da utakneš, si leh o dažju. Saki pogovor je počinjal z rečenicun »ma, si ti videla ono čera...«. Videla san, da ča leh san videla, ma na sriću, nisan bila del teh ni vodotoki, ni jezer, ni rika, ni potoki. Nekako san se na vrime otpeljala delat, a kad san se vrnjala doma, Svevišnjemu je dosadilo plakat nad semi nami pa j' zel pauzu. Intanto, san ovaj sveopći potop gljedala leh na slikami i ni mi ni malo žal ča se nismo utaknuli. Moja roditeljica ni dažja okusila već je ko leto, ma sedno, dočin meteorolog reče da će daž, ona već pripravlja stolčić za va špajz, aš kade j' daž tu j' i grmljavina. A nje se boji kod vranić tamjana. Tako da j' celo zapolne presedela va špajze i cukar si dignula fanj, aš je od straha pobrstila si keksići i čikulatice ke j' našla. Kad je videla ča j' se v Rike bilo, leh se j' križala i ponavljala - smak svita. Niš drugo leh - smak svita. Ja san skakala okolo nje i pjevala - daž daži, miš prdi. I bilo j' kod va cirkusu. Znači zabavno, baren mane.

Ma, kad smo već po miši, moran dat objašnjenje okol toga problema ki se j' pojavil va našoj redakcije. Neki su krivo shvatili pa su me zvali i pitali ako j' bila deratizacija va Novomu listu. Kako san već pozabila na miši, va čudu san pitala ti znatiželjni - zač? A kada san povezala, dobro san se nasmela. Najme, nisu nan redakciju okupirali miši, leh je već spomenuti kolega Bobo namesto ležećega otel uspravnoga miša, aš da ga jako desno rame boli i šal je pitat glavnu urednicu da mu ga nabavi. Mane j' bilo dosti čut rečenicu ku j' izgovoril i nastal je kažin od smeha i zafrkancije. Još više kad su i neki drugi rekli da njin miš ne valja i da i njimin nabavi uspravnoga. A, sada, da ne bi bilo zabuni - dela se o mišu za kompjutor. I za kraj da ne mutimo već vodu leh ča je zamućena, leh izvješće - uspravni miši, njih pet stižu va redakciju, a ki su ti isti ki će ih dobit, ne znan. Valjda oni ki su va najhujoj pozicije ča se toga tiče. Intanto, moj je prijatel Dražen, kad je čul da će i njemu dat uspravnoga, ni ne dižuć glavu od kompjutora rekal - mane ne rabi novi miš, mane j' moj dobar. Tako da se zna!

Sad gremo na zamućenu i nezamućenu vodu. Kad je veli daž, onput je zamućena voda ku, ako greš pit, moraš prokuhat, normalna stvar. Ma, mnogi su počeli zijat da j' obavijest za zamućenje došlo prekasno i da su već popili litri i litri ki zna česa, a ja san se leh nasmela i rekla - i kad ste bili mići su van prokuhevali vodu. Bonđorno! Javil se j' zajedno Arsenić s Zlobina i rekal - imaš pravo, mi smo kod dičina i z bare vodu pili, a najvažneje ti je bilo znat da kade konj vodu popije, moreš komotno i ti, niš ti neće bit. Zajedno san zamislela kako sad po Rike si pomodni konja kupuju i od špine do špine pelju, pa gljedaju kade konj pije, i oni će. Nisan to na glas rekla, ma san Arseniću odgovorila da j' kad je pil z bare, zajedno i jil. Aš ako popiješ punoglavca, to si se usput i napil, i najil. Ovi z grada su nan rekli da smo odvratni, a mi njimi da će sigurno dobit proljev aš nisu vodu prokuhali i tako smo finili pogovor o zamućenju.

Za kraj leh potvrda onoga ča su šegavi znali i prvo, a glasi da čovik uči doklen je živ. Eto, da ni bilo va Hroljeven Svjetsko prvenstvo va kastingu, ja bin i umrla, a ne bin znala ča j' to. Besedu kasting san vavek rivala va modu, film, umjetnost, a ni va sto životi ju ne bin spojila z ribičijun. Kad ono, ne leh da se tiče ribičije, leh je to ribičija na veloj razine. Silni kastingaši z celoga svita došli su spod moje kući i »lovili ribu« na trave. Na igrališću, a onput su drugi dan šli na gromički aerodrom, kraj kući od Dražena. Tako da smo nas dva imeli svjetsko prvenstvo spod nosa i to od sporta za koga ni jedan, ni drugi nikada nismo čuli. Šegavi bi rekli - ne hitat biseri spred prasci. Ma, ki prizna, pol mu se oprosti, a ča se tiče ovoga sporta, malo smo se informirali i moren van reć da ni ni malo lahk, i da ne bin rad bila pastrva va Gacke doklen ovakovi kastingiraju uza me.

Neću van reć ča j' moja mat rekla na se to.

MARATONSKA SJEDNICA Viškovsko vijeće traži od Ekoplusa og

Marišćina više ne smije gušiti općinu Viškovo

Ograničenje maksimalnog dnevnog dovoza, unaprjeđenje tehnologije i sustava te odvojeno prikupljanje biootpada u županijskim općinama i gradovima načini su kojima se smrad s Marišćine mora smanjiti, zaključili su vijećnici viškovskog Općinskog vijeća nakon četverosatnog zasjedanja

Ekoplus dobio konkretna zaduženja viškovskih vijećnika

Filip BRNELIĆ
Snimio Nikola
BLAGOJEVIĆ

VIŠKOVO Problem širenja smrada s Marišćine, koji je ovog ljeta dosegao nesnosne razmjere, mora se razriješiti uklanjanjem njegovih uzroka i odlučnim mjerama, složilo se Općinsko vijeće Viškova koje je na maratonskoj, četverosatnoj sjednici pred Trgovačko društvo Ekoplus donijelo popis konkretnih kratkoročnih zahtjeva.

Neugodni mirisi koji posebice u večernjim i noćnim satima stižu iz županijskog centra za gospodarenje otpadom, navode viškovski vijećnici, imaju direktne posljedice po zdravlje i kvalitetu života mještana, a ponajviše stanovnika Marčelja. Vijeće je stoga od upravitelja centra zatražilo pokretanje procesa kojim će se smanjiti količina dnevnog prihvata biootpada, najvećeg uzročnika smrada koji nastaje njegovim organskim truljenjem.

Svih je 15 općinskih vijećnika glasalo za usvajanje zaključaka kojima se općinska uprava i uprava TD-a Ekoplus obvezuju na aktivno djelovanje i praćenje poduzetih mjera suzbijanja smrada, počevši s kontinuiranim i neovisnim nadzorom kvalitete zraka. U zajedničkom zaključku koji su usuglasili te pred Općinsko vijeće donijeli vijećnički klubovi Akcija mladih-Kvarnerska inicijativa te SDP-HSS, uprava Ekoplusa zadužuje se da sa svim subjektima koji na Marišćinu odlažu miješani komunalni otpad odredi maksimalne dnevne i godišnje količine otpada koje se mogu zaprimiti, kao i utvrdi mehanizme kontrole uz jasno definirane sankcije za prekoračenja limita.

Neugodni mirisi

Također, uz javna podnošenja detaljnih izvješća, od Ekoplusa se traži da izradi plan tehnološkog preoblikovanja obrade otpada koji uključuje proces biostabilizacije metanogene frakcije kao prioritetne mjere, implementaciju sustava za osiguranje inertnosti odloženog otpada te trajno uklanjanje neugodnih mirisa.

Vijećnici su se jednoglasno složili i da Općina Viškovo od ostalih općina i gradova, odnosno njihovih komunalnih društava koja otpad odlažu na Marišćinu, zatraži aktivan rad na smanjivanju udjela biootpada u ukupnom miješanom komunalnom otpadu te sankcioniranje onih koji svoje obveze ne ispunjavaju, dok će viškovsko Vijeće nakon 12 mjeseci evaluirati rezultate postignutog.

- Rad ŽCGO-a jedan je od najvećih izazova za našu općinu i njene stanovnike. Marišćina je od početka zamišljena kao ekološki prihvatljivo mjesto za upravljanje otpadom koje će imati minimalan utjecaj na zdravlje građana, no ona ne funkcionira onako kako je planirano. Sve ove godine suočavamo se s prekoračenjima kapaciteta, miješanjem biootpada s komunalnim otpadom, neugodnim mirisima koji narušavaju kvalitetu života stanovnika te nedovoljno razvijenim sustavima odvojenog prikupljanja biootpada na području županije. Što se tiče predloženog rješenja biostabilizacije i biološke obrade, mi ne znamo funkcionira li ono, koliko će koštati i kada bi moglo biti gotovo. Struka se treba očitovati o rješenju koje bi se moglo primijeniti čim prije, kazao je Bojan Kurelić iz kluba AM-Kvarnerska inicijativa, dok je Ivan Sušanj (SDP-HSS) kazao kako problemu treba pristupiti na nekoliko razina.

- Kako stoji u zaključku,

Rijeka i Viškovo planiraju izgradnju kompostana

Vijećnici su se dotaknuli i teme izgradnje kompostana, pri čemu je zamjenik gradonačelnice Rijeke Vedran Vivoda naveo kako riječka gradska uprava izvodi predradnje za izgradnju kompostane i u procesu je aktivnog traženja adekvatne lokacije. Načelnica Viškova Sanja Udović navela je kako će općina pokrenuti inicijativu za kvalitetniju edukaciju i implementaciju modela prikupljanja biootpada u smeđe kante.

- Već smo dosad napravili puno, podijelili smo komposteme svima koji su za to bili zainteresirani, a vjerujem da bi se i drugi mještani uključili kada bismo im dali kvalitetnu priliku. U tom ćemo smjeru krenuti i s proračunom za 2026. godinu, a pokrenut ćemo i aktivnosti za izgradnju naše vlastite kompostane. Međutim, moramo biti svjesni da i kada povećamo udio izdvojeno prikupljenog biootpada, ne možemo biti sigurni da će količine miješanog komunalnog otpada opasti budući da živimo u potrošačkom društvu i da naši apetiti rastu, kao i broj turista koji nas posjećuju, navela je Udović.

S. DRECHSLER

RADOVI NA DC403

RIJEKA ›› Prometni centar Grada Rijeke obavještava javnost kako će Ceste Rijeka d.o.o. u ponedjeljak, 15. rujna izvoditi radove na državnoj cesti DC403 od čvora Škurinje (kružni tok) do tunela Podmurvice. Za vrijeme izvođenja radova bit će zatvorena vozna traka u smjeru centra Rijeke. Radovi će početi u 7 sati. (S. G.)

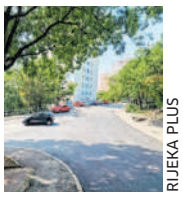

RIJEKA PLUS

OBNOVLJENA ULICE A. KOSIĆA RIKA

RIJEKA ›› Kvarner graditeljstvo d.o.o. završilo je radove obnove dijela prometnice u Ulici Antuna Kosića Rika na Turniću. Radovi u sklopu prioriteta Mjesnog odbora Sveti Nikola izvedeni su u roku od tjedan dana. Nakon skidanja oštećenog sloja, postavljen je novi asfalt za sigurnije prometovanje. Investicija je vrijedna nešto više od 40 tisuća eura. (S. G.)

raničenje dnevnog dovoza otpada na Marišćinu

Riječke snage - Vedran Vivoda, Ljudevit Krpan i Bojan Jurdana

Odlagalište se redovito pokriva folijom, a plohe koje su otvorene su one na kojima se u tom trenutku odlaže otpad i kada dolazi do neugodnih mirisa. Činimo sve da taj period bude što kraći, ali deseci kamiona s otpadom se ne mogu iskrcati u kratko vrijeme

Kristian Gašparini, direktor Ekoplusa

Mještani Marčelja koji su negativnim utjecajima najviše izloženi žele se informirati o procesu biostabilizacije, zbog čega ćemo osnovati povjerenstvo koje će pratiti projekt

Sanja Udović, načelnica Općine Viškovo

Marišćina treba ograničiti dnevnu količinu otpada koju prihvaća ljeti, a županijske općine i gradovi trebali bi krenuti s odvojenim prikupljanjem biootpada, što je i zakonska namjera. Vjerujemo da će unaprjeđenje postrojenja kroz ugradnju biostabilizatora pridonijeti smanjenju neugodnih mirisa, a važno je i da Vijeće i javnost budu informirani o provedbi tog projekta i drugih mjera, naveo je Sušanj.

Biostabilizacija organske frakcije

Vijeće je jednoglasno usvojilo i zaključak na prijedlog načelnice Viškova Sanje Udović kojim se osniva povjerenstvo za praćenje projekta izgradnje postrojenja za biostabilizaciju metanogene frakcije. Peteročlano povjerenstvo, koje će činiti dva člana Općinskog vijeća, predstavnik Općine Viškovo po imenovanju načelnice, predstavnik Mjesnog odbora Marčelji te predstavnik TD-a Ekoplus, kvartalno će informirati Općinsko vijeće i mještane o radnjama poduzetim na izgradnji spomenutog postrojenja. Postrojenje bi trebalo omogućiti potpunu stabilizaciju otpada koje će prije odlaganja na plohe postati inertno i lišeno metanogene frakcije.

- Uprava Ekoplusa dobila je zadatak razmotriti načine unaprjeđenja sustava obrade miješanog komunalnog otpada, a potvrdu o mogućoj nadogradnji općina je dobila i od državnog Fonda za zaštitu okoliša. U suradnji s predsjednikom uprave Ekoplusa i Primorsko-goranskom županijom uprava Ekoplusa je zadužena za poduzimanje svih predradnji kako bi se krenulo u izgradnju postrojenja za biostabilizaciju. Mještani Marčelja koji su negativnim utjecajima najviše izloženi žele se informirati o procesu biostabilizacije, zbog čega ćemo osnovati povjerenstvo koje će projekt pratiti, kazala je načelnica Udović.

Sjednici su na poziv Općinskog vijeća Viškova prisustvovali i predstavnici TD-a Ekoplus te predstavnici Primorsko-goranske županije, grada Rijeke i KD-a Čistoća kao članovi skupštine trgovačkog društva.

Predsjednik uprave Ekoplusa Kristian Gašparini pred vijećem je održao detaljnu prezentaciju rada ŽCGO-a te vijećnicima pojasnio problematiku, navevši kako Ekoplus poduzima radnje koje uvelike smanjuju širenje smrada s Marišćine.

- Odlagalište se redovito pokriva cover-up folijom i dodatno dnevnom folijom, a plohe koje su otvorene su one na kojima se u tom trenutku odlaže otpad i kada dolazi do neugodnih mirisa. Činimo sve da taj period bude što kraći, ali deseci kamiona s otpadima se ne mogu iskrcati u kratko vrijeme. Također, dio plina se pali kako neugodni mirisi ne bi išli u atmosferu, situacija bi bez toga bila puno gora. Ljeti je problem da visoke temperature izazivaju da dio mirisa odlazi u atmosferu, a kada se zrak navečer ohladi i počne puhati tramontana, on završi u obližnjim naseljima. Problem je sastav otpada i visoki udio frakcije biootpada u ukupnom miješanom komunalnom otpadu, objasnio je Gašparini.

Energana i spalionica

Direktor Ekoplusa istaknuo je kako se za unaprjeđenje rada centra nudi nekoliko dugoročnih rješenja, od izgradnje energane koja će iskoristiti nastale plinove za proizvodnju električne energije, do spalionice otpada na nekoj drugoj lokaciji, o čemu će odlučivati skupština. Direktor KD-a Čistoća Bojan Jurdana kazao je kako se ne može tvrditi da je za smrad odgovorna tvrtka koja u ljetnim mjesecima na Marišćinu odlaže 30-35 posto ukupno prikupljenog komunalnog otpada, te kako dosadašnji modeli odvojenog prikupljanja biootpada u općini Viškovo i gradu Krku nisu polučili značajnije rezultate.

Pročelnik županijskog Upravnog odjela za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima Ljudevit Krpan naveo je kako PGŽ podržava unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom na Marišćini te će podržati odluke viškovskog vijeća koje se njime budu bavile. Krpan je dodao kako problemi sa županijskim centrom proizlaze iz samog neuređenog sustava gospodarenja otpadom od njegove selekcije do prikupljanja, no kako županija može sudjelovati u edukacijama i sufinanciranju projekata za oporabu biorazgradivog otpada.

Donacija ACI-ja Parastolnoteniskom klubu Rijeka

Članovi kluba dobili nove trenirke i tenisice

RIJEKA ›› Članovima Parastolnoteniskog kluba Rijeka, koji okuplja djecu s teškoćama u razvoju - djecu s autizmom, Down sindromom, intelektualnim teškoćama i tjelesnim oštećenjima te osobe s invaliditetom, koji redovito treniraju i odlaze na razna natjecanja, uručene su trenirke i tenisice, zahvaljujući donaciji ACI-ja, koji je prepoznao kvalitetu rada Kluba te njegovu potrebu za sportskom opremom. Donacija trenirki i tenisica omogućit će članovima da budu što bolje opremljeni, kako bi mogli što kvalitetnije trenirati i odlaziti na natjecanja. Predsjednik Kluba Ervin Stilin poziva svu zainteresiranu djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom da se uključe u rad Kluba i započnu život parasporta, što će, kaže, utjecati na njihovo psihofizičko zdravlje.

PSK RIJEKA

S novom opremom bit će lakše - članovi Parastolnoteniskog kluba Rijeka

- Za djecu s teškoćama u razvoju nužna je integracija i rehabilitacija, a za rehabilitaciju, najbolji je izbor parasport, koji osigurava djetetu s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom velike dobrobiti: rehabilitaciju, integraciju, socijalizaciju i još mnogo toga. Stolni tenis je beskontaktni sport, koji je u isto vrijeme vrlo brz i dinamičan, pa je stoga vrlo pogodan za osobe s invaliditetom. On je vrsta sporta koji je jako dobar za razvoj koordinacijske i motoričke vještine te svakako služi i kao rehabilitacija. Iz tog se razloga sve veći broj djece s teškoćama u razvoju osoba s invaliditetom uključuje u Parastolnoteniski klub Rijeka. Klub je povećao i broj lokacija na kojima se provode treninzi, tako da se sada oni provode čak na tri lokacije: u Centru Zamet, na Kampusu (za studente) i na Pulcu (za osobe s intelektualnim teškoćama), kaže predsjednik Parastolnoteniskog kluba Rijeka Ervin Stilin.

S. GAŠPERT

Pravobraniteljica za djecu o slučaju Oštro

ZATRAŽENO OČITOVANJE O PRESELJENJU ŠTIĆENIKA

RIJEKA ›› Ured pravobraniteljice za djecu ima namjeru zatražiti od nadležnog Ministarstva službeno očitovanje o postojanju planova u vezi s Podružnicom Kraljevica Oštro, bilo da je riječ o preseljenju korisnika, obnovi objekta ili njegovoj prenamjeni u centar za pružanje izvaninstitucionalnih usluga. Naime, kao i Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, tako je i Ured pravobraniteljice dobio peticiju Društva za uređenje i poljepšanje Kraljevice i okolice 1903. kojom se 1.371 potpisnik protivi preseljenju djece iz Podružnice Oštro Centra za rehabilitaciju Rijeka u objekt »Kloštar« u Praputnjaku.

Iz Ureda pravobraniteljice odgovorili su nam da su upoznati s peticijom, ali i da već dulje vrijeme prate zbivanja u Centru za rehabilitaciju Rijeka.

- Ured pravobranitelja za djecu upoznat je s peticijom Društva za uređenje i poljepšanje Kraljevice i okolice 1903. Napominjemo da smo se krajem prošle godine obratili Centru za rehabilitaciju Rijeka vezano uz informacije o preseljenju djece-korisnika iz Podružnice Kraljevica Oštro. U siječnju 2025. godine su nas izvijestili da djeca-korisnici i dalje koriste usluge Centra u Podružnici Kraljevica Oštro te da bi eventualna odluka o njihovom premještanju bila u nadležnosti stručnih službi Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, o čemu bi nas naknadno obavijestili. S obzirom na javno iskazane zabrinutosti i informacije koje se šire, zatražit ćemo od nadležnog Ministarstva službeno očitovanje o postojanju planova u vezi s Podružnicom Kraljevica Oštro, bilo da je riječ o preseljenju korisnika, obnovi objekta ili njegovoj prenamjeni u centar za pružanje izvaninstitucionalnih usluga. Ured pravobranitelja za djecu prati ovo pitanje te će, u skladu sa svojim ovlastima, i dalje tražiti relevantne informacije kako bi se zaštitila prava i dobrobit djece-korisnika, poručuju iz Ureda.

Prema tvrdnjama Društva za uređenje i poljepšanje Kraljevice i okolice 1903., posljednjih mjeseci provode se opsežne radnje u svrhu preseljenja djece i zaposlenika iz Doma u objekt »Kloštar«, koji je u vlasništvu Družba sestara milosrdnica svetog Vinka Paulskoga. Tvrde da se radi o objektu koji nije kategoriziran za obavljanje djelatnosti smještaja u socijalnoj skrbi. Bojazan je i da ukidanjem djelatnosti Doma u Oštru vrlo vrijedan objekt neće biti adaptiran za smještaj i skrb djece s poteškoćama u razvoju na način i svrhu u kojoj je djelovao desetljećima, već će još jedna institucija u Kraljevici biti ukinuta. Peticijom se želi utjecati na Ministarstvo da revidira rješenje kojim se ukida višedesetljetna djelatnost skrbi za djecu s poteškoćama u razvoju. **I. ŠESTAN KUČIĆ**

S. DRECHSLER

Dom Oštro - podružnica Centra za rehabilitaciju

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD CRES

KLASA: 940-01/25-01/29
URBROJ: 2170-4-03-02/4-25-4
U Cresu, 12. rujna 2025. godine

Grad Cres, na temelju članka 123. - 133. Zakona o cestama ("Narodne novine" br. 84/11., 18/13., 22/13., 54/13., 148/13., 92/14., 110/19., 144/21., 114/22., 114/22., 4/23., 133/23.), te članka 84. stavak 3. Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina ("Narodne novine" broj 112/18, 39/22 i 152/24) objavljuje

OBAVIJEST

Grad Cres, kao pravna osoba koja upravlja nerazvrstanim cestama na svojem području, obavještava o započinjanju postupka evidentiranja u katastarski operat i zemljišnu knjigu nerazvrstane ceste pod oznakom NC-173 (od Martinšćica do uvala Tiha), u naselju MARTINŠĆICA, izgrađene na nekretninama u k.o. MARTINŠĆICA.

Evidentiranje predmetne ceste izvršiti će sukladno odredbama članaka 123. - 133. Zakona o cestama, kojima je propisano da se NERAZVRSTANE CESTE evidentiraju u katastru i upisuju u zemljišnu knjigu kao - javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalaze.

Geodetski elaborat izvedenog stanja nerazvrstane ceste NC-173 izraditi će trgovačko društvo „GEO-TEO d.o.o. za ugostiteljstvo, turizam, trgovinu i usluge“, Put Brajdi 16, 51557 Cres.

U postupku izrade geodetskog elaborata pojedinačnim pozivima pozvati će se na obilježavanje granica katastarskih čestica osobe upisane u katastarski operat katastra zemljišta, zemljišnu knjigu, kartone zemljišta, pologe isprava kao i drugi nositelji stvarnih prava na predmetnim nekretninama i na nekretninama koje s njima neposredno graniče.

S. GAŠPERT

Odluke donesene jednoglasno - Gradsko vijeće Bakra

GRADSKO VIJEĆE Proširenje kapaciteta za mališane

Škrljevo dobiva još jednu vrtićku skupinu

Dodatna vrtićka skupina bit će smještena u prostoru Doma kulture Škrljevo koji se može prenamijeniti za potrebe predškolskog odgoja i obrazovanja, uz određene građevinske preinake

Sanja GAŠPERT

BAKAR ›› Gradsko vijeće Bakra jednoglasnom je odlukom dalo suglasnost na izmjene Statuta Dječjeg vrtića Bakra zbog potrebe za proširenjem kapaciteta za jednu vrtićku skupinu.

- Tijekom provedbe upisnog postupka u Dječji vrtić Bakar uvidjelo se da je zbog povećanog broja djece potrebno proširiti dio kapaciteta za jednu vrtićku skupinu. Kao najprimjerenije rješenje utvrđena je mogućnost otvaranja nove podružnice na području naselja Škrljevo, u prostoru Doma kulture Škrljevo. Prostor se može prenamijeniti za potrebe predškolskog odgoja i obrazovanja, uz određene građevinske i dokumentacijske preinake te kategorizaciju sukladno propisanim uvjetima. Na taj način omogućilo bi se proširenje kapaciteta vrtića i zadovoljenje potreba lokalne zajednice, rekla je pročelnica Ureda Grada Bakra Maja Šepac Rožić, dodajući kako se izmjenom Statuta Dječjeg vrtića Bakar predviđa osnivanje nove podružnice pod nazivom »Škrljevo II«, na adresi Škrljevo 191. Na upit vijećnika Dorijana Curaća (HSU/AM) što je s novim vrtićem u Bakru, gradonačelnik Tomislav Klarić (HDZ) odgovorio je kako je u tijeku rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, a za lokaciju je određen prostor iza bakarskog Doma kulture »Matija Mažić«.

Sufinanciranje dadilja

Također jednoglasno, bakarski su vijećnici usvojili prijedlog odluke o uvjetima i sufinanciranju djelatnosti dadilja na bakarskom području. Naime, na području grada Bakra, točnije na Hreljinu, radi obrt za obiteljsko čuvanje djece Taša, koji je, prema riječima pročelnice Maje Šepac Rožić, zbog opće poznatih inflatornih okolnosti, podigao ekonomsku cijenu s 325 na 375 eura po djetetu.

- Razliku od pedeset eura po djetetu plaćat će Grad Bakar, tako da se cijena za roditelje, koja je, inače, znatno manja od ekonomske jer razliku plaća Grad Bakar, ne mijenja, rekla je Šepac Božić.

Jednoglasni su bili bakarski vijećnici i kod usvajanja prvih izmjena i dopuna proračuna Grada Bakra za 2025. godinu, koji se smanjuje za 2.104.330 eura ili za 9,3 posto prvotnog plana, slijedom čega ukupno planirani prihodi i primici odnosno rashodi i izdaci za 2025. godinu iznose 20.481.550 eura. Kako je u obrazloženju odluke rekla pročelnica Upravnog odjela za proračun i financije Iva Marohnić, došlo je do smanjenja prihoda od prodaje nefinancijske imovine za 975.500 eura temeljem dosadašnje realizacije i analizom postupaka koji su u tijeku, kao i smanjenja planiranog rezultata poslovanja iz 2024. godine za 1,38 milijuna eura sukladno godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2024. godine usvojenog u srpnju ove godine. Također, zabilježeno je povećanje prihoda od kamata na oročena sredstva od trideset tisuća eura.

Smanjenje rashoda

- Došlo je do smanjenja rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 1,7 milijuna eura, od kojeg se značajnija korekcija odnosi na projekte izgradnje Vatrogasnog doma Hreljin, izgradnje parkirališta kod Doma kulture Hreljin, izvođenje radova na cesti prema Domu kulture Praputnjak, proširenja

Stambena izgradnja

U sklopu vijećničkog sata, HDZ-ovog vijećnika Vicu Sepa zanimalo je što je s projektom poticane stanogradnje, svojevremeno planiranim u Bakru, Kukuljanovu i Škrljevu. Ogovorio mu je gradonačelnik Klarić, koji je rekao kako je upravo u pokrenutim izmjenama i dopunama prostornog plana Grada Bakra planirano i proširenje građevinskih područja, koja će omogućiti stambenu izgradnju.

- Tijekom nedavnog posjeta ministra Branka Bačića Bakru, između ostalog dogovoreno je da će država graditi višestambene objekte na području Njivina na Škrljevu. Istovremeno, Grad Bakar rješava potrebnu infrastrukturu za 26 novih obiteljskih kuća na Krasici, stambena izgradnja planirana je i na Hreljinu, a svjedoci smo i izgradnje višestambenih objekata i novih obiteljskih kuća na Hreljinu i Kukuljanovu. Također, u posljednje vrijeme evidentan je porast zahtjeva za građevinskim dozvolama na bakarskom području, rekao je Klarić.

Vijećnica Jasna Granić Ranić (HSU/AM) pitala je kakve su mogućnosti s uređenjem dnevnog boravka za starije osobe, a Klarić je odgovorio da za to postoje određeni uvjeti u prostoru zgrade nekadašnje područne škole na Zlobinu, kojoj je potrebna kompletna obnova. SDP-ovac Bato Kojić požalio se na dugi rok koji se čeka za pražnjenje septičkih jama, između sedam i osam mjeseci, na što mu je gradonačelnik Klarić odgovorio kako Grad Bakar konstantno pritišće KD Vodovod i kanalizacija kako bi se taj rok smanjio.

> *U tijeku je rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za novi vrtić u Bakru, a za lokaciju je određen prostor iza bakarskog Doma kulture »Matija Mažić«*
>
> Tomislav Klarić, gradonačelnik Bakra

Nautičke ulice u Bakru, izvođenje radova i nadzor na cesti od Tomina do vodospreme i izgradnji prometnice s infrastrukturom od platoa 1A do 3B u Industrijskoj zoni Kukuljanovo, uređenja parka Banj i trga Plačica te izgradnju javne rasvjete na prometnici B7 u Bakru. Također, zabilježeno je smanjenje rashoda za dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 300.000 eura, koje se prvenstveno odnosi na izvođenje radova i nadzor na rekonstrukciji i izgradnji objekta na igralištu NK Naprijed Hreljin i proširenje groblja Zlobin, ali i povećanje rashoda za dodatna ulaganja za ostalu nefinancijsku imovinu u iznosu od 210 tisuća eura, a namijenjenih za radove na uređenju okoliša nogometnog igrališta NK-a Borac Bakar, rekla je Marohnić.

Dodala je kako povećanje rashoda za nematerijalnu proizvedenu imovinu iznosi 242.900 eura, od kojih se vrijednosno značajnije povećanje odnosi na ulaganja u računalne programe, projektnu dokumentacija za energetsku obnovu zdravstvene stanice Škrljevo, kao i izradu projektne dokumentacije za Dom kulture Kukuljanovo, rekonstrukciju i dogradnju objekta na igralištu NK Naprijed Hreljin i izgradnju sanitarnog čvora kod Magistrata u Bakru.

U CSI radionicama posjetitelji mogu uzeti otisak prsta

Područna škola u Gradu Grobniku

Učenici će u Centru uz pomoć učitelja razvijati kreativnost

STARA ŠKOLA Otvoren Centar kreativnosti i popularizacije znanosti - Grad Grobnik

Mjesto za učenike i učitelje koji razmišljaju izvan okvira

Centar će biti posvećen povezivanju znanosti, obrazovanja, kulture i povijesti kroz razne edukativne programe i zanimljive suradnje. Time je škola u Gradu Grobniku, osnovana još davne 1670. godine, koja je zbog nedostatka učenika nedavno zatvorena, ipak zadržala svoju obrazovnu i edukativnu funkciju

Sanja GAŠPERT
Snimio Marko GRACIN

GRAD GROBNIK » U staroj školi u Gradu Grobniku jučer je svečano otvoren Centar kreativnosti i popularizacije znanosti, jedinstvena institucija ovakve vrste u Hrvatskoj i široj regiji, posvećena povezivanju znanosti, obrazovanja, kulture i povijesti kroz razne edukativne programe i zanimljive suradnje. Do same ideje došlo je početkom prošle školske godine, nakon vijesti o zatvaranju područne škole u Gradu Grobniku. Tada se na inicijativu ravnateljice Osnovne škole Čavle, Tanje Stanković, te kao rezultat dugogodišnje suradnje s Udrugom FabLab iz Zagreba kroz projekt Stemerica ide dalje uz sufinanciranje EU-a kroz ESF+ i Ureda za udruge hrvatske Vlade, rodila se ideja o otvaranju ovakve jedinstvene institucije u Hrvatskoj.

Učenje kroz pogreške

- Zgrada u kojoj se nalazimo stoljećima je služila za obrazovanje stanovnika Grobnika. Danas tu tradiciju nastavljamo, ali s novom misijom - stvaranja prostora za učenike i učitelje koji razmišljaju izvan okvira, koji su često zanemarena skupina, a upravo od njih potiče svaka promjena i napredak. Naša je misija i želja potaknuti kritičko razmišljanje kod djece te stvoriti okruženje u kojem će učenici i učitelji naučiti postavljati prava pitanja, prepoznavati probleme i odnositi promišljene odluke. Želimo promicati interdisciplinarni pristup učenju, povezujući STEM u smislene i zanimljive edukativne radionice te stvoriti sigurno mjesto za istraživanja i učenje kroz pogreške. Želimo da naš Centar bude mjesto na kojem potičemo radoznalost i gdje pogreške nisu neuspjeh, već prilika za rast. Grad Grobnik od danas nije samo lokalno, nego i globalno mjesto kreativnosti, istaknuo je voditelj Centra Krešimir Čanić, dodajući kako ovaj Centar nije mjesto u kojem tehnologija vodi glavnu riječ - u njemu je na prvom mjestu kreativnost, olovka i papir te snaga vlastitog razmišljanja, dok je tehnologija nadogradnja, ali nije temelj. Temelj su ljudske osobine - strast, predanost i požrtvovnost, a to umjetna inteligencija ne može imati, poručio je Čanić. Dodao je kako se za dva dana ovaj Centar pridružuje inicijativi četrnaest svjetskih centara sa svih kontinenata koji će raditi na novom priručniku za popularizaciju znanosti pod okriljem UNESCO-a.

Put u Šangaj

Načelnica Općine Čavle Ivana Cvitan Polić podsjetila je kako zgrada bivše škole u Gradu Grobniku nosi duboku povijesnu vrijednost - škola je osnovana davne 1670. godine i time je druga škola nastala na području današnje Primorsko-goranske županije.

- Godine 1851. ona postaje prva pučka škola na Grobništini koju su pohađali učenici iz današnjih općina Čavle i Jelenje i grada Rijeke, točnije naselja Svilno, Pašac i Orehovica. Moram napomenuti da je to vrijeme velikog siromaštva, da do Grobnika ne postoji cesta ni iz jednog mjera, pa činjenica da je sredinom 20. stoljeća ovdje bilo više od 170 učenika i samo dvije učiteljice danas zvuči kao znanstvena fantastika. Danas, nažalost, u područnu školu Grobnik nije upisano nijedno dijete, no upravo zato današnje otvorenje Centra ima još veću vrijednost. Zahvaljujući brzoj reakciji svih uključenih, predanom timu i entuzijazmu, ova zgrada ponovno živi - kao mjesto znanja, istraživanja i kreativnosti. Centar nudi prostor za učenike, nastavnike, razne projekte i međunarodnu suradnju. On povezuje znanost, obrazovanje, kulturu i baštinu, i time postaje važan ne samo za Čavle i Grobnik, već i za cijelu regiju. Grobnički kaštel, kao prvi susjed našeg Centra djelovat će zajedno, pa će osim simbola naše prošlosti, od danas postati i čuvar budućnosti, rekla je Cvitan Polić dodajući kako će se ovaj Centar za nekoliko dana predstaviti i u dalekom Šangaju.

Centar su osvojili Leon Pelčić i Eva Demojzes u pratnji načelnice Ivane Cvitan Polić i voditelja Centra Krešimira Čanića te psa robota Ben Bena

> *Ovaj Centar nije mjesto u kojem tehnologija vodi glavnu riječ - u njemu je na prvom mjestu kreativnost, olovka i papir te snaga vlastitog razmišljanja, dok je tehnologija nadogradnja, ali nije temelj*
>
> Krešimir Čanić, voditelj Centra

Ravnateljica OŠ Čavle Tanja Stanković istaknula je kako ova škola u novoj školskoj godini broji 563 učenika, a do ove godine nastava se održavala i u područnoj školi u Gradu Grobniku.

- Izgledno je bilo da ćemo je zbog nedostatka učenika u nekom trenutku morati zatvoriti, a cilj nam je bio da je uistinu ne zatvorimo, nego da ona ostane otvorena za najmlađe, za one u koje trebamo ulagati, za znanje. Hvala Krešimiru, Udruzi Grobnički rez, Općini Čavle i Primorsko-goranskoj županiji, volonterima, jer je naša početna ideja zaživjela i doživjela ovo danas. Nadam se da će ovo biti okupljalište i rasadnik znanja ne samo za učenike osnovnih škola PGŽ-a, nego i šire, rekla je Stanković.

STEM projekti

Nazočnima se obratio i zamjenik primorsko-goranskog župana Robert Matić koji je rekao kako je ovo jedinstveni centar koji povezuje i povijest i budućnost, svijet i školu, znanost i zajednicu, a koji je korak naprijed prema podizanju standarda obrazovanja u Županiji. Predsjednik Upravnog odbora Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva Dražen Vikić Topić rekao je kako je Zaklada pomogla ovaj Centar kroz STEM projekte.

- Zadnjih tri godine za 76 STEM projekata utrošeno je oko 27 milijuna eura. To je jako dobro uložen novac, jer bez popularizacije znanosti nema ni dobre znanosti. Posebno nam je svima u Zakladi drago što lokalna zajednica tu ima ključ, a Zaklada će kroz mehanizme koje ima podržavati rad ovog Centra, rekao je Vikić Topić.

Ravnateljica Ureda za udruge Vlade RH Helena Beus istaknula je kako Vlada prepoznaje značaj ulaganja u popularizaciju STEM-a, pa je u sklopu drugog poziva za više od sedamdeset projekata izdvojen 21 milijun eura.

- Ovaj Centar je spoj starog i modernog, pruža puno toga djeci i mladima, on je ulaganje u obrazovanje, u znanost, učenje tradicije i povijesti, rekla je Beus, dok je predsjednik udruge FabLab Roberto Vdović izrazio nadu da je Centar Grobnik samo prvi u nizu sličnih projekata te da će se na ovom primjeru povezivanja STEM-a i ideja lokalnih zajednica, otvarati slični centri u državi.

Novi Centar kreativnosti i popularizacije znanosti - Grad Grobnik presjecanjem vrpce otvorili su učenici Leon Pelčić i Eva Dejmozes u pratnji načelnice Općine Čavle Ivane Cvitan Polić, voditelja Centra Krešimira Čanića te psa robota Ben Bena.

Tajni jezik lepeze

Nakon otvorenja uslijedilo je razgledavanje Centra koji će u suradnji s domaćim i međunarodnim partnerima nuditi interaktivne radionice, izložbe, predavanja i programe za učenike, studente, nastavnike i širu javnost. Između ostalih, jučer su se posjetitelji imali prilike upoznati s takozvanim CSI radionicama, uzimanjem otiska prsta, a veliki interes privukla je radionica jezika lepeze, u kojoj će sudionici imati prilike naučiti tajni jezik lepeze, takozvane signale koje su dame putem lepeze davale gospodi. »Sviđaš mi se!«, »Netko zna za nas!«, »Razmislit ću!«, »Volim te!«, »Dođi večeras!«, »Zatečena sam!«, »Oprosti, volim drugoga!«, samo su neke od poruka koje su se mogle poslati lepezom. Centar će tijekom radnog tjedna primati školske grupe uz stručno vodstvo i interaktivne radionice, dok će vikendom biti otvoren za građanstvo.

Signali koje su dame putem lepeze davale gospodi

Poseban naglasak stavlja se i na međunarodnu suradnju te razvoj obrazovnog turizma, čime Grobnik dobiva dodatnu prepoznatljivost na europskoj karti inovativnih obrazovnih projekata. Više informacija o programu i aktivnostima Centra dostupno je na službenoj stranici www.steam-show.com.

Konferencija u Krasnu 18. i 19. rujna

OBILJEŽAVANJE STO GODINA OD ROĐENJA PROF. VELJKA ROGIĆA

SENJ ›› Krasno će 18. i 19. rujna biti mjesto okupljanja brojnih stručnjaka i znanstvenika na konferenciji na kojoj će se prigodnim programom i predavanjima te terenskim radom obilježiti sto godina od rođenja profesora emeritusa Veljka Rogića. Profesor Rogić je bio poliglot, iznimno široka znanja i golema životnoga iskustva, a svojim je djelovanjem i stvaranjem neizbrisivo obilježio modernu hrvatsku geografiju, ali i profesionalne i životne staze mnogih nastavnika i znanstvenika koji su imali priliku od njega učiti.

Prof. emeritus Veljko Rogić

Znanstveni i nastavni rad prof. Rogića u znaku je razvoja povijesne i regionalne geografije nacionalnog prostora. Gostujući na brojnim europskim i američkim sveučilištima, predstavio je hrvatsku povijesnu geografiju i međunarodnoj znanstvenoj javnosti. Njegova disertacija »Velebitska primorska padina« studija je o procesu oblikovanja krških pejzaža koja povezuje tradicionalnu naseljenost i gospodarstvo s fizionomijom krških pejzaža. Prof. Rogić razvio je koncept dvojne geografske regionalizacije koji se zasniva na fizionomskim elementima i nodalno-funkcionalnom okupljanju. Organizator konferencije je Prirodoslovno-matematički fakultet Zagreb i niz suorganizatora, među ostalim u organizaciji skupa sa senjskog područja sudjeluju Nacionalni park Sjeverni Velebit i Gradski muzej Senj. Dan nakon konferencije u Područnoj školi Vjenceslava Novaka u Svetom Jurju bit će otvorena Geološka zbirka velebitskih stijena, a sudionici konferencije će za učenike održati geološku radionicu. (D. Pr.)

Spomen na poginulog hrvatskog branitelja

ODRŽANA KOMEMORACIJA ZA MILANA TOMLJANOVIĆA ČONU

SENJ ›› Na mjesnom groblju u Krivom Putu održana je komemoracija u spomen na poginulog hrvatskog branitelja Milana Tomljanovića Čonu, koji je svoj život položio na oltar domovine 12. rujna 1993. godine. Komemoraciji su prisustvovali gradonačelnik Željko Tomljanović, predsjednik Gradskog vijeća Vice Nekić, predsjednica Županijske skupštine Ličko-senjske županije Ines Žarković i predstavnici Udruge branitelja Uskok Senj. (D. Pr.)

Komemoracija u Krivom Putu

GRAD CRIKVENICA Organiziran program u osnovnim školama

Produženi boravak temelj zdravog i sretnog odrastanja

U OŠ Zvonka Cara formirane su tri skupine u matičnoj školi u Crikvenici te jedna skupina u PŠ Selce. U OŠ Vladimira Nazora tri skupine bit će u matičnoj školi te po jedna u PŠ-u Dramalj i PŠ-u Jadranovo

Robert ŠIMONOVIĆ

GRAD CRIKVENICA

Grad Crikvenica kontinuirano ulaže u kvalitetu i dostupnost programa produženog boravka

CRIKVENICA ›› S početkom nove školske godine, u osnovnim školama na području grada Crikvenice počinje i program produženog boravka, koji ove godine obuhvaća čak devet skupina u dvije škole – Osnovnoj školi Zvonka Cara i Osnovnoj školi Vladimira Nazora. Kroz produženi boravak, učenicima se u ugodnom i poticajnom školskom okruženju omogućuje siguran boravak nakon redovne nastave, uz organiziranu prehranu, vrijeme za domaće zadaće, slobodne aktivnosti i razne edukativno-stvaralačke sadržaje.

Nadgradnja standarda

U Osnovnoj školi Zvonka Cara formirane su tri skupine u matičnoj školi u Crikvenici (oko 60 učenika) te jedna skupina u Područnoj školi Selce (15-20 učenika). Zbog povećanog interesa roditelja, Grad Crikvenica dao je suglasnost za otvaranje dodatne skupine u matičnoj školi. U Osnovnoj školi Vladimira Nazora program produženog boravka provodi se u pet skupina: tri u matičnoj školi (oko 70 učenika), jedna u Područnoj školi Dramalj (oko 20 učenika) i jedna u Područnoj školi Jadranovo (oko 25 učenika), što je u skladu s prošlogodišnjim brojem skupina.

Kako ističu iz Grada, Grad Crikvenica kao nositelj statusa »Grada prijatelja djece« kontinuirano ulaže u kvalitetu i dostupnost programa produženog boravka, koji predstavlja nadgradnju minimalnog Državnog pedagoškog standarda za učenike od 1. do 4. razreda. Program se financira iz gradskog proračuna uz sufinanciranje roditelja. Dodaju da se ulaže i u dodatno zapošljavanje stručnog kadra pa je tako ove godine zaposlena još jedna učiteljica.

GRAD CRIKVENICA

OŠ Zvonka Cara imat će četiri skupine produženog boravka

Usklađivanje obaveza

- Prepoznajemo važnost dostupnosti produženog boravka u svim našim mjestima, omogućujući tako roditeljima lakše usklađivanje poslovnih i obiteljskih obaveza. Produženi boravak nije samo logistička pomoć roditeljima, to je prostor u kojem djeca rastu, razvijaju se, stvaraju prijateljstva i osjećaj pripadnosti. Grad Crikvenica nastavit će ulagati u ovakve programe jer vjerujemo da su oni temelj zdravog i sretnog odrastanja - kazala je crikvenička gradonačelnica Ivona Matošić Gašparović.

> *Produženi boravak nije samo logistička pomoć roditeljima, to je prostor u kojem djeca rastu, razvijaju se, stvaraju prijateljstva i osjećaj pripadnosti*
>
> gradonačelnica Ivona Matošić Gašparović

Večer slikanja, poezije i vina, koju je vodila Mara Majstorović, održana u Gradskoj knjižnici u Senju

Atmosfera puna optimizma i dobrih vibracija

Polaznice su uživale u afirmativnim stihovima te se opustile uz čašu vina, a nakon toga stvorile divne likovne radove

SENJ ›› U Gradskoj knjižnici u Senju održana je večer slikanja, poezije i vina koju je vodila Mara Majstorović, edukatorica za interpersonalne vještine i osobni rast i razvoj te autorica programa kreativnih radionica uz vino, NLP coach i međunarodna master trenerica NLP-a, odnosno praktičarskog treninga za optimizam.

Polaznice su uživale u afirmativnim stihovima Mare Majstorović i mlade senjske pjesnikinje Mirne Prpić te se opustile uz čašu vina, a nakon toga prepustile se nadahnuću i mašti te stvorile divne likovne radove.

- Uspjeli smo pronaći talent u svakoj od polaznica, uživale smo u moćnim riječima koje liječe dušu i opustile se u atmosferi punoj optimizma i dobrih vibracija - poručila je Mara Majstorović koja već treći put gostuje u senjskoj knjižnici, a sudeći po zadovoljnim polaznicama, doći će uskoro opet. (D. Pr.)

Polaznice su se pohvalile sa svojim radovima

D. PRPIĆ

Zanimljiva večer u senjskoj knjižnici

Zamućenje

U MATULJIMA I DALJE PROKUHAVANJE VODE

MATULJI Zbog dugotrajnih oborina koje su uzrokovale zamućenje vode, do daljnjeg se preporuča prokuhavanje vode za piće iz riječkog vodoopskrbnog sustava na području općine Matulji - javili su iz Komunalnog društva Vodovod i kanalizacija, Podružnice Liburnijske vode za vodne usluge. Vodu treba prokuhavati u matuljskim ulicama Frlanska cesta, Put za Živicu, Žrtava fašizma, Braće Milih, Kružni put, Turnić, Stanka Miliha, Antončićeva, Antona Dubrovića, Frana Supila, Perasov put i Popovićev put te dio potrošača na gornjem dijelu Kastavske ceste (od željezare Lid do Tometića). Na ostale poatrošače liburnijskog područja mjera prokuhavanja se ne odnosi. Isporučena voda je mikrobiološki ispravna, ali unatoč poduzetim mjerama moguća je njena zamućenost pa se korisnicima preporučuje da iz preventivnih razloga vodu za piće prokuhavaju sve do obavijesti o normalizaciji stanja. U koordinaciji sa sanitarnom inspekcijom Ureda državne uprave u PGŽ-u i NZZJZ PGŽ-a kontinuirano se provodi monitoring zdravstvene ispravnosti vode u vodoopskrbnom sustavu i poduzimaju sve za normalizaciju stanja. (A. K. I.)

Javni poziv

ŽUPANIJSKE POTPORE U POLJOPRIVREDI

OPATIJA Primorsko-goranska županija je objavila Javni poziv za dodjelu potpora za mjere u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Primorsko-goranske županije u 2025. godini, navodi se na mrežnim stranicama Grada Opatije. Kako se objašnjava, rok za podnošenje prijava je do 1. listopada ove godine, a prijaviti se mogu poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednika/ Upisnik obiteljskim poljoprivrednih gospodarstava koja poljoprivrednu proizvodnju i/ili preradu poljoprivrednih proizvoda obavljaju na ruralnom području Primorsko-goranske županije i čije je sjedište na ruralnom području Primorsko-goranske županije.

- Ovim putem također podsjećamo da je Grad Opatija za opatijske poljoprivrednike i pčelare osigurao sredstva u proračunu te i ove godine provodi Program potpora poljoprivredi, a zahtjevi se zaprimaju do 31. prosinca ove godine - poručili su iz Grada Opatije. (A. K. I.)

ZA RIBOM **U opatijskoj ribarnici ponuda bolja nego u novčanicima**

Za kilu kokota 21 euro, pa su rijetki »kukurikali«

Za kilogram velikih liganja trebalo je platiti 29,20 eura, koliko je koštao i filet lososa, romb je bio po 35 eura, koliko su se cijenili i velike kozice i rep grdobine. Filet sabljarke, fantastične ribe nudio se po cijeni od 32 eura

Napisala i snimila Aleksandra KUĆEL-ILIĆ

OPATIJA Tko nema novca za kokota, neka kupi svinjske šnicle... Pola u šali, pola u zbilji, uz ovakve su komentare potrošači dočarali zanimljivu ponudu ribarnice petkom u Opatiji, u rujnu kada je turista sve manje, a u novčanicima u pravilu premalo toga »za brojenje« da bi se osim u nekim svečanim prigodama pripremio solidan riblji ručak za višečlanu obitelj. Ipak, napraviti đir po mrkatu i ribarnici za ovdašnje je lokalno stanovništvo nepisano pravilo, a da se riba voli, no uglavnom nije cjenovno dostupna prosječnom potrošaču, pokazala je i činjenica da su se najjeftiniji inćuni, cijenjeni 6 eura za kilogram, jučer najbrže rasprodali.

Istina je da mi je napraviti đir po ribarnici svakodnevna rutina, čak i kada ništa ne planiram kupiti

Dragan Hlanuda

Puno posla za vrijedne prodavačice ribe - Brigita Lipovšek

Ručak za deset

- Istina je da mi je napraviti đir po ribarnici svakodnevna rutina, čak i kada ništa ne planiram kupiti. Imam i jedan prijedlog za ručak, mogao bi to biti rižoto s kozicama. Jako dobar specijalitet koji se može napraviti na više načina, a ukoliko se uvrsti i pokoji lignjić narezan na manje komade, to bude ručak za deset, rekao je Dragan Hlanuda, potencijalni kupac koji je ribarnicu ocijenio visokim ocjenama.

Što se nudilo? Uz inćune koji su brzo šparili, a koštali su već spomenutih 6 eura, dva narančasta kapitalca odmah na ulazu u ribarnicu s lijeve strane jučer su ukrali svu pažnju riboljubaca. Dva kokota... Iz razgovora s potrošačima ispalo je da su u njihovom ukusnom i vrlo cijenjenome mesu svi imali prilike guštati, iako rijetko, na nekom ručku ili večeri za pamćenje. Uglavnom, cijena od oko 21 euro za kilogram kokota nije bila baš za svačiji takujin. Za kilogram velikih liganja trebalo je platiti 29,20 eura, koliko je koštao i filet lososa, romb je bio po 35 eura, koliko su se cijenili i velike kozice i rep grdobine. Pažnju je plijenio i filet sabljarke, fantastične ribe po cijeni od 32 eura. Brancini i orade iz uzgoja zaustavili su se na 15 eura po kilogramu, dok su mali oslići bili po 12 eura.

Škampi - najskuplji

Na vrhu cjenovne piramide smjestili su se jučer veliki škampi, mnogima su zapeli za oko, a za njih je trebalo utrošiti 45 eura za kilogram. Nije u posljednje vrijeme baš prečesta gošća opatijske ribarnice, ali jučer se uz cijenu od 24 eura po kilogramu moglo postati i vlasnicima lijepih primjeraka hobotnice teških između kilograma i kilograma i pol...

- Kupit ćete ih već očišćene i zatim bi ih dobro bilo zamrznuti i tek nakon što se neko vrijeme odmore u ledu izvaditi i pripremiti, jedan je od savjeta iskusnijih domaćica koji se jučer mogao čuti tijekom đira po peškariji, tom posebnom opatijskom mjestu gdje stanuje kvaliteta, ali ono što je dobro ne samo da kratko traje, nego i drži cijenu.

- Doma volimo pripremati ribu, ali po jednostavnim receptima. Danas ću pohati morskog psa. Bude odlično, a priprema nije zahtjevna. Zamolit ću prodavačicu da mi ribu nareže na fete i zatim ću svaku fetu uvaljati u smjesu koja je slična tijestu za palačinke, samo je gušća. Uz to ćemo imati radić i možda krumpir salatu, otkrila je svoje planove jedna od redovitih posjetiteljica ribarnice Brigita Lipovšek.

Nije čest gost na ribarnici u Opatiji - hobotnica

INĆUNI PLANULI

Napraviti đir po mrkatu i ribarnici za ovdašnje je lokalno stanovništvo nepisano pravilo, a da se riba voli, no uglavnom nije cjenovno dostupna prosječnom potrošaču, pokazala je i činjenica da su se najjeftiniji inćuni, cijenjeni 6 eura za kilogram, jučer najbrže rasprodali

Solidna ponuda, no najpristupačniji inćuni su brzo nestali

Kilogram velikih škampi - 45 eura

Dva privlačna kokota na opatijskoj ribarnici

FOLKLORNO DRUŠTVO DUBAŠNICA Od 14. do 21. rujna proslava 90. obljetnice

Šetemana dubašljanskog folklora kulminirat će iduće nedjelje

Malinska će biti domaćin lepeze manifestacija »aranžiranih« u organizaciji Udruge te potporu Interpretacijskog centra maritimne baštine DUBoak, Turističke zajednice općine Malinska-Dubašnica i Općine Malinska-Dubašnica, a završni čin bit će pod pokroviteljstvom predsjednika Hrvatskog sabora Gordana Jandrokovića

Dženi KALČIĆ

H. KOŠIR

Danas mladi članovi s entuzijazmom prenose folklor na nove generacije

MALINSKA Folklorno društvo Dubašnica 1970. godine primilo je povelju Hrvatskog prosvjetnog sabora za 35. godišnjicu djelovanja. Dokument pisan na koži čuva se u obitelji Orlić u Malinskoj, predan je Udruzi i postao temelj ideje za obilježavanje 90. obljetnice kroz javnu prezentaciju i manifestacije. Svjedoči o neprekinutom djelovanju Društva i njegovoj dubokoj ukorijenjenosti u zajednici. Danas mladi članovi s jednakim entuzijazmom prenose folklor na nove generacije, dokazujući da tradicija nije samo sjećanje, već živa nit koja povezuje prošlost i budućnost - napominje Katica Cvelić iz Kulturno-umjetničke udruge Dubašnica.

Broj 90 jest broj godina »života« Kulturno-umjetničke udruge Dubašnica. Od 14. do 21. rujna Malinska će biti domaćin lepeze manifestacija »aranžiranih« u organizaciji Udruge te potporu Interpretacijskog centra maritimne baštine DUBoak, Turističke zajednice općine Malinska-Dubašnica i Općine Malinska-Dubašnica, a završni čin bit će pod pokroviteljstvom predsjednika Hrvatskog sabora Gordana Jandrokovića.

Duga povijest

Godine 1935. u Omišlju se održava prvi Festival folklora otoka Krka, i u Dubašnici se osniva folklorno društvo. Društvene promjene i rast turizma bili su okidač za njegovanje dragocjene baštine koja se pomno uvježbava na probama i s ponosom predstavlja na festivalima. Folklor je na prostorima Dubašnice i samoga otoka Krka prisutan stotinama godina, odvavik, reklo bi se. Stari s otoka su sopli, tancali, kantali vući dio godine, vodeći računa o kalendaru - danima crkvenih i seoskih proslava. Etno zvukovi, ples, nošnja, usađeni su od malih nogu djeteta, kroz cijelo odrastanje pa do poznih godina mještana. Sada, devedeset godina kasnije, plamen folklora i dalje jarko gori, stvarajući živopisnu vezu između jučer i sutra, seoskih korijena i velikih pozornica, drevnih običaja i sadašnjosti.

H. KOŠIR

Folklorno društvo Dubašnica ponudit će širok spektar događaja

Kroz šetemanu dubašljanskoga folklora »protutnjat« će široki spektar događaja, a pokreće se otvorenjem izložbe »Leta pasuju, tradicija ostaje« u nedjelju 14. rujna na krovu DUBoaka. Zatim slijede radionica štikanja čarapa 15. rujna i Šurlionica, preciznije radionica izrade šurlica, 16. rujna. Radionica, radionica i radionice posvuda. Naravno, to nije sve. Tek smo zagrebli ispod površine. Slijede radionica pletenja kose i vezanja ruba i radionica soljenja ribe, zakazane za srijedu i četvrtak. Sve radionice počinju u 18.30 sati, nudeći priliku za učenje vještina i povezivanje s baštinom.

Potrebno je istaknuti da su današnji mladi mještani itekako udahnuli život Društvu. Probe se održavaju redovito, nastupi na Festivalu folklora otoka Krka su obavezni, a ljetni mjeseci ispunjeni su izvedbama najmlađih skupina. Njihova volja da očuvaju tradiciju nije tek prolazna želja, ona je temelj na kojem počiva budućnost Društva. Bez njihove mladenačke snage ne bi bilo moguće ostvariti ovako sveobuhvatnu i srčanu manifestaciju.

Ključni vikend

- Na stručnom okruglom stolu 20. rujna, koji se održava u sklopu obilježavanja 90. obljetnice Folklornog društva Dubašnica, sudjelovat će predstavnici Ministarstva kulture, stručnjaci iz Županije te Instituta za etnologiju. Očekuje se niz uglednih etnologa, kulturnih djelatnika i istraživača koji će raspravljati o temi »Folklor danas - održivost i relevantnost tradicije«. Cilj je otvoriti dijalog o ulozi kulturno-umjetničkih društava u suvremenom društvu, njihovoj sposobnosti da očuvaju i prenesu tradiciju te da se prilagode novim generacijama. Okrugli stol pruža priliku za razmjenu iskustava, stručnih uvida i konkretnih prijedloga kako folklor učiniti živim dijelom kulturne budućnosti - ističe Katica Cvelić.

Sljedeći dan, u nedjelju 21. rujna, također u 18 sati, na Trgu Ivana Klobučarića u Malinskoj ispred DUBoaka održat će se središnja proslava u povodu 90. obljetnice. Bit će to večer ispunjena glazbom, plesom i mirisima domaće kuhinje - prava prilika da se prisjetimo generacija koje su s ljubavlju čuvale duh Dubašnice i prenosile ga dalje. Posebno se pozivaju svi koji imaju narodnu nošnju da je obuku i pridruže se slavlju. Dubašnička folklorna šetemana nije samo proslava tradicije, to je trenutak zajedništva, radosti i stvaranja novih uspomena. Folklor nije samo sjećanje na prošlost, već živa veza s onim što dolazi.

PROSLAVA

U nedjelju 21. rujna u 18 sati na Trgu Ivana Klobučarića u Malinskoj, ispred DUBoaka, održat će se središnja proslava u povodu 90. obljetnice. Bit će to večer ispunjena glazbom, plesom i mirisima domaće kuhinje

»Nagnuto malo jače« do 23. rujna u Galeriji Rab

Facan-Grdiša izlaže u Rabu

RAB U Galeriji Rab otvorena je samostalna izložba akvarela Damira Facana-Grdiše pod nazivom »Nagnuto malo jače«, u organizaciji Pučkog otvorenog učilišta Rab te pod pokroviteljstvom Grada Raba i sponzorstvom Ministarstva kulture i medija RH, Primorsko-goranske županije i Turističke zajednice grada Raba. Izložba ostaje otvorena do 23. rujna, pružajući posjetiteljima priliku da u monumentalnim formatima akvarela otkriju bogatstvo tonova, ritam i snagu mora pretočenu u umjetnički izraz jednog od najzapaženijih suvremenih hrvatskih akvarelista. Riječ je o ciklusu koji umjetnik razvija od 2019. godine, a u Rabu je predstavljeno više od polovice radova nastalih u posljednjih nekoliko mjeseci. Kustosica izložbe Sonja Švec Španjol naglasila je da se Damir Facan-Grdiša u svom radu bavi dvjema ključnim temama - s jedne strane divi se nevjerojatnoj snazi prirode, mora koje je uvijek uzburkano i snažno na njegovim radovima, a s druge strane, istražuje i socijalni aspekt grada. (L. B.)

A. PERIĆ

Sonja Švec Španjol i Damir Facan Grdiša

Koncert u Rabu u organizaciji primadone Dunje Vejzović

»Magija opere« oduševila

RAB U Rabu je održan koncert pod nazivom »Magija Opere«, u organizaciji proslavljene primadone Dunje Vejzović, Grada Raba, Pučkog otvorenog učilišta Rab, Turističke zajednice grada Raba te VERO Visiona. Prvi dio koncerta održan je u Ljetnom kinu, uz nastup Simfonijskog orkestra Hrvatske radiotelevizije, jednog od najstarijih europskih radijskih orkestara, pod ravnanjem Valentina Egela. Zbog nestabilnog vremena drugi dio koncertnog programa preselio se u dvoranu Zimskog kina. Tijekom koncerta je izvedeno ukupno 15 različitih skladbi svjetski poznatih kompozitora, od Beethovena i Mozarta do Verdija i Wagnera. Za kraj večeri izvedena je Verdijeva arija iz opere Nabucco, kojoj su se pridružile Dunja Vejzović i ženska klapa Anima Arabe.

IVO ŠUBIĆ/POU RAB

Valentin Egel ispred svog orkestra

Nastupili su i njemačka sopranistica Christina Landshamer, bas Patrick Zielke i hrvatska mezzosopranistica Diana Haller, koji su svoje pjevačko školovanje oblikovali pod vodstvom proslavljene operne dive Dunje Vejzović, koja je porijeklom s Raba. Na pozornicu je stalo i dvoje mladih hrvatskih talenata, mezzosopranistica Lana Maletić i tenor Tomislav Jukić. (L. B.)

gorski kotar

twitter.com/novilist
facebook.com/novilisthr
Ekskluzivne vijesti potražite na www.novilist.hr
Kontakt redakcije: regija@novilist.hr

Dobitnici godišnjih nagrada i priznanja Grada Čabra

Pjesma i recitacije

Nastup čabarskih osnovki

U ime nagrađenih riječi zahvale predlagateljima i gradskim vijećnicima uputio je Ivan Šoštarić Šole, a u programu koji je uz iznimno slab razglas vodila goranska novinarka Slavica Kljaić nastupile su pjesmom i recitacijama i učenice Osnovne škole »Petar Zrinski« iz Čabra. Uvod u svečanu sjednicu bilo je prijepodnevno polaganje vijenaca uz spomenike stradalim u talijanskim fašističkim logorima, a taj čin predstavnici Grada Čabra ostvarili su pred spomenicima u Čabru i Malom Lugu.

GRAD ČABAR Održana svečana sjednica Gradskog vijeća u povodu jučerašnjeg Dana grada

Mali grad velikih ljudi ponosi se ulaskom u hrvatski top 10

Ivan Šoštarić Šole i postumno Franjo Pantar dobitnici su najvišeg gradskog priznanja, Plakete za životno djelo Grada Čabra. Zlatne plakete Grada Čabra dodijeljene su postumno Josipu Kvasu te Mariju Foniju i Goranu Ožboltu

Napisao i snimio Marinko KRMPOTIĆ

TRŠĆE Plaketu Grada Čabra za životno djelo dobio je Ivan Šoštarić Šole za velik doprinos životu grada na brojnim područjima, posebno za vrijeme Domovinskog rata. Priznanje istog ranga, Plaketu za životno djelo, postumno je dobio i Franjo Pantar za velik doprinos i brojne pokrenute aktivnosti s područja kulturnog i društvenog života. Zlatna plaketa Grada Čabra postumno je uručena obitelji Josipa Kvasa za njegovo sudjelovanje u brojnim društvenim aktivnostima, posebno vatrogastvu. Mario Fonio Plaketu je dobio za rad s djecom i mladima, a Goran Ožbolt za značajne međunarodne uspjehe u sportskom ribolovu i castingu, sportovima u kojima je ponajbolji u Europi.

Među rijetkim smo sredinama čiji mještani imaju besplatan vrtić, a tome smo dodali sufinanciranje boravka u jaslicama naše djece u drugim sredinama te servis baka-djed kojim potpomažemo čuvanje djece kod kuće

gradonačelnik Antonio Dražović

Povratak iz logora

Podjelom ovih pažnje vrijednih nagrada kraju je privedena u Domu kulture u Tršću održana svečana sjednica Gradskog vijeća Čabra koju je otvorio predsjednik Gradskog vijeća Ivica Križ, podsjetivši na činjenicu da grad Čabar svoj dan slavi na datum kad su se 12. rujna davne 1943. godine iz talijanskih fašističkih logora u svoj zavičaj vratili brojni stanovnici ovog kraja.

– Među njima je bio i moj djed. Nikada ne smijemo zaboraviti da su tijekom tih strašnih dana živote izgubila 1.044 stanovnika našeg kraja pa stoga posebno pozdravljam sve udruge antifašističkih boraca i prijatelje iz zbratimljenih istarskih sredina – rekao je Križ koji je u osvrtu na rad Vijeća istaknuo da se radi na brojnim projektima vezanim uz infrastrukturu i turizam, a ove godine naglasak će biti i na demografskim mjerama.

Više je o aktivnostima realiziranim u prethodnom jednogodišnjem razdoblju govorio gradonačelnik Antonio Dražović, konstatiravši da je Čabar mali grad velikih ljudi.

– Ušli smo u top 10 najboljih hrvatskih malih gradova, među rijetkim smo sredinama čiji mještani imaju besplatan vrtić, a tome smo dodali sufinanciranje boravka u jaslicama naše djece u drugim sredinama te servis baka-djed kojim potpomažemo čuvanje djece kod kuće. Brinemo o osnovcima i srednjoškolcima kroz osiguravanje udžbenika i stipendiranje, a ove godine bit će dovršen, nakon dva izgrađena u Čabru, još jedan stan za mlade obitelji u Gerovu. Mlade obitelji podupiremo izdašnim donacijama za prvo i ostalu djecu, kao i za vjenčanje, a starijima pomažemo kroz božićnice i uskrsnice.

Ivica Križ, Ivan Šoštarić Šole i Antonio Dražović

Sudionici sjednice u povodu Dana grada Čabra

Pozdravi i čestitke

Uz Crveni križ Čabar osigurali smo besplatan prijevoz za umirovljenike i pučku kuhinju, a pojačali smo i rad na socijalnoj zaštiti. U tijeku su radovi na obnovi Doma kulture u Čabru, radi se i na rekonstrukciji igrališta u Tršću, a svi ti obnovljeni i novouređeni objekti temelj su daljnjeg razvoja našeg kraja – rekao je, između ostalog, gradonačelnik Dražović.

Srdačne pozdrave i čestitke čabarskom kraju u ime ostalih goranskih općina i gradova uputio je Igor Pleše, gradonačelnik Delnica, istaknuvši volju i želju za suradnjom te najavivši kao dobar primjer današnju Biciklijadu od Broda na Kupi do Čabra. Dožupan Toni Štimac istaknuo je da je u Čabru napravljeno puno u teškim uvjetima, a u budućnosti treba raditi na razvoju školstva, zdravstva i vatrogastva, u čemu će Županija pomagati u okvirima svojih mogućnosti. Goste je pozdravio i Matjaž Antolič, župan susjedne slovenske općine Loška Dolina, istaknuvši daljnu nužnost suradnje na zajedničkim projektima, a u ime državnih institucija najprije je čestitke i pohvale gradonačelniku Dražoviću uputila u ime predsjednika Sabora RH Gordana Jandrokovića, premijera Andreja Plenkovića i ministra Olega Butkovića saborska zastupnica Majda Burić, da bi potom u ime predsjednika RH Zorana Milanovića Čabranima čestitao i Tomislav Paškvalin, izaslanik predsjednika RH, posebno podsjetivši na povijest ovog kraja, od Frankopana pa do dana Domovinskog rata.

POVRATNICI

Predsjednik Gradskog vijeća Ivica Križ podsjetio je na činjenicu da grad Čabar svoj dan slavi na datum kad su se 12. rujna 1943. godine iz talijanskih fašističkih logora u svoj zavičaj vratili brojni stanovnici ovog kraja

NOVI LIST 125 GODINA TRADICIJE

U PRIPREMI SMO KALENDARA ZA 2026. GODINU

Dragi čitatelji,
povodom velikog jubileja – 125 godina Novog lista – pozivamo vas da sudjelujete u pripremi tradicionalnog kalendara Novog lista te svojim fotografijama ispričate priču o vremenu, prostoru i ljudima koji čine našu zajednicu.

Tražimo fotografije koje:

- **bilježe duh Kvarnera i šire regije kroz svakodnevni život, rad, običaje i tradiciju**
- **prikazuju gradove, mjesta, ulice i prirodu koja se mijenja, ali ostaje prepoznatljiva**
- **otkrivaju ljude i događaje koji su obilježili protekla desetljeća, ali i stvaraju današnje uspomene**
- **donose emocije, trenutke i motive koji na osoban način povezuju vas s Novim listom i našim krajem**

Rok za dostavu:

najkasnije do
1. listopada 2025. godine

Broj dostavljenih fotografija nije ograničen. Stručna komisija pregledat će i izdvojiti 24 fotografije, koje ćemo predstaviti u tiskanom i web izdanju Novog lista, a potom će čitatelji i javnost imati priliku izabrati 13 fotografija za objavu u kalendaru.

Kalendar povodom 125 godina Novog lista objavljujemo u subotu, 6. prosinca 2025. godine.

PRIJAVE NA NATJEČAJ

Trebaju sadržavati:

- **podatke o autoru (ime i prezime, adresa stanovanja, broj mobitela)**
- **naziv fotografije**

Fotografije dostaviti:

- **u formatu 30 x 21 cm**
- **300 dpi**
- **.tif ili kvalitetan .jpg**

na e-mail:
natjecaj@novilist.hr

Najbolje fotografije bit će objavljene u posebnom kalendaru „125 godina Novog lista“, a autori nagrađeni s 135,00 EUR po objavljenoj fotografiji.

partneri projekta

HEP JADROLINIJA Paket24 BRZA DOSTAVA HRVATSKE POŠTE STUDENTSKI CENTAR RIJEKA

ART EXPLORA FESTIVAL Međunarodni kulturni projekt koji putuje svijetom je u Rijeci

Jedinstveni brod muzej prvi put pristao u riječkoj luci

Nakon što je tijekom svojih prethodnih pristajanja diljem Mediterana privukao više od 300.000 posjetitelja, festival je uplovio u Rijeku gdje će se sve do 20. rujna održavati bogat program

Katarina BOŠNJAK

RIJEKA ›› Na Gatu Karoline Riječke otvoren je Art Explora Festival, međunarodni kulturni projekt koji putuje svijetom na prvom brodu muzeju. Nakon što je tijekom svojih prethodnih pristajanja diljem Mediterana privukao više od 300.000 posjetitelja, festival je prvi put uplovio u Rijeku gdje će se sve do 20. rujna održavati bogat, a važno je naglasiti, i besplatan program.

Kako je na otvorenju kazao osnivač i predsjednik Festivala i zaklade Art Explora Frédéric Jousset, čast mu je vidjeti katamaran »Art Explore« kako plovi ispod riječkog neba, u gradu koji je na raskrižju između toliko različitih utjecaja. Rijeku je okarakterizirao kao skriveni dragulj te grad sa strateškim položajem i velikim gospodarskim potencijalom.

VEDRAN KARUZA

Brod muzej doplovio je u Rijeku

Revolucionarni projekt

- Nosili ste prestižnu titulu Europske prijestolnice kulture 2020. godine, stoga znam da svi dijelimo jedan san, jednu ambiciju, a to je učiniti umjetnost dostupnom svima. No, nije uvijek tako. Mnogi ljudi imaju predrasude o umjetnosti - skupa je, daleko je, ponekad je dosadna. Protiv toga se pokušavamo boriti ovim festivalom, jer vjerujemo da nas umjetnost jednostavno čini boljim ljudima. Individualno, to oslobađa naš puni potencijal, a kolektivno vjerujemo da umjetnicima treba dati jači glas kako bi se mogli uhvatiti u koštac s najhitnijim pitanjima s kojima se svi suočavamo; neka od njih su i migracije i klimatske promjene, upravo ovdje na Mediteranu – istaknuo je Jousset.

VEDRAN KARUZA

Sudionici otvorenja Art Explore

VEDRAN KARUZA

Festival je otvoren na Gatu Karoline Riječke

Frank Reul, potpredsjednik za razvoj Accor Premiuma, Midscale & Economy za Istočnu Europu, Balkan, Italiju i Grčku, ovaj je festival nazvao revolucionarnim projektom te istaknuo kako partnerstvo s Art Explorom odražava njihovu predanost promicanju lokalnih umjetnika i poticanju kulturne otvorenosti unutar zajednica. U svakom gradu Art Explora surađuje s lokalnim institucijama, a u Rijeci je to Muzej moderne i suvremene umjetnosti s ravnateljicom Brankom Benčić koja je ujedno kustosica hrvatskog izdanja festivala.

- Naslovljen »Iza plime«, festival u Rijeci želi inspirirati našu vezu s morem. »Iza plime« je roman Viktora Cara Emina iz 1913. godine koji već tada, na početku 20. stoljeća, govori o egzistenciji uz more, a upravo je egzistencija na moru, u prošlosti i budućnosti, ono što smo htjeli istražiti kroz ovaj festival koji se tiče i lokalnog konteksta Rijeke – objasnila je Benčić.

Mostovi između kultura

Iva Erceg, pročelnica Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje, kulturu, sport i mlade Grada Rijeke obratila se u svoje te u ime gradonačelnice Ive Rinčić te kazala kako Rijeka ovaj festival prihvaća raširenih ruku, te da je sigurna kako će nas sve inspirirati te povezati naše zajednice diljem Mediterana i šire. Ispred Ministarstva kulture i medija RH te ministrice Nine Obuljen Koržinek prisutnima se obratila Irena Kregar Šegota poručivši da se programi koje predstavlja Art Explora bave važnim temama i, možda najvažnije, gradе mostove između različitih umjetnosti i kultura.

Na kraju službenog otvorenja publici se obratio Fabien Fieschi, veleposlanik Francuske u Hrvatskoj, zaključivši kako se misija Art Explore doista poklapa s nekima od ključnih vrijednosti europskog projekta, vrijednostima koje dijele i njeguju i Francuska i Hrvatska, promičući pristup kulturi za sve i potičući razvoj i mobilnost inovativnih projekata u digitalnoj tehnologiji, umjetničkom stvaralaštvu i kulturnom obrazovanju.

Nakon službenog otvorenja festivala, uslijedio je glazbeni program na kojem su nastupili grčki rock bend Koza Mostra, dva svirača ouda iz Tunisa i Alžira - DuOud te riječki bend The Siids, dok je program zaključio DJ set Lane G.

Počinje šesto izdanje europskog festivala suvremenih kazališnih praksi TranziT u Rijeci

Provokativna predstava »Žgaravica« u HKD-u

RIJEKA ›› Šesto izdanje europskog festivala suvremenih kazališnih praksi TranziT u Rijeci započinje provokativnom predstavom »Žgaravica«/»Heartburn« Kazališta Cosmino. Predstava će se održati u srijedu, 17. rujna, u 19.30 sati u Hrvatskom kulturnom domu na Sušaku. Festival u produkciji Kreativnog laboratorija suvremenog kazališta KRILA i selekciji umjetničke direktorice festivala i producentice Ivane Peranić uključuje predstave, radionice za publiku, istraživačke labove, razgovore s umjetnicima i večer plesnih filmova u suradnji s festivalskim partnerom Choreoscope iz Barcelone kroz rujan, listopad i studeni.

FILIP WIERZBICKI

Iz predstave »Žgaravica«

Međunarodna skupina Kazalište Cosmino (Poljska/Njemačka/UK) u Rijeku donosi predstavu koja se ne boji progovoriti o najosjetljivijim temama. Eva Rufo i Rachel Karafistan kroz osobna iskustva i univerzalne priče otvaraju pitanja pobačaja, nasilja nad ženama i menopauze. Lutkarstvo, pjesma, komedija i pokret spajaju se u hibridnu izvedbu koja prelazi iz smijeha u suze i postavlja pitanje: što znači biti žena u Europi danas?

»'Žgaravica' prelazi iz smijeha u suze. Puca od boli, ljutnje i ljubavi. To je priča o ženama i to je moja priča«, kaže redateljica Ewa Kaczmarek.

Predstava je inspirirana događajima u Poljskoj 2020. godine kada je Ustavni sud, na čelu sa sutkinjom Juliom Przylebskom, donio kontroverznu odluku o pobačaju. Predstava služi kao manifest frustracije, baveći se globalnim pitanjima patrijarhata, političke korupcije te erozije ljudskih prava i jednakosti žena. Izvodi se na poljskom, engleskom i španjolskom jeziku, uz titlove na engleskom jeziku.

Nakon predstave održat će se razgovor s umjetnicima i publikom, a moderatorica je Iva Nerina Sibila. Posebno se pozivaju svi zainteresirani da se pridruže radionici za publiku »Tvoja priča« 16. rujna od 17 do 18.30 sati u HKD-u na Sušaku, pod vodstvom umjetnika iz Kazališta Cosmino. Sudjelovanje je besplatno uz kupljenu ulaznicu za predstavu, a s obaveznom prijavom na krila.rezervacije@gmail.com. (K. C.)

HAZU

UMRO REINHARD LAUER

ZAGREB ›› U 91. godini umro je istaknuti njemački kroatist, komparatist i slavist svjetskog glasa Reinhard Lauer, dopisni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Za dopisnog člana HAZU-a u Razredu za književnost izabran je 1990., a bio je dopisni član i austrijske, srpske i slovenske akademije. Težišta znanstvenog rada Reihharda Lauera bile su ruska književnost i južnoslavenske književnosti, posebno poetika, metrika i komparatistika, intertekstualnost i intermedijalnost. Bio je jedan je od najvažnijih i najupornijih promotora hrvatske književnosti u inozemstvu te pobornik samostalnosti i samobitnosti hrvatskog jezika.

Osim o Krleži, pisao je i studije o Ivanu Gunduliću, Ivanu Mažuraniću, Stanku Vrazu, A. G. Matošu, Đuri Arnoldu i Janku Ibleru.

(K. C.)

MARKO GRACIN

S otvorenja izložbe u »Kloviću«

MARKO GRACIN

Autori Toni Belobrajdić i Ambroz Oroši

SEGMENTI REALNOSTI Otvorena izložba autora Tonija Belobrajdića i Ambroza Orošija

Komplementarnost različitih emocija i unutarnjih ritmova

Poznat po profinjenoj gestualnosti, Belobrajdić gradi kompozicije iz vrtloga ljudskih tijela i fragmenata stvarnosti, dok Oroši monokromnim kompozicijama snažnih kontrasta i dinamičnih poteza donosi ispreplitanje apstrakcije i realizma

Ervin PAVLEKOVIĆ

RIJEKA ›› Iako različiti, slikarski rukopisi autora Tonija Belobrajdića i Ambroza Orošija, koji su predstavljeni u Galeriji »Juraj Klović« nedavno otvorenom izložbom »Segmenti realnosti«, pokazali su kako su komplementarni; svaki na svoj način istražuju emocije, unutarnje ritmove i duhovne slojeve stvarnosti. Poznat po profinjenoj gestualnosti i toplim tonovima sanguine, Belobrajdić gradi kompozicije iz vrtloga ljudskih tijela i fragmenata stvarnosti, dok Oroši monokromnim kompozicijama snažnih kontrasta i dinamičnih poteza donosi introspektivni svijet u kojem se isprepliću apstrakcija i realizam.

GALERIJA »JURAJ KLOVIĆ«

Jedan od radova Tonija Belobrajdića

GALERIJA »JURAJ KLOVIĆ«

Rad »Ona je otišla« Ambroza Orošija

Uvjerljiv izraz

Kako je kazala kustosica izložbe mr. sc. Jasna Rodin, »aktivan na riječkoj likovnoj sceni, autor Toni Belobrajdić neprimjetno i polako uspio se nametnuti kao autor profinjenog i ekspresivnog slikarstva, karakterističnog za sintezu osjećaja Mediterana uz sublimat modernosti današnjice«, što je »posebno vidljivo u slikama čije kompozicije izrastaju iz tjelesnosti čovjeka, izvirući iz kovitlaca masa s pomoću kojih autor priča, objašnjavajući i predstavljajući neko sasvim individualno viđenje«.

– Svoj uvjerljiv likovni izraz, koji se u biti bazira na akvarelnoj lazurnosti razlivenih tragova, on na ovoj izložbi zamjenjuje sanguinom, uvijek zadržavajući svoj način stilizacije i prepoznatljiv rukopis (sanguine je crveno-smeđa kreda na bazi željeznog oksida, a najviše se koristila u renesansi, njezina podatnost daje razgranatu paletu tonova vrijednosti boje te čini spoj grafičke umjetnosti i slikarstva). Kompozicije gradi od tijela, stiliziranih segmenata aktova, mekih, oblih i podatnih oblika koji rastu i izmjenjuju se, u kovitlacu ploha punih kreacija i kretanja zahvaćajući cijelu površinu slike. Umireni topli tonovi obogaćeni su prodorima svjetlosnih akcenata ostavljenima u bjelinama podloge, ističe kustosica.

Crtež je, objašnjava, »razliven, ostvaren ponekad s vrlo tankim kistom, a ponekad pojačan linijama metalnog pera«.

– Sama boja inkarnata u nijansama smeđeg okera, ružičaste i crvenkaste, dodatno stavlja svoj naglasak na vrtlog tijela, tumači kustosica te dodaje da sama tehnika zahtijeva vještinu brzog i neprekidnog rada kako bi se potezi proželi međusobno, a razliveni trag zadržao prirodnost i svježinu, priča Rodin.

Poetski prividi

Autorovo slikarstvo stoga opisuje kao »slikarstvo emocija, poetskih privida prošlosti i snova, prepuno ekspresije i bogatstva gestualnosti, koje donosi esenciju i nagovještaj tamnih slutnji i prazninu«.

– Transformacija tijela zadržava anatomsku preciznost otkrivajući veliko iskustvo i neupitno znanje umjetnika, radilo se o motivima ljudi ili životinja. Iako na prvi pogled apstraktna i neartikulirana, svaka je čestica slike usklađena i strukturirana, a čine je oblici ruke, noge, leda, kose, instrumenata poput gitare, žica, tipaka, lutnji te odraza i sjena bačenih u ništavilo prostornosti papira. Više nego samu pojavnost svijeta, prizori odražavaju duhovnost i sjećanje. Tekstura je opipljiva i svježa, u njoj kao da se sagledava tijek svijesti utkan u epidermu. Ispod različitosti poteza, od transparentnosti do gustog i teškog nanosa nazire se energija autora, a svaki potez, isijavajući posebnost atmosfere i energije, zrači nabijen nekom unutarnjim ritmom, pojašnjava Rodin.

S druge strane, najnoviji ciklus autora Ambroza Orošija, kaže, »nastaje u monokromnim tonovima, njegov siloviti kolorizam pretvara se u crno-bijeli slikovni prizor, ali u osnovi ne gubi ništa od svoje vizualne raskoši«.

– U središtu je još uvijek apstrakcija, kroz koju autor izražava sva svoja raspoloženja i razmišljanja. Sama slika u ovom kontekstu sažetosti dobiva na jačini, na isticanju rukopisa i poteza. Ponekad je na slici prisutan i realizam, no uvijek podređen ekspresiji ritma, sačinjen od dinamike i prepleta crteža i ploha. Dio prikazane prirode može biti urbani motiv ili figura, elementi su odabrani po kriteriju njemu skladnih, smislenih oblika i formi. Ako pažljivije zaronimo u samu strukturu, možemo pronaći segmente prijašnjih radova koji su umetnuti i sakriveni unutar kompozicije, priča Rodin.

Otisak senzibilnosti

Platna su, ocjenjuje, »poput površine zidova – dinamična, jaka, slojevita, dominantnog kontrasta koji se lomi i izmjenjuje, ponekad puna svjetlosti, a ponekad utišana linijama i sjenama«.

– Grafizam u ovom kontekstu odiše dinamikom, smjelošću i ritmom, dok linije i oblici, poput energetskih silnica postaju nepredvidivi, promjenjivi i kompleksni u svojoj srži. Crno-bijele vizure rastu u gradacijama, izranjajući iz razlivenog crnila plešu i dominiraju prizorom, da bi se u trenu rasplinule u bjelini podloge. Vizualno se stoga rastapa i nadograđuje, raste i prelazi u nove i osobne dimenzije, a svaki je potez nositelj unutarnje vibracije, otisak senzibilnosti i trenutačnog duhovnog stanja autora, ocjenjuje autorov rad.

»Korištenjem raznih slikarskih tehnika«, ističe, »materijali, formati i dimenzije pažljivo se nadograđuju unutarnjim ritmom i potrebom stvaranja«.

– Ono što je značajno je da to nisu radovi koji nam se otkrivaju na prvi pogled; prizori zahtijevaju kontinuiranu pažnju kako bi se svaki put otkrila neka druga pojavnost, nama blizak asocijativni pokretač ili element kreativnosti i tek tada uviđamo njihovu pravu vrijednost. Oni posjeduju finu, gotovo tajnovitu ljepotu zapisa, otkrivajući autentičan i intrigantan pogled na svijet oko nas, onaj koji ne možemo vidjeti svakodnevno, nego ga tek naslutiti i osjetiti kroz umjetnost. Stoga nam ovim novim radovima Ambroz Oroši pruža uvid u još jedan dio svog umjetničkog stvaralaštva, u svojoj osnovi više vezan uz crtež, ali još uvijek neodvojiv od slikarstva, on ostaje u domeni ekspresionizma i silovitosti energije, uvijek autentičan i prepoznatljiv, zaključuje Rodin.

»Više od radija«

RADIO RIJEKA U UTORAK SLAVI 80 GODINA POSTOJANJA

RIJEKA Radio Rijeka slavi velikih 80 godina – osam desetljeća u kojima je postao glas grada i regije, svjedok svakodnevnih događaja i povijesnih trenutaka, oslonac u krizama i prijatelj u radostima, simbol ovog kraja.

»Naš prvi pozdrav u eteru, 16. rujna 1945., dogodio se iz malenog studija u Voloskom. Danas, osamdeset godina poslije, Radio Rijeka i dalje je tu – uz svoje slušatelje, na Korzu, na moru, u automobilima, na internetu i društvenim mrežama. Za veliki, okrugli rođendan, u utorak 16. rujna 2025., pripremili smo poseban rođendanski program: cijeli dan uživo u našem eteru nastupat će glazbeni velikani ovoga kraja, koji će uživo iz našeg studija izvoditi neke od svojih najvećih hitova, ujedno i neke od najslušanijih pjesama u našem programu. Bogat je žanrovski raspon, od ČA-vala, zabavne i pop glazbe, etna i klasike, preko punka i rocka, točnije novog vala. Svi nastupi moći će se pratiti i putem live streama na Facebook stranici Radio Rijeke, a u eteru će se izmjenjivati voditelji, glazbenici i naravno slušatelji koje ćemo cijeli dan nagrađivati«, poručuju s Radio Rijeke pa dodaju:

»Naš rođendan želimo podijeliti upravo s vama – našim slušateljima, koji ste svih ovih godina uvijek bili naš razlog postojanja i naša snaga. Jer Radio Rijeka je više od radija – to je identitet Rijeke, kronika vremena i topli glas koji spaja generacije. Slušamo se i gledamo 16. rujna, budite uz nas!« (NL)

RADIO RIJEKA

»Ljubav zna kako se mostovi grade«

EMOTIVNI SINGL KOJI SPAJA NOSTALGIJU I BUDUĆNOST

RIJEKA Nova pjesma grupe Feminnem »Ljubav zna kako se mostovi grade« podsjeća da je ljubav ona koja uči, spaja i drži sve na okupu. Riječ je o pjesmi obojenoj nostalgijom i orijentalnim sentimentom, začinjenoj toplinom tamburice i prizvukom zapadnjačkog zvuka. Glazbu i stihove potpisuje otac Nede Parmać, Zoran Parmać. Skladba koja je godinama odzvanjala za njihovim obiteljskim stolom sada je dobila novi život u izvedbi grupe Feminnem i aranžmanu Ivana Škunce. Režiju pratećeg spota preuzeo je Max Hozić.

- Prvi put kad sam čula skladbu koju je napisao moj tata, srce mi je šapnulo da je to pjesma koju ću jednom morati otpjevati. Nakon jedne svirke pustila sam je curama i u trenu smo sve tri zaplakale. To je pjesma koja progovara o svijetu, ali još više o onome što mu nedostaje – ljubavi. Nedugo poslije našle smo se u studiju, a sada s uzbuđenjem čekamo trenutak kada će i publika osjetiti njezinu snagu, objasnila je Neda Parmać.

- Jako sam sretna što pjevamo pjesmu Nedinog tate, dodala je Pamela Ramljak, dok je Nika Antolos zaključila:
- Ljubav zaista zna kako se mostovi grade. (NL)

ED SHEERAN Britanski glazbenik najavljuje album »Play«

Uspomene iz Hrvatske u novom videospotu

Spot koji je režirao Emil Nava, prikazuje prve korake jednog ljubavnog odnosa. Snimljen u potpunosti iPhoneom, video prati Sheerana i glumicu Phoebe Dynevor dok istražuje Dalmaciju

RIJEKA U povodu objave novog, dugoočekivanog novog albuma »Play«, popularni britanski glazbenik Ed Sheeran objavio je službeni videospot za novi singl »Camera« u kojem uz njega glumi zvijezda prve sezone hit-serije »Bridgerton«, Phoebe Dynevor. Posebnost spota je u tome što je sniman ni više ni manje nego u Lijepoj Našoj!

Videospot koji je režirao dugogodišnji Sheeranov suradnik Emil Nava, prikazuje prve korake jednog ljubavnog odnosa. Snimljen u potpunosti iPhoneom, video donosi sirovu spontanost i uzbuđenje nove ljubavi dok par zajedno istražuje Dalmaciju. Publika će zasigurno prepoznati mnoge lokacije u spotu koji oživljava tipične prizore ljeta na Jadranu - od vožnje na mopedu uz more do noćnih izlazaka u barovima. U završnici spota Ed i Phoebe pojavljuju se i na pozornici jednog od njegovih stadionskih koncerata.

Novi singl »Camera« potvrđuje Sheeranovu sposobnost da kroz baladu prenese duboke emocije i osjetljive nijanse ljubavi. Pjesma, nadahnuta njegovom suprugom Cherry, nosi snažnu dozu poštovanja i nježnosti te slavi istinsku povezanost između dvoje ljudi. Produkciju pjesme potpisuju neki od najtraženijih producenata današnjice – ILYA (Ariana Grande, Camila Cabello), Andrew Watt (Post Malone) i Louis Bell (Justin Bieber).

Album »Play« označava novo glazbeno poglavlje za Sheerana, nakon što je zatvorio svoju hvaljenu eru »Mathematics«. Ed Sheeran prošlog je ljeta očarao hrvatsku publiku

Prošle je godine nastupio u Zagrebu

PETROS STUDIOS

povijesnim koncertom na zagrebačkom Hipodromu pred čak 70 tisuća ljudi - čime je postavio novi rekord kao najposjećeniji samostalni koncert strane zvijezde u Zagrebu. Taj nastup označio je njegov prvi dolazak u Hrvatsku, a tisuće obožavatelja i dalje ga pamte kao jedno od najupečatljivijih glazbenih iskustava posljednjih godina.

Kao umjetnik koji se neprestano razvija, Sheeran na ovom albumu istražuje nove glazbene horizonte kroz suradnju s producentima i glazbenicima iz cijelog svijeta, ali i kroz povratak bezvremenskim temama koje su ga i učinile jednim od najomiljenijih pop izvođača današnjice. Poseban pečat albumu daje njegova inspiracija glazbenim kulturama Indije i Perzije – čije su ljestvice, ritmovi i melodije začudujuće srodne irskoj folk tradiciji u kojoj je odrastao – što rezultira bogatom i žanrovski neograničenom glazbenom pričom. I dok eksperimentira s novim zvukovima, Sheeran ostaje vjeran svom autorskom rukopisu, donoseći emotivne balade koje podsjećaju zašto je i dalje jedan od najutjecajnijih kantautora svoje generacije. (I. Ko.)

Nakon Crne Gore, Makedonije, Slovačke i Slovenije, Plesna skupina Riječke palade gostuje u Austriji i Italiji

Promocija domaćeg kanta i potresujke

RIJEKA Upravo putujemo za Austriju - kazala nam je jučer predsjednica udruge Sanja Čaval kad smo je pitali kad kreću na umjetničku turneju, a riječ je o gostovanjima Plesne skupine Riječke palade. I tako smo mi dobili odgovor dok su Palade krenule put Austrije, točnije grada Dornbirna, gdje će prikazati najbolje od našeg domaćeg folklora, ali i posjetiti svetište u kojem će promovirati Trsat i predati adekvatan poklon vezan uz povijest Trsatskog svetišta.

Aktivnosti Plesne skupine Riječke palade su poveće.

PRIVATNA ARHIVA

Vrijedni promotori Rijeke i Hrvatske

Naime, skupina koja promovira Hrvatsku i grad Rijeku u proteklom je razdoblju boravila u Crnoj Gori, Makedoniji, Slovačkoj i Sloveniji, a nakon gostovanja u Dornbirnu u kojem će boraviti do ponedjeljka 15. rujna, u listopadu, točnije 10. listopada, odlaze u Italiju gdje će gostovati na Međunarodnom festivalu folklora u Montecatini Termama.

- Cilj plesne skupine je promovirati domaći kanat na čakavštini te zatancat domaću potresujku, uz prigodnu scenografiju koju čini hrvatska zastava i promomaterijal grada koji teče - Rijeke, rekla nam je Čaval.

Otkrila nam je i kako je pred njima nastup na Perunovim danima u Mošćenicama te u Toskani, na kojoj će ponosno zatancat potresujku. Ta će putovanja obogatiti druženjem sa starim prijateljima s kojima surađuju, a to su MS Rijeka i KUD Zametski koren. Poželjeli smo im ugodno gostovanje, a gđa Čaval je na to dodala:

Kako bi rekla naša domaća pjesma - »neka nan je vavik veselo«. (S.U.)

TIP CEE RUŠI MREŽU PJESMOM »WIFI JE PAO«

Producent i hip-hop izvođač Tip Cee nakon pauze na sceni donosi novu pjesmu, singl »WiFi je pao« koji na duhovit i zarazan način opisuje paniku modernog doba - trenutak kada internet iznenada nestane. Uz urnebesni tekst i energičan beat Tip Cee kroz prepoznatljivi »flow« prenosi generacijsku bol – nemoć bez Instagrama, TikToka i YouTubea. U refrenu pjesme – »WiFi je pao – kaos, panika, gledam zbunjeno u zid, šta sada…« – mnogi će se prepoznati, što potvrđuju prvi komentari na društvenim mrežama koji pjesmu opisuju kao »himnu offline panike«.

- Želio sam napraviti nešto što će ljude nasmijati, ali i u čemu će se svi prepoznati. Danas je internet toliko važan da i kratki pad mreže zvuči kao smak svijeta. »WiFi je pao« je upravo taj osjećaj, ali u obliku rep hita, rekao je Tip Cee.

U 63. godini

PREMINUO NOVINAR I VODITELJ ROBERT VALDEC

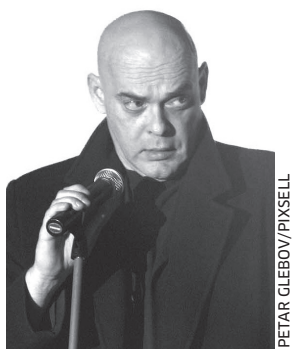

PETAR GLEBOV/PIXSELL

RIJEKA ›› Jučer je u 63. godini preminuo hrvatski istraživački novinar i voditelj Robert Valdec.

Valdec se proslavio kao voditelj i autor emisije »Istraga« koja se prikazivala na Novoj TV od 2005. godine. Emisija se prestala emitirati nakon četiri godine. Novinarsku karijeru započeo je 1994. godine u Večernjem listu gdje je godinama radio kao reporter. Kasnije se prebacio na unutarnju politiku pa preko poznanstava došao na Bliski istok gdje se istaknuo kao ratni novinar. Godine 2001. počeo je raditi u Jutarnjem listu gdje je preuzeo dužnost urednika gradske rubrike. Tijekom duge karijere radio je i za druge medije, među ostalim i za 24sata i Express.

Kako su istaknuli na Novoj TV, Valdecova sposobnost da složene teme predstavi na jasan i zanimljiv način postala je njegov zaštitni znak. Posebno se istaknuo u ratnom izvještavanju. U turbulentnim vremenima odlazio je na prve crte bojišnice, donoseći autentične i potresne priče s terena.

Valdec je u travnju doživio težak infarkt i pao u komu te je bio hospitaliziran u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju u Krapinskim Toplicama. Njegovo zdravstveno stanje bilo je otada izuzetno teško, a o detaljima se u javnosti znalo vrlo malo. (NL)

5. DVIGRAD BLUES FESTIVAL Jubilarno izdanje u nedjelju od 13 do 22 sata

Osam vrhunskih blues imena stiže u Kanfanar

Izođače predvodi američki blues gitarist Johnny Rawls, a nastupit će i grupa M.O.R.T., Belly Hole Freak, Vedran Božić sa svojim Rock Mastersima, Greg Black »The Bad Notion«, Screamin Wheels te EETB pojačan Krešom Oremušem i Mamutima

Edi PRODAN

KANFANAR ›› Jesen. Vino. Kanfanar. Sve miriši na blues. I na 5. Dvigrad Blues Festival. Koliko god u globalnim razmjerima živjeli u nikad turbulentnijim vremenima, a na domaćoj sceni pratili nikad profaniju glazbenu piču, Kanfanar i njegovi organizatori dolaze do prvog malog jubileja, okruglaste obljetnice. To stoga više nije slučaj, ma nije ni pojedinačna iskra, to se već može smatrati tradicijom. Kanfanar neumoljivo postaje centar bluesa Istre, pa i mnogo šire jer se ne samo u okviru Hrvatske, nego i okruženja nekoliko država, ne pronalazi nešto slično, toliko kvalitetno u moru sivila, jeftinih nota i još jeftinijih stihova.

Moćan program

- Nakon četiri Blueskrsa i četiri DBF-a, nakon više od 40 imena koja su prodefilirala Kanfanarom, pred vratima nam je i peti Dvigrad Blues Festival, s novim imenima, jačom line up listom, moćnijim programom. Bliži se druga nedjelja mjeseca rujna, kad se DBF održava, ove godine je to 14. rujna i sve je spremno za cjelodnevnu blues svetkovinu. Od 13 pa sve do 22 sata kanfanarskom placom orit će se blues. Osam imena, osam bendova ili pojedinaca nastupit će tog nedjeljnog popodneva i večeri, ističe nam Edi Maružin, apsolutno spiritus movens kanfanarskog događanja.

Izođače predvodi legendarni Johnny Rawls, crni blues gitarist koji dolazi iz SAD-a, nastupiti će domaći karizmatični rock-blues bend M.O.R.T. iz Sinja, blues čudak iz glavnog grada Italije Rima Belly Hole Freak, gitaristička legenda hrvatske i bivše yugoscene Vedran Božić sa svojim Rock Mastersima, ljubljanski Greg Black »The Bad Notion«, novigradski Screamin Wheels i domaćini - kanfanarski EETB pojačan svjetski poznatim usnoharmonikašem Krešom Oremušem i Mamutima.

Američka legenda Johnny Rawls

Belly Hole Freak

Naravno, i ove će se godine održati Harp Challenge, gdje će svoje vještine pokazati svi prisutni usnoharmonikaši, možemo reći vrhunska elita, ali i gosti koji dolaze na ovaj nastup iz svih krajeva Istre i odabranih dijelova Kvarnera. Ovo natjecanje svake godine izaziva sve više pažnje, a ova je edicija vrlo jaka po kvaliteti glazbenika.

Hrana i vino

Kao i svake godine, s obzirom na to da se radi o cjelodnevnom eventu, organizatori, Udruga Gustafi i Općina Kanfanar, pobrinuli su se i za ekskluzivnu ponudu vina i hrane. Za vrijeme trajanja festivala trajat će i peti Skup natprirodnih vinara Istre, u postavi Clai, Dvorić, Ghira, Makino, Piquentum, Rawino i Reset, uz još neke goste. Za ljubitelje prirodnih, maceriranih, biodinamičkih, organskih, orange, amber ili kako ih sve ne zovu vina, meka je koju posebno oni uz izvornost bluesa traže i jednake takve gušte na nepcu. Šlag na torti je gostovanje jednog od najvećih chefova Hrvatske, Tvrtka Šakote iz NAV-a za koji vrlo zahtjevni gastrokritičari drže da je najbolji u Zagrebu. I mnogo šire. Za one kojima su ćevapčići preferirana opcija, imati će prilike kušati najbolje, one od izvornog boškarina, zaštitnog znaka Kanfanara, a kuhat će još nekoliko jela iz svoje kolekcije, jedno će svakako biti vegetarijansko. Za prste polizati. Naravno, bit će tu i pršuta, sira, i ostalih domaćih delicija.

Po starom receptu, u maniri američkog juga, kao i naših starih seoskih fešta, ova jednodnevna blues svetkovina započet će u 13 sati i trajati do mraka, do 22 sata. Održava se na starom mjestu, u Parku na glavnom trgu u organizaciji Udruge Gustafi i Općine Kanfanar i uz pomoć Istarske županije, Odjela za kulturu i zavičajnost, Assessorato alla cultura e teritorialita i TZ-a Istarske županije. I ne, nemajte straha od vremena - prognoza pokazuje da će u vrijeme festivala biti suho i sunčano, dogodi li se nešto nepredviđeno, pripremljena je i zaštita od kiše.

Mimika Orchestra singlom »Zrcalo/Mirror« najavljuje album »Medzotermina« i koncertnu promociju u Kinu SC-a

Protoindoeuropski jezik i čakavsko narječje u pjesmi

RIJEKA ›› Progresivni, avangardni, konceptualni jazz-world ansambl Mimika Orchestra novim singlom »Zrcalo/Mirror« najavljuje izlazak albuma »Medzotermina« te njegovu koncertnu promociju koja će biti održana 20. studenog u Kinu SC-a u Zagrebu. Uz pjesmu je objavljen i videospot nastao u režiji Maka Murtića i Dinka Ćvorića Doringa, snimljen na slikovitim lokacijama otoka Prvića i Krka. Prema Murtićevim riječima, ova pjesma istražuje odnos bogatstva i siromaštva prikazan kroz dva vrlo različita svijeta, uz korištenje praiskonskog protoindoeuropskog jezika i čakavskog narječja.

- »Zrcalo/Mirror«, kao i cijeli album, bavi se temama eksploatacije, odnosa s obitelji, bogatstvom i siromaštvom. Ljudi traže izlaz i nalaze razne dokaze o bogatom svijetu. Dolaze do portala koji ih vodi u mjesto hedonizma. Tamo nalaze zrcalo i prvi se put vide u refleksiji, dive se sebi, čovjeku, svojoj individui. Oni su jedini koji smiju kontrolirati svijet. No, kada iz centra tog svijeta izađe pravi stvaralac, koji sebe tada prvi put vidi u istom ogledalu, svijet se raspada, objašnjava Murtić.

Album »Medzotermina« koji će biti objavljen krajem godine, predstavlja završni dio trilogije koju čine i prethodna izdanja »Divinities of the Earth and the Waters« i »Altur Mur«. Nakon što su se prethodni albumi bavili rođenjem, pogrebnom ceremonijom i gozbom, završni nastavak donosi procesiju koja reflektira mitove i bajke o odnosu djece i odraslih, gladi i bogatstva te društvenim ulogama. Peti je to studijski album Mimika Orchestra, dvadeseteročlanog ansambla kojim dirigira Mak Murtić, a većina materijala snimljena je u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog. Album je realiziran uz potporu Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog, izdavača MenArta te crowdfunding kampanje preko platforme Indiegogo.

(I. Ko.)

DORINGO VIDEOGRAPHY

Prizor iz spota

GODINA 24/ 13. rujna 2025./1134
life@novilist.hr

life INSPIRIRAN GRADOM

> Ime List nastalo je iz činjenice da najveću inspiraciju pronalazim u prirodi, a botanički elementi često dominiraju u mojim uzorcima. Htjela sam da ime bude jednostavno, čisto i lako pamtljivo, a opet da prenese tu povezanost s prirodom koja je srž svega što radim. Tako se »List« nametnuo kao logičan i prirodan izbor

LIST LIVING BREND KREATIVNE ZAGREPČANKE ŽELJKE HARIC

Maštovite, ručno rađene ilustracije inspirirane svakodnevnim životom

Kupci najviše cijene činjenicu da su proizvodi izrađeni u malim serijama i ručno jer im to daje poseban osjećaj vrijednosti i autentičnosti. Mnogi ističu da vole znati da iza proizvoda stoji osoba, kaže Željka

PRIVATNA ARHIVA

Sanda MILINKOVIĆ FRANK

Željka Haric iz Zagreba pokrenula je brend List Living sasvim prirodno i spontano u trenutku kada je svoj hobi željela pretvoriti u posao, a nas je privukao maštovitim ručno rađenim ilustracijama inspiriranim svakodnevnim životom koje krase različiti dekor za dom i pritom ga kreativno osvježavaju i izvlače iz monotonije ukrasa.

- U jednom sam trenutku odlučila svoj dugogodišnji hobi pretvoriti u posao. To je bio korak koji mi je omogućio da spojim kreativnost i strast s poslovnim izazovima, a ujedno i prilika da ono što volim stvarati podijelim s drugima, kaže Željka i dodaje da se u počecima bavila sitotiskom i pečatiranjem (block printing) na tkaninama, sudjelujući na dizajn marketima s prijateljicom.

VELIK INTERES

Interes publike za njihove proizvode bio je iznenađujuće velik i to joj je dalo hrabrosti da zakorači u kreativne poduzetničke vode pa su prvi koraci postali temelj za sve ono što je uslijedilo. Priznaje Željka da put nije bio nimalo lagan te da je svaka greška bila velika škola, ali shvaća da su je upravo ta iskustva oblikovala i naučila da učenje i razvoj nikada ne prestaju.

- Ime List nastalo je iz činjenice da najveću inspiraciju pronalazim u prirodi, a botanički elementi često dominiraju u mojim uzorcima. Htjela sam da ime bude jednostavno, čisto i lako pamtljivo, a opet da prenese tu povezanost s prirodom koja je srž svega što radim. Tako se »List« nametnuo kao logičan i prirodan izbor, pojašnjava nam Željka odabir imena.

U POTRAZI ZA INSPIRACIJOM

Kada se »ničim ne bavi«, Željka najčešće provodi vrijeme s obitelji i u društvu dragih ljudi, a možete je pronaći u prirodi ili na nekom dobrom koncertu, što su trenuci kada puni baterije i pronalazi novu inspiraciju.

Njezin proces od prve skice uzorka do gotovog proizvoda uvelike ovisi o tome radi li proizvod za vlastitu kolekciju ili vizual za klijenta.

- Kada je riječ o suradnji s klijentima, početna faza sastoji se od prikupljanja informacija i pažljivog slušanja njihovih želja i ideja. No, srž procesa uvijek je slična. Ponekad inspiracija dođe odmah i ideju vrlo brzo pretočim u uzorak, ilustraciju ili dizajn. Nakon početnih skica, kojih ponekad nastane zaista puno, slijedi odabir palete boja. Potom dolazi faza detaljnog crtanja i grafičke pripreme na računalu, a na kraju sve završava u samoj izradi, odnosno u tisku i finalnom proizvodnom proces, vodi nas kroz proces i dodaje da je funkcionalnost uvijek na prvom mjestu, osobito kada je riječ o predmetima za uređenje doma ili o planerima i bilježnicama za recepte. U tom slučaju inspiracija se često povezuje s praktičnom uporabom i time kako će proizvod najbolje služiti osobi koja ga koristi. Kada je riječ o ilustracijama, inspiracija dolazi iz svakodnevnog života i svih onih sitnih aktivnosti koje u užurbanosti dana često prođu nezamijećeno. Upravo ti mali trenuci i detalji znaju biti najplodnije tlo za nove ideje, otkriva Željka.

UZORAK TROKUTA

Među njezinim učestalim inspiracijama nameću se priroda, geometrijski oblici i arhitektura pa smo je upitali može li izdvojiti konkretan motiv koji joj se posebno utisnuo u rad. Odgovara nam da bi to bio uzorak trokuta, ujedno i njezin prvi uzorak izrađen tehnikom sitotiska.

- Sjećam se kako sam sama crtala trokute na situ, koristeći posebnu emulziju da bi ostali na mreži i prenijeli se bojom na tkaninu. Taj trenutak bio je prekretnica: od tog jednostavnog motiva krenuli su nastajati svi ostali proizvodi. Upravo zbog toga taj uzorak za mene ima posebno značenje i uvijek će biti podsjetnik na same početke, dodaje.

Od najvećih izazova u radu s prirodnim materijalima poput organskog pamuka i lana, Željka napominje da prirodni materijali

PRIVATNA ARHIVA

> Kada je riječ o ilustracijama, inspiracija dolazi iz svakodnevnog života i svih onih sitnih aktivnosti koje u užurbanosti dana često prođu nezamijećeno. Upravo ti mali trenuci i detalji znaju biti najplodnije tlo za nove ideje

PRIVATNA ARHIVA

uvijek imaju svoje specifičnosti, od same teksture do načina na koji upijaju boju. Objašnjava da su organski pamuk i lan izuzetno ugodni i kvalitetni, ali upravo zbog njihove prirodne strukture ponekad je izazovno postići savršenu ujednačenost u tisku ili preciznost u izradi.

- Svaka tkanina reagira drukčije, pa je potrebno puno testiranja i prilagodbi u procesu. No, upravo ta nepredvidljivost i »nesavršenost« daju posebnu ljepotu finalnom proizvodu i čine ga jedinstvenim, zaključuje.

U procesu stvaranja, Željka uvijek prvo razmišlja o funkcionalnosti, polazeći od onoga što bi i sama rado koristila u svakodnevnom životu. Tek kada je sigurna da proizvod ispunjava tu praktičnu svrhu, okreće se estetici pazeći pritom da se vizualni dio skladno uklopi u cjelinu i da naglasi, a ne zasjeni, samu upotrebljivost proizvoda, stvarajući ravnotežu između lijepog i korisnog, što joj je uvijek cilj.

PRIRODNE TKANINE

Kroz njezine smo radove vidjeli da je održivost važan segment brenda pa nas je zanimalo na koji način ona oblikuje Željkin pristup dizajnu i proizvodnji. Odgovara da su kvaliteta i održivost za nju nerazdvojni i izuzetno važni te naglašava da ima veliku sreću zbog prilike za suradnjom s tvornicom koja isto tako razmišlja i još je iz Hrvatske.

- Sve tkanine s kojima radim ne samo da su prirodne, nego imaju i OEKO-TEX Standard 100 certifikat, međunarodni sustav koji jamči da su tekstilni proizvodi, od vlakna do gotovog komada, testirani na štetne tvari i sigurni za ljudsko zdravlje. Osim toga, tkanine su otisnute bojama koje su biorazgradive, na vodenoj bazi, netoksične i certificirane s OEKO-TEX Eco Passport. Na taj način nastojim da svaki proizvod bude ne samo estetski privlačan, već i u skladu s principima odgovorne i održive proizvodnje, otkriva Željka.

S obzirom na to da smo u užurbanom svijetu navikli da nas se svakodnevno hrani nečim novim, što nije nužno dobro, poglavito iz perspektive brze mode i »jeftinih dekoracija s interneta«, upitali smo kreativnu Željku kako kupci reagiraju na njezine proizvode, posebno u odnosu na ideju malih serija i ručne izrade, na što nam kaže da su reakcije jako pozitivne.

- Ovaj posao radim nešto manje od deset godina i kroz sve to vrijeme učim, razvijam se i svake godine nastojim unijeti neku malu promjenu ili unapređenje. Kupci najviše cijene činjenicu da su proizvodi izrađeni u malim serijama i ručno jer im to daje poseban osjećaj vrijednosti i autentičnosti. Mnogi ističu da vole znati da iza proizvoda stoji osoba, a ne masovna proizvodnja te da svaka tkanina, svaki uzorak i detalj ima svoju priču. Upravo u toj toplini i osobnom pristupu krije se razlika koju ljudi prepoznaju i kojoj se rado vraćaju, govori Željka.

NEPROCJENJIVI TRENUCI

Od dosadašnjih iskustava i trenutaka, posebice izdvaja upravo rad po narudžbi, bilo da je riječ o ilustraciji, dizajnu ambalaže ili nekom proizvodu i kada tako postane dio nečije osobne ili poslovne priče.

- Tada se stvara posebna povezanost s ljudima, jer znaš da u tom trenutku s njima dijeliš nešto što im je jako važno. Upravo ti mali, naizgled nevidljivi trenuci u kojima osjetiš bliskost i povjerenje za mene su neprocjenjivi i ostaju kao najljepša iskustva u radu, priznaje Željka kojoj planova za budućnost s brendom ne manjka, osobito u okviru novih proizvoda.

- U posljednje vrijeme sve više radim na dizajnu ambalaže za klijente i to je područje koje me jako zanima i u kojem bih voljela nastaviti razvijati svoj rad. Ilustracije po narudžbi za fizičke osobe također su mi posebno drage jer kroz njih nastaju emotivne i osobne priče koje ostavljaju snažan dojam i na mene. Usto, jako me vesele suradnje s poduzećima na osmišljavanju proizvodnih linija, bilo u obliku poslovnih poklona ili proizvoda namijenjenih njihovoj prodaji. San mi je nastaviti graditi brend u smjeru u kojem se spajaju kreativnost, suradnje i održiva proizvodnja, zaključuje Željka.

NAČIN ŽIVOTA KOJI SE OSJETI U SVAKOM PROIZVODU

Željka smatra da je izuzetno važno promicati hrvatski dizajn kroz male, autorske brendove jer upravo mali, autorski brendovi unose svježinu, originalnost i autentičnost na domaću scenu.

- Kroz njih se razvija prepoznatljiv identitet hrvatskog dizajna, a ujedno se potiče i svijest o vrijednosti ručnog rada, kvalitetnih materijala i održive proizvodnje. Male brendove često nose ljudi koji rade s puno strasti i predanosti, i to nije samo još jedan posao od devet do pet, već način života u kojem sudjeluje cijela obitelj. To se osjeti u svakom proizvodu. Promicanjem takvog dizajna ne samo da jačamo lokalnu kreativnu scenu, već i stvaramo kulturu u kojoj se cijeni domaće i autentično, kaže.

LUMIÈRE BY KRIE DESIGN

Art déco inspiracija za novu kolekciju

Krie Design, modni brend koji godinama gradi identitet zasnovan na održivosti i etičkim načelima, predstavio je novu kolekciju Lumière. Dizajnerica Kristina Burja ovoga puta istražuje odnos svjetla, tkanine i tijela, naglašavajući dugovječnost dizajna kao središte svoga rada. Kolekcijom potvrđuje svoju filozofiju da je modna održivost vrijednost koja se prenosi kroz ideju, emociju i odnos koji odjevni komad stvara s osobom koja ga nosi, a svaki je dizajn zamišljen da postane dio trajne garderobe. Inspiracija za novu kolekciju dolazi iz Pariza, grada kojem se dizajnerica uvijek vraća.

- Volim Pariz. U posjetu sam čak nekoliko puta godišnje jer se tamo uvijek osjećam kao da sam na pravom mjestu, u pravom ritmu. Svaki moj odlazak u Francusku na poseban način obogati moj dizajn, a art déco je srž nove inspiracije, objasnila je dizajnerica.

Kolekcija Lumière kreirana je od cadya, luksuzne, strukturirane tkanine koja se izvorno koristila u ceremonijalne svrhe, a svojom čvrstom i profinjenom strukturom savršeno naglašava glamuroznu estetiku 1920-ih i 1930-ih godina.

- Materijal je diktirao cijelu priču. Ovaj luksuzni tekstil ističe se time što reflektira svjetlost, nježno prati pokret tijela, ali zadržava formu, istaknula je dizajnerica.

Umjesto da prati prolazne trendove, Lumière by Krie Design poziva na usporavanje, prisutnost i modu koja se pamti. Kolekciju nose tri dominantne boje: maslinasto zelena, limeta i ljubičasta. Od haljina čistih linija do odijela i topova, ta paleta odlično naglašava siluete i fluidnost dizajna. (S. M. F.)

LEA KUHAR

CHINA FASHION WEEK U PEKINGU

Nova kolekcija Vere Wang

Čak devet dana traje jesensko izdanje China Fashion Weeka u Pekingu u sklopu kojeg nove kreacije predstavljaju cijenjeni modni dizajneri iz jedanaest zemalja. Među kreatorima koji su predstavili haute couture novitete za sezonu proljeće/ljeto 2026. bila je i legendarna američka dizajnerica kineskog porijeka Vera Wang. Slavna »kraljica vjenčanica« i ovom je kolekcijom pokazala zašto je još uvijek smatraju najznačajnijom kreatoricom u tom modnom sektoru. (NL)

REUTERS

REUTERS

Sunce prije kiše

Ivana **KOCIJAN**
Snimila Ana **KRIŽANEC**

Prije općeg potopa - bilo je sunce! Početak tjedna u Rijeci bio je u pravom ljetnom duhu, a to se može jasno vidjeti i na fotografijama koje je naša dežurna fotoreporterka snimila na gradskoj žili kucavici. Tipične ljetne kombinacije, osunčana lica sakrivena iza sunčanih naočala te iskreni osmijesi vladali su Korzom. Kombinacije kojima nismo uspjeli pronaći manu, pogledajte u našoj fotogaleriji.

Look tjedna

Cool tenisice

Kovrčavi trio

Poslovni look

Svaki u svom filmu

Trendi boje

Osunčana

Prava ljetna

Traper je hit

Divna crna

U glazbenom filmu

Brzim korakom

Lepršavo

Usklađeni

Upečatljivi

Crna elegancija

ANTE MAJSTOROVIĆ Stoper Rijeke uoči današnjeg ogleda šestog kola SuperSport HNL-a p

Obrana je temelj uspjeha, se da će uskoro stići i prvi

Svaki trener voli što manje primljenih golova, te statistike su stvarno istinite. Ekipa koja primi najmanje pogodaka u prvenstvu, u 95 posto slučajeva osvaja prvenstvo. Nadam se da ćemo ponoviti prošlu sezonu, kada smo primili daleko najmanje golova, ili biti još i bolji - kaže Majstorović

Zlatko HORVAT

NESTRPLJIVO ČEKA UTAKMICU S LOKOSIMA - Ante Majstorović

V. KARUZA

RIJEKA VS. LOKOMOTIVA

33	pobjede Rijeke
9	remija
15	pobjeda Lokomotive
106	golova Rijeke
54	golova Lokomotive

RIJEKA Puno se toga promijenilo u taboru Rijeke u posljednja dva tjedna i remija na Poljudu. No, život ide dalje, bivši trener Rijeke Radomir Đalović skrasio se u Mariboru, Španjolac Victor Sanchez na Rujevici. I jedan i drugi nadaju se buđenju svojih novih momčadi. Puno je sličnosti između Rijeke i Maribora. Bijeli su sedmi s osam bodova zaostatka za vodećim Dinamom nakon pet kola, Mariborčani peti uz deset bodova minusa za Celjem poslije sedam kola. I jedni i drugi danas u razmaku od pola sata imat će trenerske premijere, Rijeka dočekuje Lokomotivu, Maribor ugošćuje Muru u utakmicama u kojima oba domaćina očekuju pun pogodak.

- Dobro nam je došla pauza nakon naporne serije utakmica u mjesecu kolovozu. Odmorili smo se, napunili baterije. Spremni smo i jedva čekamo utakmicu protiv Lokomotive - kaže Ante Majstorović, stoper Rijeke, jedan od najzaslužnijih za dvostruku krunu prošle sezone.

- Zadovoljan sam općenito sa svojim stanjem u Rijeci. Naravno, kad momčad izgubi ili ne pobijedi, volio bih da sam odigrao i lošije, samo da smo osvojili tri boda. Radeljić i ja dugo igramo zajedno, poznajemo se, a s kvalitetnim suigračima i sam postaješ kvalitetniji.

Prijelazni rok je završen. Bez obzira na odlaske nekih važnih igrača kojima je istekao ugovor (Djouahra, Selahi), Rijeka je zadržala neke ključne igrače poput Tonija Fruka i Nike Jankovića, koji se već pozdravio s navijačima.

- Koliko god bi igrači htjeli da ih to ne dira, napisi oko prodaja ostave neki trag u podsvijesti. Srećom, sve je to završilo, igrači su potpuno fokusirani na Rijeku i jedva čekamo nastavak prvenstva.

Nova metla

Stigla je »nova metla«, a ona uvijek bolje mete. Victor Sanchez je donio neke nove metode rada, tražit će napadačku igru, ali i čvrstinu obrane.

- Mogu reći da smo jako zadovoljni. Mi smo radna momčad, volimo raditi i brzo usvajamo zahtjeve trenera. Bili smo zadovoljni i s prošlim trenerom, a tako smo i sada. Svaki trener voli što manje primljenih golova, te statistike su stvarno istinite. Ekipa koja primi najmanje pogodaka u prvenstvu, u 95 posto slučajeva osvaja prvenstvo. Nadam se da ćemo ponoviti prošlu sezonu, kada smo primili daleko najmanje golova, ili biti još i bolji.

Lokosi su mlada momčad, u kojoj ima i nekoliko iskusnika, koji su igrali u dresu Bijelih poput 37-godišnjeg Marina Leovca i tri godine mlađeg Marka Vešovića. Na vratima je Josip Posavec, koji je skupio tri utakmice za Rijeku, a trebao je biti prvi vratar.

- Kada je krenulo prvenstvo, svi su ih nekako počeli otpisivati, govoriti da su možda kandidati za ispadanje uz Vukovar 1991. Ne znam zašto. Pokazali su da su kvalitetna momčad. Imaju novog, mladog trenera Nikicu Jelavića. Puni su energije i sigurno se nezgodni. Znam koliku će želju imati pobijediti na Rujevici ili uzeti što više budu mogli. No, mi moramo pokazati da smo prava momčad i da tu nemaju što tražiti.

Riječani bi pobjedom zaplovili prema gornjem dijelu ljestvice. Do kraja rujna u prvenstvu još igraju u gostima kod Vukovara 1991 i dočekuju Istru 1961 prije nego što ih čeka daleko putovanje u Erevan, glavni grad Armenije, prvog dana listopada. Te tri utakmice, plus šesnaestina finala SuperSport Hrvatskog kupa protiv Maksimira na Rujevici

Nogometaši Hajduka nakon reprezentativne stanke danas gostuju u gradu baroka kod vrlo dobrog Varaždina koji igra p

Garcia: Meni su to bile najteže utakmice

SPLIT Nakon reprezentativne stanke nogometaši Hajduka vraćaju se prvenstvenim obvezama. Splićani u šestom kolu SuperSport HNL-a danas gostuju u Varaždinu kod domaćina koji je dosad osvojio šest bodova.

- Puno nam je igrača bilo van momčadi pa nismo mogli vježbati na nekim taktičkim stvarima. U prijateljskom ogledu s Posušjem prvo poluvrijeme je bilo baš loše, drugo bolje. Dali smo minutažu mladima i igračima koji su tek došli - kaže Gonzalo Garcia, trener Hajduka. - Varaždin? Vrlo dobra momčad, a dok sam bio u Istri za mene su to bile najteže utakmice. Momčad im je organizirana, a trener ima jasnu ideju. Varaždinci su agresivni, jako dobro se brane i imaju opasna krila. Hoćemo li odmah napasti? Želimo napasti i odmah ići na pobjedu. Nismo momčad koja kalkulira, ali to ne znači da se trebamo otvoriti.

U fokusu je situacija s Antom Rebićem i trojicom prinova iz Španjolske.

- Rebić trenira posljednjih nekoliko dana. Spreman je, možda ne za cijelu minutažu, ali je za dio utakmice. Šarlija je na putu oporavka, a Španjolci će biti u kadru, moraju se izboriti za mjesta. Gonzalez ima iskustvo, kao i Guillamon, brzo će se adaptirati. Almena? Djeluje spreman, on je krilni igrač, također se bori za svoje mjesto.

Iza Kalika i Bambe su pak reprezentativne akcije...

- Kalikov put u Australiju bio je dug, malo je umoran. Bamba je pak odradio dobar trening. Loše je što su neki igrači išli na dug put, a nisu

BEZ KALKULACIJA - Gonzalo Garcia

Š. ZELIĆ/PIXSELL

Danas se igra prekrasna utakmica između dviju jakih momčadi. Nadam se da će ljudi uživati. Pogotovo naši navijači

Igor Tudor

54. rođendan slavi Goran Ivanišević

protiv Lokomotive na Rujevici

a nadam pogodak

Stadion HNK Rijeka. **Sudac** Duje Strukan (Split)

iduće srijede, prilika su za berbu bodova i samopouzdanja.

- Postoji zaostatak za vodećima, ali prvenstvo je jako dugo. Gubit će bodove i Hajduk i Dinamo i tu ne vidim neki problem ako mi budemo pravi.

Spas u nadoknadi

Bijeli su izgubili posljednje dvije domaće prvenstvene utakmice, od Dinama (0:2) i Varaždina (1:2). Posljednja domaća prvenstvena pobjeda ostvarena je još na startu, u prvom kolu 3. kolovoza, kada su Šimun Butić i Ante Matej Jurić poentirali u razmaku od tri minute, obojica u sudačkoj nadoknadi drugog poluvremena...

- Ne vjerujem da će ta dva domaća poraza biti neki teret za nas.

Kada je u pitanju prodaja kluba, igrači se bave svojim dijelom posla. Terenom.

- Ne utječe to na nas, to je stvar kluba i uprave. Mi smo fokusirani na teren i ono što trener traži od nas.

Nedavno je produžio ugovor s klubom na dvije plus jednu godinu. Skupio je već 53 nastupa za Rijeku, ali u rubrici postignutih golova je - nula.

- Sve sam bliže i bliže. Nadam se da će uskoro stići i prvi gol.

Majstor je rođen u Zagrebu, ali rodom je iz Hercegovine. Tamo se čuvaju i medalje za prvaka i pobjednika Hrvatskog kupa.

- Doma su, uokvirene...

Utakmice 6. kola:

Slaven Belupo - Istra 1961					2:1	
Varaždin - Hajduk					sub. 17.00	
Rijeka - Lokomotiva					sub. 19.45	
Osijek - Vukovar 1991					ned. 17.00	
Dinamo - Gorica					ned. 19.15	
Dinamo	5	4	1	0	12:2	13
Hajduk	5	4	1	0	11:3	13
S. Belupo	6	3	0	3	8:10	9
Lokomotiva	5	2	2	1	7:7	8
Varaždin	5	1	3	1	6:7	6
Gorica	5	1	2	2	6:7	5
Rijeka	5	1	2	2	5:6	5
Istra	6	1	2	3	6:10	5
Osijek	5	0	3	2	1:5	3
Vukovar	5	0	2	3	4:9	2

Sljedeće kolo (20. rujna): Hajduk - Dinamo, Lokomotiva - Varaždin, Gorica - Slaven Belupo (21. rujna), Istra 1961 - Osijek (21. rujna), Vukovar 1991 - Rijeka (22. rujna).

onajbolji nogomet u ligi

Đaloviću želim sreću

Garcia je prokometirao i smjenu Radomira Đalovića na klupi Rijeke.

- Volio bih reći da sam iznenađen, ali moderni nogomet je takav. Kada dođeš u klub počinje odbrojavanje kada ćeš otići. Bio je prvak, plasirao se u Europu... To je njihova odluka. Đaloviću želim sreću u Mariboru - kaže Garcia.

igrali. Raci i Durdov su također putovali s reprezentacijom, ali nisu igrali. Sigur je bio strijelac za Kanadu, on je igrač koji nam može puno toga donijeti.

Michele Šego prošle je sezone u dresu Varaždina presudio Hajduku. Status Marka Livaje oko udane postave se pak promijenio.

- Nadam se da će Šego zabiti sada u drugu mrežu. Zadovoljan sam s njim, igrat će sigurno. Livaja? I Barcelona može igrati bez Messija. Kada je dobar, Marko nas može boljima, važan je, ali ne smijemo ovisiti o jednom igraču - zaključuje Garcia.

Pulski prvoligaš u Koprivnici upisao treći prvenstveni poraz u šest kola

D. ŠPEHAR/PIXSELL

IZJEDNAČENJE - Josip Mitrović zatresao je mrežu Puljana

Zeleno-žuti poveli i ostali praznih ruku

Povela je Istra 1961 u 21. minuti preko Advana Kadušića, stvari je u 33. minuti na početak vratio Josip Mitrović, a onda je u 79. minuti Ilija Nestorovski donio domaćima puni plijen

KOPRIVNICA Nogometaši Istre 1961 prvenstvenim su se obvezama nakon reprezentativne stanke vratili porazom u Koprivnici, trećim u šest odigranih kola. Poveli su Zeleno-žuti u 21. minuti preko Advana Kadušića, čemu je kumovala i loša intervencija domaćeg čuvara mreže, no stvari je u 33. minuti na početak vratio Josip Mitrović, a onda je u 79. minuti iskusni lisac Ilija Nestorovski donio domaćima puni plijen.

Kako je sudac Lovrić prvi put puhnuo u svoju zviždaljku, tako je domaća momčad preuzela inicijativu te umalo utakmicu otvorila ranim pogotkom. Igrala se četvrta minuta kad je poslije duge lopte Ćubelića Šuto u gostujućem kaznenom prostoru izdržao dvoboj s Koskijem te servirao idealnu povratnu loptu za Lepinjicu koji je izmaknuo Kadušićevoj pažnji, no Kolić se »raskrilio« i sačuvao svoju mrežu netaknutom.

Izjednačenje

U 18. minuti Nestorovski je majstorski pucao iz okreta s 12 metara, ali božica Fortuna ovom je prilikom nosila zeleno-žute boje te je lopta »liznula« vratnicu i završila van granice igrališta. Još su se domaći navijači držali za glavu i žalili za promašajem, a stigao im je novi razlog za glavobolju. Brzu kontru Istre 1961 u 21. minuti povukao je Lončar i odigrao povratnu loptu za Kadušića čiji je ne pretjerano snažan pokušaj s 15 metara u bliži kut prošao kroz Hadžikićeve ruke te iza njegovih leđa završio u mreži - 0:1.

Šok je bio kratkog vijeka i brzo su domaći nogometaši krenuli po izjednačenje. Stigli su mu nadomak u 31. minuti nakon asistencije Jagušića za Mitrovića, ali Kolić je sjajnom intervencijom sačuvao svojoj momčadi minimalnu prednost. No, dvije minute kasnije i on je bio nemoćan nakon što je ubačaj Lepinjice s lijeve strane na drugu vratnicu Heister glavom, u želji da raščisti opasnost ispred Jagušića, poslao u vratnicu, a odbijena lopta stigla je do Mitrovića koji ju je pospremio u mrežu - 1:1.

Umalo je Slaven Belupo ekspresno prebacio vodu na svoj mlin nakon što je u 37. minuti odličnim volejem s 15 metara Šuto svladao Kolića, ali rezultat se nije mijenjao jer je nesuđeni asistent Nestorovski bio u nedozvoljenoj poziciji, što je »brzinski« potvrdila i VAR soba. Uzvratili su Zeleno-žuti ubačajem u domaći šesnaesterac nakon kojeg je Ćubelić nespretno sam sebe pogodio loptom u ruku, no đakovački arbitar je smatrao kako tu nema temelja za najstrožu kaznu, koju su tražili igrači Istre 1961, a s tom su se odlukom složili i njegove kolege u »kancelariji«.

Lončarova greda

Nastavak susreta krenuo je kao i njegov početak, pritiskom domaće momčadi, ali ovaj put bez izrazite prilike u uvodnom periodu te se za prvo uzbuđenje morala pričekati 56. minuta u kojoj su Zeleno-žuti stigli na maleni korak do novog vodstva. Frederiksen je prebacio loptu preko zadnje domaće linije, a Lončar utrčao iz drugog plana, izbjegao nedozvoljenu poziciju i u trenutku kad mu je Hadžikić krenuo u susret, lagano ga prebacio. No, ovom prilikom sreća nije bila na strani Puljana, jer je lopta pogodila gredu od koje se odbila ravno na gol-liniju bez da ju je prošla punim obujmom te se rezultat ni ovaj put nije promijenio.

Da je sinoć Heister bio opasniji po svoju nego protivničku mrežu potvrdio je i u 67. minuti, kad mu je ubačaj nakon kornera, kao igraču koji je bio zadužen da pokrije prvu vratnicu, prešao preko noge, ali Kolić je bio spreman i na to te loptu nogom zaustavio na samoj gol-liniji. Uzvratila je Istra 1961 šest minuta kasnije odličnim udarcem Radoševića s 20 metara, ali još je bolja bila intervencija Hadžikića koji je poletio zrakom i »iščupao« loptu što je išla ispod grede. Iskupio se tako, barem djelomično, domaći vratar za primljeni pogodak i umalo je njegovu obranu »kapitalizirao« Jagušić u 76. minuti, ali glavom je s nekoliko metara, zaboravljen od strane protivničkih igrača, prebacio gol. No, ono što nije uspjelo njemu, pošlo je za nogom Nestorovskom minutu kasnije, koji je filigranski preciznim udarcem s ruba kaznenog prostora poslao loptu ispod same grede, neuhvatljivo za Kolića - 2:1.

Slaven Belupo - Istra 1961 2:1

Stadion Ivan Kušek Apaš. Gledatelja: 1.513. Sudac: Zdenko Lovrić (Đakovo) 6. Strijelci: 0:1 Kadušić (21'), 1:1 Mitrović (33'), 2:1 Nestorovski (77'). Žuti kartoni: Nestorovski (Slaven Belupo), Marešić (Istra 1961).

SLAVEN BELUPO: Hadžikić 5,5, Mitrović 7 (84' Katalinić -), Božić 6, Kovačić 6, Žuta 6, Ćubelić 6, Caimacov 6 (76' Agbekpornu -), Jagušić 7, Lepinjica 6 (58' Liber 6), Šuto 6,5 (84' Šivalec -), Nestorovski 7.

ISTRA 1961: Kolić 6,5, Koski 6, Marešić 6, Ivanišević 6 (79' Djuric -), Kadušić 6,5, Radošević 6, Maurić 6, Heister 5,5, Frederiksen 6 (72' Lawal -), Lončar 6,5, Prevljak 5,5 (72' Bangura -).

UKRATKO

SANDRO KULENOVIĆ PRODUŽIO S DINAMOM DO 2029.

FACEBOOK/GNK DINAMO

ZAGREB ›› Sandro Kulenović, 25-godišnji napadač i dokapetan Dinama, potpisao je novi ugovor s Modrima do 2029. godine. Kulenović je bio svojevremeno na odlasku iz Maksimira, ali je ubrzo postao važan kotačić sastava Marija Kovačevića.

»Dragi Sandro, od srca ti čestitamo na potpisu novog ugovora, želimo ti još puno pobjeda i radosti u najdražem dresu i da svojim izvedbama i golovima nastaviš uveseljavati Dinamove navijače«, objavio je zagrebački klub.

Ni Kulenović nije krio zadovoljstvo najnovijim dogovorom.

»Zahvalan sam GNK Dinamo na ukazanom povjerenju i prilici da nastavim svoju priču u klubu koji mi znači sve. Oduvijek mi je bio san nositi sveti plavi dres i ovo mi je potvrda da sam na pravome putu i da nastavljam živjeti svoje snove. Ovo je za mene velika čast, ali i obveza da svakim treningom i svakom utakmicom dajem maksimum za klub, suigrače i navijače. Nastavljam marljivo raditi kako bih opravdao povjerenje i kako bi vratili naslov prvaka u Zagreb« - izjavio je Sandro.

Kulenovićeva vrijednost prema Transfermarktu je četiri milijuna eura, a već je ušao u Klub 100 Modrih, u 107 utakmica postigao je 39 golova. Za Lokomotivu je odigrao 72 (24 gola) utakmice, a za Rijeku 37 (8). Traga je ostavio i u Legiji iz Varšave...

KLEŠČENKO VIŠE NIJE IZBORNIK REPREZENTACIJE MOLDAVIJE

KIŠINJEV ›› Sergej Kleščenko nije više izbornik reprezentacije Moldavije, manje-više očekivani je to scenarij nakon visokog poraza (1:11) u Norveškoj u sklopu kvalifikacija za Svjetsko prvenstvo u Americi 2026. Kleščenko je odstupio, a njegov nasljednik još nije poznat.

Inače, Moldavija je u skupini I u pet utakmica doživjela isto toliko poraza i ima gol razliku 3:25. Uz jedan gol Norveškoj, Moldavci su dva dali Estoniji u domaćem porazu 2:3.

BIVŠI SENEGALAC IZ GORICE PRODAN ZA PET MILIJUNA EURA

BEOGRAD ›› Senegalac Cherif Ndiaye, igrač Crvene zvezde i nekadašnji prvotimac Gorice uskoro prelazi u turski Samsunspor u transferu vrijednom pet milijuna eura. Ndiaye je ovog ljeta bio tražena roba na tržištu, za njegove usluge bio je zainteresiran i Villarreal i Paris FC, no dogovor nije postignut.

Dvadesetdevetogodišnji napadač u Gorici je svojevremeno skupio 55 nastupa uz 19 golova i šest asistencija, dok je u Crvenoj zvezdi u 89 utakmica zabio 40 golova čemu je dodao i 12 asistencija.

Igrao je još za Göztepe, SH Port, Adanu Demirspor...

LUKA MIKRUT I MILI POLJIČAK U POLUFINALU

BIELA ›› Splićani Luka Mikrut i Mili Poljičak izborili su polufinala na dva različita ATP challengera. Mikrut je u četvrtfinalu u talijanskoj Bielli svladao Čeha Zdeneka Kolara, drugog nositelja, s uvjerljivih 6:2, 6:1 za devetu pobjedu u deset posljednjih utakmica na challengerima.

Polufinale Mikrutu donosi plasman karijere, 244. mjesto na ATP listi. Za prolaz u finale 21-godišnji Mikrut igrat će protiv godinu dana mlađeg Švicarca Kiliana Feldbauscha.

Mili Poljičak ima dobar tjedan u rumunjskom Targu Muresu. U četvrtfinalu je pobijedio Rumunja Cezara Cretua sa 6:3, 6:2. Za prvi finale na challengerima ove godine Poljičak će igrati protiv Britanca Jaya Clarkea.

U ZAGREBU POČINJE SP U HRVANJU, HUKLEK UZDANICA

ZAGREB ›› Hrvatska će od danas do 21. rujna biti domaćin Svjetskog prvenstva u hrvanju što će se održati u Areni Zagreb, a što je svojevrsna kruna rada generacije hrvačkih djelatnika. Hrvatska ima tradiciju ovog sporta dugu više od 130 godina.

- Ponosni smo što smo dobili organizaciju, vjerujem da će to biti jedno od najbolje organiziranih prvenstava, na čemu moramo zahvaliti i Vladi RH, premijeru Andreju Plenkoviću, ali i Gradu Zagrebu na podršci - rekao je na prigodnoj press konferenciji predsjednik Hrvatskog hrvačkog saveza Vladimir Bregović.

Ivan Huklek bit će najveća domaća uzdanica.

- Domaći teren mi je dodatni motiv. Konkurencija je vrlo jaka jer dolaze najbolji borci iz svojih država zemalja - najavio je Huklek natjecanja koja započinju danas od 10.30 sati s kvalifikacijama, dok je svečano otvaranje u 18 sati. Borbe za odličja održavat će se svaki dan od 17 do 20 sati.

Najavi svjetske smotre svjedočio je i Nenad Lalović, predsjednik Svjetskog hrvačkog saveza koji je izrazio zadovoljstvo onim što Hrvatska čini po pitanju hrvanja, pogotovo organizacije kao što su bili Europsko prvenstvo, turnir iz svjetske serije i trening kampovi u Poreču.

DAVIS CUP Izabranici Ivana Dodiga u minusu nakon prvog dan

Hrvatska treba podv četvrtfinale i Bologn

REUTERS

NIJE POMOGLA NI POMOĆ S TRIBINA - Marin Čilić

Dino Prižmić je izgubio od Corentina Mouteta poslije maratona, dok je Marian Čilića svladao Arthur Rinderknech za drugi bod Francuza. Hrvatska danas treba sve tri pobjede za plasman na završnicu

Ivana LIOVIĆ

OSIJEK ›› Hrvatska je jako daleko od plasmana u završnicu Davis Cupa, ali ne treba prestati vjerovati u preokret. Prvi dan osmine finala ili 2. kolo kvalifikacija za odlazak na završni turnir između Hrvatske i Francuske okončan je vodstvom gostiju od velikih 2:0. Francuzi su na zemlji osječke dvorane Gradski vrt ostvarili dvije pobjede, napravili veliki korak prema završnici u Italiji, ali subota nosi nove mečeve, hrvatski tenisači i navijači nadaju se u veliki preokret.

Dvoboj u Osijeku otvorili su 20-godišnji Dino Prižmić i za ovaj susret prvi francuski reket Corentin Moutet, a meč je nakon tri seta otšao na stranu Francuza. Nakon njih na teren su izašli prvi hrvatski igrač Marin Čilić i Arthur Rinderknech. Očekivalo se izjednačenje, ali je Čilić, koji je zaigrao za reprezentaciju nakon dvije godine, poražen u dva seta.

Raspad

Prižmić, trenutačno 119. igrač svijeta, pružio je dobar otpor šest godina starijem i 80 pozicija bolje plasiranom Francuzu, no iznenađenje je izostalo. Izbornik gostiju Paul-Henri Mathieu neočekivano je postavio Mouteta za prvog igrača, ali čovjek je znao što radi i ovaj mu je vratio - bodom. Iako je Prižmić imao bljeskova, Francuz mu se svojom igrom u nekim trenucima nudio, ostao je daleko od pobjede. U prvom setu izjednačeno do 4:4, Moutet je prije toga u nekoliko navrata zaprijetio »breakom«, a onda ga je napravio, što mu je bilo dovoljno za dobivanje prve dionice. Usput je i zaradio zvižduke tribina u Gradskom vrtu, jer je pomalo na podmukli način izveo servis ispod ruke te iznenadio Prižmića, koji je jedva stigao loptu. Inače, servis ispod ruke u tenisu nije zabranjen, ali se ne smatra fer potezom.

U drugom setu slična slika i drama u završnici seta, u posljednja tri gema bilo je svega i svačega. Pri vodstvu 5:4 Prižmić je propustio čak pet set-lopti, imao je 0:40, pa još dvije prednosti. U sljedećem gemu je Moutet imao četiri »break« lopte, ali nijednu nije iskoristio. I onda u 12. igri kod vodstva 6:5 hrvatski tenisač je iskoristio svoju osmu set-loptu za 1:1 u setovima.

Između setova je uslijedila duža stanka u kojoj se, čini se, Prižmić ohladio. Naime,

Puljanin Toni Perković karijeru nastavlja u redovima azerbajdžanskog Neftchija

Baku izgleda poput Dubaija

Klupska košarka u Azerbajdžanu je druga priča u odnosu na reprezentaciju, u tri-četiri najbolja kluba vrte se ogromni novci - kaže 27-godišnji Puljanin

PULA ›› Prije nepunih mjesec dana, pulski košarkaš Toni Perković zaputio se iz sunčane Hrvatske put glavnog grada Azerbajdžana Bakua, gdje je potpisao za tamošnji Neftchi. Tamo se zadržao malo više od dva tjedna te potom s novim suigračima zaputio prema Rumunjskoj, odakle se i javio.

- Smješteni smo u Targovisteu, gdje imamo trening kamp s dvoranom koja nam je stalno na raspolaganju te odavde odlazimo na turnire i prijateljske utakmice. Ostat ćemo u Rumunjskoj do 18. rujna i onda slijedi povratak u Azerbajdžan gdje nam naredni vikend počinje prvenstvo, a nastupamo i u FIBA Europa Cupu gdje prvu utakmicu igramo 15. listopada - rekao je Toni Perković.

FIBA

U DRESU REPREZENTACIJE - Toni Perković

Otkrio je Toni da klupsku košarku u Azerbajdžanu treba odijeliti od reprezentativne.

- Košarka nije popularan sport u Azerbajdžanu i domaći igrači nisu neke kvalitete te im reprezentacija ovisi o naturaliziranim Amerikancima. Imaju dvojicu vrhunskih, Zacha LeDaya koji je igrao za Partizan, Olympiacos, Žalgiris i Milano, te Donta Halla koji je igrao za Baskoniju i Olympiacos, ali na njihovu žalost, istovremeno može igrati samo jedan, pa ih kombiniraju i sve se vrti oko njih - istaknuo je Perković. - Klupska košarka je sasvim druga priča. Bogata su zemlja, »leže« na nafti i u posljednje su vrijeme počeli jako puno ulagati u košarku te žele promovirati ligu te kroz nju i cijelu državu. Ovo će im biti peta sezona profesionalne košarke i dižu se iz godine u godinu, a u tri-četiri najbolja kluba vrte se ogromni novci. Sabah je nominalno najbolji i igrat će ove sezone Ligu prvaka, a za njim ide Neftchi i naš međusobni susret u prvom kolu već se najavljuje kao veliki derbi.

Toni će biti jedan od

na dvoboja s Francuskom

vig za u

nakon što je izjednačio igra mladog Hrvata potpuno se raspala, Francuz je lako nizao poene i gemove, ostavio je našeg tenisača na jedom gemu i svojoj reprezentaciji donio početnu prednost poslije tri sata i 16 igre.

- Baloni? Nije baš da tako igram, ali htio sam napraviti nešto nepredvidivo, razbiti Primžmićev ritam. Prižmić je dobar igrač, dobar suparnik, kazao je Francuz nakon meča u kojem je znao vikati »Ajde, idemo«. Na hrvatskom. Naučio ih je od kondicijskog trenera Hrvata, pa mu izlete u žaru borbe.

Iako je Mathieu iznenadio izborom za prvog igrača, Francuzi su dobro znali što rade. Dobro su prostudirali igru Prižmića i na njega prvg dana poslali igrača koji mu najmanje odgovara.

- On je nagori protivnik za moj stil igre. Znali su da mi ne odgovara, zato su ga i postavili na »prvu ploči«. Ne volim te visoke lopte, pa slajs, sporiji servis... Nikad mi nisu odgovarali sporiji mečevi, možda sam trebao više ići naprijed, ali nisam se nikad susreo s takvim loptama, a on se brutalno dobro kretao. Nedostaje mi iskustvo u ovakvim mečevima - kazao je nakon poraza Prižmić.

Hrvatska - Francuska 0:2

Prvi dan: Prižmić - Moutet 4:6, 7:5, 1:6, Čilić - Rinderknech 2:6, 4:6.
Danas (13): Pavić/Mektić - Bonzi/Herbert, Čilić - Moutet, Prižmić - Rinderknech.

Ponoviti Portland

Nakon Prižmićevog poraza, ukupno trećeg u Davis Cupu, na teren su izašli Marin Čilić i Arthur Rinderknech, koji je nanio Čiliću jedan od težih poraza u Davis Cupu I donio je Francuzima drugi bod. A Hrvatima tešku noć. Pobjeda je teška misija, ali treba vjerovati... Nije da su se hrvatski tenisači često pobjeđivali nakon zaostatka od 0:2, ali jednom su uspjeli. U četvrtfinalu Davis Cupa 2016. kada su Amerikanci u PortLAndu dobili oba singla i čekali sljedeći dan da završe posao. No, tad su čilić, Ćorić i sadašnji izbornik, onda igrač, Ivan Dodig našli put do pobjede. Neka se u Osijeku ponovi Portland... Pobjednik osječkog dvoboja ide u četvrtfinale, na završnicu Davis Cupa, koja se igra od 18. do 23. studenoga u Bologni.

REUTERS

PORAZ U MARATONU - Dino Prižmić

U polufinalima EuroBasketa u Rigi dominirale dvije reprezentacije

Njemačka i Turska za krunu

Nijemci su pobijedili Finsku 98:86, dok je Turska protiv Grčke bila još uvjerljivija (94:68). Njemačka ima priliku povezati svjetsku i europsku titulu, dok je Turska osigurala drugu medalju u povijesti

RIGA ›› Njemačka i Turska projurile su polufinalnim susretima i izborile nedjeljni finale EuroBasketa, dok će se Finska i Grčka boriti za broncu. Nijemci, aktualni svjetski prvaci, na kraju nisu preuvjerljivo pobijedili Finsku kao u prvom susretu u grupnoj fazi (91:61), ali bili su dominantni i bez većih problema pobijedili najugodnije iznenađenje ovogodišnje smotre 98:86 (30:26, 31:21, 20:26, 17:13). Turska je također od starta pokazala nadmoć nad Grčkom, zaustavila je Giannisa Antetokounmpoa i na kraju slavila 94:68 (26:16, 23:15, 23:20, 22:17).

Njemačka je u prvom poluvremenu ubacila čak 61 poen, a susret je počela kontrolirati sredinom prve četvrtine. U petoj minuti su Nijemci gubili 6:14, da bi minutu kasnije krenuo »uragan«. Njemačka je u pet minuta upisala 19 poena, a potom drugu dionicu otvorila serijom 8:0 (38:26). Izbornik finske vrste odmah je pozvao minutu odmora, Markkanen je zatim upisao dva poena nakon napadačkog skoka, ali Njemačka je ponovo uzvratila serijom 8:0 (46:28).

Fincima je bilo nemoguće zaustaviti Franza Wagnera i Dennisa Schrödera. Tristan da Silva je tricom zaključio prvo poluvrijeme, koje je završilo s uvjerljivom prednošću svjetskih prvaka 61:47.

Tračak nade

Imali su Finci pokoju šansu u drugom poluvremenu. U finišu treće četvrtine uspjeli su smanjiti na minus šest (79:73), ali Njemačka je preko slobodnih bacanja u 33. minuti povela 87:73. Bilo je puno osobnih pogrešaka u prvom dijelu zadnje četvrtine i malo lijepe košarke, a nakon što je nanizano par trica, pitanje pobjednika je bilo riješeno (96:80, 37').

REUTERS

KORAK DO ZLATA - Franz Wagner

IGRAČI ODLUKE

Dennis Schröder je ubacio 26 poena i podijelio 12 asistencija, dok je Franz Wagner dodao 22 poena za Njemačku

Dennis Schröder je ubacio 26 poena i podijelio 12 asistencija, dok je Franz Wagner dodao 22 poena. Kod Finske su najbolji bili Olivier Nkamouah (21 poen i devet skokova) te Lauri Markkanen (16 poena i osam skokova).

Turska je u drugom polufinalnom susretu uspješno zaustavila napade superzvijezde Giannisa Antetokounmpoa i već do poluvremena se solidno odvojila (49:31), da bi posao riješila u prvih par minuta treće četvrtine (59:36, 24').

Giannis je nakon odigrane cijele prve četvrtine (šut iz igre 1-4) preselio na klupu, a Turska je nastavila dominirati. Osmani je bio odličan, upisao je 11 poena u prvoj četvrtini i njegova je momčad imala plus 10.

U 17. minuti, nakon nove serije 10:0, Turska je vodila 43:24. Korkmaz je tu odigrao ključnu ulogu, nadovezao se s pet poena i Osman, a srećom za Grke da im je na kraju poluvremena ušla trica Sloukasa pa je razlika na poluvremenu još bila podnošljiva - 31:49.

Grci bez rješenja

No, Šengüna je krenulo na startu drugog poluvremena. Turska je nakon dvije i pol minute vodila 57:34, a Grci su u napadu bili bez rješenja. Sloukas je imao nekoliko dobrih epizoda, a na kraju je on jedini s Giannisom bio dvoznamenkasti. Sloukas je uz 15 poena dodao četiri asistencije, a Giannis Antetokounmpo je uz 12 poena upisao 12 skokova i pet asista.

Kod Turaka je najbolji bio Ercan Osmani s 28 poena i šest skokova, Cedi Osman je dodao 17 poena, a Alperen Šengün 15 uz 12 skokova i šest asistencija.

Njemačka je osigurala četvrtu medalju s europskih prvenstava, nakon zlata 1993. godine osvojenog na domaćem terenu (München), potom srebra iz 2005. te bronce osvojene prije tri godine, također na domaćem terenu (Berlin). Također, sada može postati jedna od zemalja koja je povezala titulu svjetskog prvaka s europskim trofejem.

S druge strane, Finskoj je plasman u polufinale već bio najveći uspjeh u povijesti, a za prvu medalju će se boriti s Grčkom.

Turska je u 26 nastupa na EuroBasketu osvojila jedno srebro, 2001. godine kada je bila domaćin i sada će minimalno ponoviti taj uspjeh.

Katarina BLAŽEVIĆ

---

sedmorice stranaca u Neftchiju.

- Ne dovodi bilo koga, puno provjerava i stvarno za nijednog suigrača u Neftchiju ne mogu reći da je loša osoba. U Azerbajdžanu svaki klub može imati stranaca koliko želi, ali u prvenstvu u svakom trenutku mora na parketu biti jedan domaći igrač. U Europi to pravilo ne vrijedi, pa je za očekivati da ćemo igrati samo mi stranci.

Prvi Tonijevi utisci o njegovoj novoj destinaciji više su nego dobri.

- Baku izgleda poput Dubaija i na sve strane je vidljiv nevjerojatan luksuz. Iskreno, nikad dosad nisam živio u ljepšem gradu, policija doslovno pazi na sve i kriminala praktički nema. S druge strane, kako je u Azerbajdžanu prosječna plaća 500 eura, sve je iznimno jeftino, što sam ja još više osjetio... - naglasio je Perković, kojeg je klub smjestio u novi »stančić« od 120 kvadrata, u kojem će mu se supruga pridružiti sredinom listopada.

- Ime kluba u prijevodu s azerbajdžanskog znači radnik na benzinskoj, a glavni sponzor nam je SOCAR, nacionalna naftna kompanija. Mogu reći da sam ugodno iznenađen svime što me dočekalo te nisam imao ni približno takva očekivanja.

U FIBA Europa Cupu Neftchi je u grupi izvukao Bursaspor iz Turske, Kalev iz Estonije i poljski Sopot, pa možda Toni »ugrabi« priliku da se nađe s mlađim bratom Maurom, koji igra za Cracoviju.

- Na žalost, on je na jugu Poljske, dok je Sopot na samom sjeveru te kada budemo gostovali teško ćemo se naći, ali najbitnije je da mu i ove sezone ide odlično u Cracoviji. Zabio je već dvaput ove sezone, a u posljednjem kolu bio je strijelac pobjedonosnog gola protiv Legije iz Varšave. Iznimno je zadovoljan - zaključio je Perković.

I. CEROVAC

Devetnaesta, ravničarska etapa Vuelte u znaku sprintera

Philipsen nadmašio Pedersena i Aulara za treću pobjedu

Philipsen je postigao hat-trick na ovogodišnjoj Vuelti. Ukupni lider Danac Jonas Vingegaard zaradio je četiri sekunde bonusa i povećao prednost

GUIJUELO ›› Belgijac Jasper Philipsen (Alpecin-Deceuninck) pobjednik je 19. etape Vuelte, ravničarske dionice vožene od Ruede do Guijuela u dužini od 161,9 kilometara, koja je bila u znaku sprintera. Njihove momčadi kontrolirale su etapu, a u završnici se treći put ukazao Jasper Philipsen. Poslije prve i osme etape, Philipsen je slavio i u 19. etapi, postigavši hat-trick uspjeha. Ukupno je stigao do 57. trijumfa u karijeri, prošavši ciljem ispred Danca Madsa Pedersena (Lidl-Trek) i Venezuelanca Orluisa Aulara (Movistar), prije dvije godine pobjednika CRO Racea.

- Težak sprint, pogotovo poslije 11 paklenih dana. Mučio sam se, ali kada sam vidio cilj, stisnuo sam do kraja - rekao je Philipsen.

Ukupni lider Danac Jonas Vingegaard (Visma-Lease a Bike) prošao je ciljem kao 36. u vremenu pobjednika (3:50.35 sati), ali zaradio je četiri sekunde bonifikacije na prolaznom cilju, iznenadivši najveće suparnike pa je povećao prednost. Dvije etape prije cilja u Madridu Vingegaard ima 44 sekunde prednosti ispred Portugalca Joaoa Almeide (UAE Emirates-XRG), odnosno 2:43 minute ispred Britanca Toma Pidcocka (Q36.5).

REUTERS

ČUVA CRVENU MAJICU - Jonas Vingegaard

Današnja etapa nudi spektakl s ciljem na prijevoju Navacerrada nakon 164,8 kilometara vožnje i 4.116 metara nadmorske visine uspona. (Z. H.)

Danas na Trsatu 49. Trofej Rijeka

RIJEČANI BEZ LOZIĆA, KUPSJAKA I ŽEŽELIĆA

RIJEKA ›› Odbojkaši Rijeke danas će u Dvorani mladosti odigrati dvije pripremne utakmice uoči početka nove sezone, a u sklopu 49. turnira Trofej Rijeka. Prvi će na teren gosti, od 11.30 igraju Sisak i Novo Mesto, dok će od 13 sati nastupiti domaćin Rijeka i Cratis Varaždin, još jedan superligaš. Susret za treće mjesto igra se od 15, a finale od 16.30 sati.

Za Riječane, doduše, ovo neće biti kvalitetna proba uoči početka Superlige jer će Liverićeva momčad zaigrati bez trojice igrača. Ivan Lozić izostat će zbog problema s ramenom, Leon Kupsjak se već duže oporavlja od operacije i u ponedjeljak kreće s treninzima na Trsatu, dok Franka Žeželića očekuje operacija i izostanak od oko dva tjedna.

Sve današnje utakmice u dvorani na Trsatu otvorene su i besplatne za gledatelje. Rijeka će novu superligašku sezonu otvoriti 4. listopada gostovanjem kod Centrometala. (K. B.)

V. KARUZA

PROBLEMI - Velimir Liverić

U ponedjeljak okupljanje Kraljica šoka

CHEB ZAGRIJAVANJE ZA SVJETSKO PRVENSTVO

ZAGREB ›› Izbornik hrvatske ženske rukometne reprezentacije Ivica Obrvan objavio je popis igračica za prvo okupljanje u novoj sezoni, odnosno prvi EHF tjedan koji je na rasporedu od 15. do 21. rujna, objavio je HRS.

Na izbornikovom popisu nalazi se 20 rukometašica, a one će se okupiti u Zagrebu 15. rujna odmah nakon toga produžiti put do Preloga. Tri dana kasnije reprezentacija će otputovati u Cheb na turnir na kojemu uz domaćina Češku sudjeluju još Norveška i Turska.

Nekoliko je novih igračica na izbornikovom popisu u odnosu na posljednje okupljanje, odnosno kvalifikacijske susrete protiv Španjolske za SP. To su Petra Frančić (Osijek), Hannah Vuljak (Podravka Vegeta), Andrea Pavković (Hypo NO), Ema Balašako (Lokomotiva Zagreb). Tu su i oporavljene Josipa Mamić (Podravka Vegeta) te Sara Šenvald (Podravka Vegeta).

Hrvatsku reprezentaciju potkraj godine očekuje nastup na Svjetskom prvenstvu kojemu su domaćini Njemačka i Nizozemska. Naša izabrana vrsta igrat će u skupini A zajedno sa Rumunjskom, Danskom i Japanom, a grad domaćin je Rotterdam.

Na popisu su Lucija Bešen, Petra Marinović, Andrea Šimara, Katja Vuković, Kristina Prkačin, Tina Barišić, Hannah Vuljak, Josipa Mamić, Ana Debelić, Sara Šenvald (Podravka Vegeta), Lea Zetović, Iva Zrilić, Lara Burić, Ema Balaško (Lokomotiva Zagreb), Petra Frančić (Osijek), Dejana Milosavljević (Dunarea Braila), Katarina Pavlović (Alba Fehervar), Tena Petika (Union Halle Neustadt), Iva Bule (Dalmatinka) i Andrea Pavković (Hypo NO).

SPORT VINENDOM

SUBOTA

NOGOMET
SUPERSPORT DRUGA NL
VARAŽDIN (16.30): Varteks - Grobničan
TREĆA NL - ZAPAD (17)
NOVALJA: Novalja - Halubjan
PAZIN: Pazinka - Naprijed
SENJ: Nehaj - Banjole
POREČ: Jadran - Pomorac
CRIKVENICA: Crikvenica - OŠK Omišalj
ČETVRTA NL NS RIJEKA (17)
CRES (16.30): Cres - Rovinj
UMAG: Umag - Borac
GOSPIĆ: Gospić '91 - Žminj
SVETVIČENAT: Smoljanci Sloboda - Otočac
MEDULIN: Medulin 1921 - Klana
PRVA ŽNL (16.30)
BAŠKA: Vihor - Draga
RIJEKA: Stari grad Rijeka - R. Benčić
LOVRAN: Lovran - Omladinac
RUKOMET
PAKET24 PREMIJER LIGA
OSIJEK (Zrinjevac, 17): Osijek - Zamet
PRVA HRL (Ž)
SINJ (19): Sinj - Zamet

NEDJELJA

NOGOMET
SUPERSPORT PRVA NL
RIJEKA (14.30, Kantrida): Opatija - Orijent
PRVA ŽNL (16.30)
VRBOVSKO (16): Vrbovsko - Lošinj
DRAŽICE: Rječina - Turbina
DELNICE: Goranin - Grbci 2000
RAB: Rab - Mune
DRUGA ŽNL (16.30)
RAVNA GORA: Goranka - Snježnik
LOKVE: Risnjak - Polet
GOMIRJE: Gomirje - Mrkopalj

VRUĆE GOSTOVANJE Zamećanke u Sinju otvaraju prvenstvo

FACEBOOK/ŽRK ZAMET

NOVI IZAZOVI - Rukometašice Zameta s članovima klupske struke

Ostvariti iskorak uz znani mentalitet

Ostvarenje tog koraka prema sredini ljestvice, realno je nešto što je ostvarivo. Cure za to imaju kvalitetu, nedostaje tek malo iskustva i kontinuiteta - kaže s pripremama zadovoljni trener Mateo Hrvatin

Igor DUVNJAK

RIJEKA ›› Mlada ekipa rukometašica Zameta danas u Sinju već na startu od 19 sati pokušava načiniti željeni iskorak u novom prvoligaškom prvenstvu. Slovenske susjede, Ajdovščina, Koper i Izola su sparirale Riječankama tijekom ljetnih pripremama uoči jesenske borbe za prvoligaške bodove.

- Pripreme su zbilja dobro odrađene, a u tim trening utakmicama bilo je stvarno dobrih stvari, no ima i onih koje moramo ispravljati - ocjenjuje Mateo Hrvatin, trener Zameta pripremni period. - Atmosfera u ekipi je dobra i jedva čekamo da počne prvenstvo. Naradili smo se ovih šest tjedana i curama zbilja svaka čast, odradile su sve kako treba, sa svime je zadovoljan i kondicijski trener Emil Baltić. Prvenstvo dočekujemo spremni jedino što ćemo u Sinju biti oslabljeni jer zbog privatnih razloga u konkurenciji neće biti Ane Debelić Šestan. No, što je tu je.

Srčanost

Naravno da samo borba za bodove daje konkretne odgovore jesu li razmišljanja o uspjesima samo pusti snovi. Ipak, i pripremne utakmice mogu donekle najaviti koliko će biti ugodno buđenje u prvenstvenim nadmetanjima.

- Ostajem pri tvrdnji kako je bilo dosta dobrih segmenata u igri, ali i onoga što trebamo promijeniti. Recimo, moramo se još dodatno stabilizirati, moramo, ajmo reći, znati »prelomiti utakmicu«. Sada nam je stoga u fokusu da u tim prvenstvenim utakmicama pokušamo malo više naučiti i odigrati malo pametnije. Moramo bolje zadržati ostvarenu razliku. U biti, nismo mi ekipa koja će nekoga pobijediti s ne znam koliko golova razlike. Ali, s druge mi je strane drago koliko su cure angažirane. Igraju stvarno do posljednje minute, nikada ne odustaju i događa nam se onda da na koncu dođemo do željenje pobjede. Još se moramo malo »skockati«, nedostaje nam za to još i malo iskustva. Ali dobro je, u globalu sam zadovoljan. Radili smo, radimo i radit ćemo. Prvenstvo je sada pred nama, jasno da su pripremne utakmice jedno, a prvoligaške nešto sasvim drugo. Recimo, igramo odmah na »vrućem terenu », u Sinju, prvi test je zahtjevan - dodaje Hrvatin.

2009.
godine Mateo Hrvatin je osvojio srebro s Hrvatskom na Svjetskom prvenstvu

O kvaliteti igre i igračica Zamećanki se možda i može raspravljati, ali njihov sportski mentalitet nije upitan. U tolikim nastupima mlade Zamećanke su iskazale pravi sportski duh i veliko srce, loptački »Braveheart«. Bez obzira na imena suparnica pružale su simpatičnu sliku promatračima kada su se sa svakim žestoko nadmetale, ne mareći tko je veliki papirnati favorit na parketu.

- Taj njihov mentalitet me zbilja čini zadovoljnim. Ugodno je kada znam da imam super grupu cura. Žele raditi, a na utakmicama su srčane. Imamo ono vrijeme iza nas kao i ovo vrijeme ispred nas u kojem vjerujem da ćemo biti sve bolji i bolji. Radimo svi skupa da bismo išli u tom smjeru, a ja kao trener sam s tim jako, jako zadovoljan. Raduje me činjenica da su ove cure borkinje i da ne odustaju do kraja - tvrdi kormilar Zamećanki.

Što bolje

Mogućnosti Zamećanki ostaju zagonetkom, teško je steći o njima realnu sliku s obzirom na protekle sezone u kojima se u dva navrata spašavalo prvoligaški status, a prošle sezone ekipa, znatno desetkovana ozljedama je ostala među prvoligašicama s ranije stečenom bogatom zalihom bodova. Nakon tih loptačkih »raftinga« klub želi mirnu prvoligašku plovidbu.

- Naravno da nam je cilj učiniti iskorak u odnosu na prošlu sezonu. Ostvarenje tog koraka k sredini ljestvice, realno je nešto ostvarivo. Cure za to imaju kvalitetu, nedostaje tek malo iskustva i kontinuiteta. Uvijek nas nešto malo poremeti, nadam se da će cure ove sezone biti »žive i zdrave« i da ćemo pokazati našu pravu snagu već od gsotovanja u Sinju. Idemo iz utakmice u utakmicu, spremat ćemo se da pobijedimo u svakoj.

Zamećanke igraju u gradu slavne Sinjske alke, oslabljene vrebaju uspjeh s tradicionalnim konkurentkinjama.

- Sinj ima mladu ekipu s dvije iskusne igračice, bivšom reprezentativkom Marijom Hrgović te Gabrijelom Gudelj koja je igračica i trenerica. Sinj, klub koji inače dobro radi s mladima, sada je u ulozi domaćina i inače ima dosta neugodnu ekipu. Mi pak želimo pružiti što bolju partiju i vratiti se doma s bodovima - zaključuje Hrvatin.

M. JURČIĆ

Nadam se da će cure ove sezone biti »žive i zdrave« i da ćemo pokazati našu pravu snagu već od gostovanja u Sinju. Idemo iz utakmice u utakmicu, spremat ćemo se da pobijedimo u svakoj

Mateo Hrvatin

Prvih pet kola ŽRK Zamet

1. kolo:	Sinj - Zamet
2. kolo:	Zamet - Osijek
3. kolo:	Bjelovar - Zamet
4. kolo:	Zamet - Dalmatinka
5. kolo:	Rudar - Zamet

	TAJNA KRŠĆANSKE VJERE	BOŽICA PLODNOSTI I POLJOPRIVREDNIH DJELATNOSTI IZ GRČ. MITA	"AD NOTAM"	KALIJ	FENIKS	NADIMAK JOSIPA KLIME	POBJEĆI POTJERI	GRAD BURE I USKOKA	SOČNO TROPSKO VOĆE
HRVATSKI SKLADATELJ, KRSTO ("DORICA PLESE")					POLJUBAC OD MILJA / UHODE, ŠPIJUNI				
BOJA LICA, PUT				RIJEKA U BJELORUSIJI I LITVI / NOVINARI					
AMERICIJ			GRAD U POSAVINI / AM. GLUMICA ("JURSKI PARK")						
BIVŠA RIJEČKA SKIJAŠICA, ANA								"NORTH" / ISTRAŽIVAČ AMUNDSEN	
NJEMAČKI FIZIČAR, NOBELOVAC JOHANNES						PJEVAČICA KRALJIĆ / BIVŠE IME KOŠ. KLUBA IZ BOLOGNE			
VRLO SITAN DJELIĆ, MRVICA							SREDIŠTE VRTNJE / LUČKI GRAD U SZ FRANCUSKOJ		
PREVARANT									NEKADAŠNJI SINDIKALIST KUBA

	LUČKI GRAD NA SZ OTOKA HONSHU U JAPANU	FENIKS	HINDUISTIČKI ASKET	SLIKA JULIJA KLOVIĆA	OSLIJEPITI NA JEDNO OKO
KISIK		"SEATTLE METAL ONLINE" / OGRAĐENI PROSTOR ZA STOKU			

"PERSONAL DATA INTERCHANGE" / NAŠ GLUMAC NA KARIKATURI GORE					HRV. ČASNIK, MILE (JASTREB) / KITICA OD ŠEST VERSA									
GRAD U HESSENU U SREDIŠNJOJ NJEMAČKOJ								GRAD KOD BOGOTE U KOLUMBIJI / REDATELJ OLMER						
SLAVNI AMERIČKI BACAČ DISKA, AL							RIJEČKI RONILAC NA DAH MARICIĆ / RUM. PIJANIST, RADU							
BORAC U PRVIM REDOVIMA						LIMARSKA RADIONICA / ZEMLJE BEZ SUVERENITETA								
MJERA ZA ZEMLJIŠTE			PRIJEKA POTREBA	DONJI DIJELOVI HALJINE / VREMEŠNI LJUDI						ODISEJEVA POSTOJBINA	NOĆNI GUŠTERI, MACAKLINI	"AVENIJA" / PRAVOSLAV. PJESMA U ČAST BOGORODICE		
BEZ ZASTOJA, NEPREKIDNO								BLJUVATI VATRU / VOZAČ SPLAVI						
PODMORNICA KAPETANA NEMA IZ VERNEOVOG ROMANA									KUKAC NAMETNIK / ŽITELJ NAŠE KRŠNE POKRAJINE					
MJESTO KOD IMOTSKOG							ORMARI U ZIDU / SISAVAC IZ REDA KREZUBICA							
NAŠ GLUMAC NA KARIKATURI DOLJE														KVALITETA
TATA					ŽITELJI DRŽAVE U JZ AZIJI / NESREĆE, NEVOLJE								"KARAT" / PJEVAČ LOPEZ	
JEREMY IRONS			JAVNI ISKAZ, PRIOPĆENJE / IRIDIJ							JEDNAKA / ŽENSKA VANJSKA ODJEĆA				
PJEVAČICA JURIŠIĆ				ZEMLJE ISTOČNOG SREDOZEMLJA "SOUTH"							TRČANJE / AMERIČKA GLUMICA ("KUCA DEBELE MAME")			
MODEL "OPELA"						ZVIJEŽĐE KOSCI / PRETPLATA (FR.)						RIMSKI: 4 / DRŽAVNICI, SUVERENI		

ANTONIO JANIGRO			LAKOVJERNO / VRSTA MINERALA, DEVILIT						
NASLOV TURSKOG VIŠEG PLEMIĆA				HRVATSKI SOCIOLOG, DRAŽEN / NAJVEĆA ZVIJEZDA					
ODJEĆA OD SAKOA I HLAČA OD ISTE TKANINE (MN.)								"ALT" / MJERA ZA PAPIR	
NORVEŠKA		NAČIN OBAVLJANJA RADA / KUKAC ŽALČAR							GLUMICA LUPINO
TALIJANSKI STRIPCRTAČ, GIUSEPPE									
GOROVIT KRAJ NA JZ SAUDIJSKE ARABIJE					VEĆE NASELJE / DUŠIK				
ŽIDOVSKI PROROK (SALAMUNOV ODGOJITELJ)						MJESTO KOD OPATIJE			

RJEŠENJA: ODAK, PUSA, TEN, NJEMEN, AM, ŽUPANJA, JELUŠIĆ, N, STARK, IRA, TRUNAK, OS, VARALICA, O, ALAN ALDA, SMO, PDI, DEDAKOVIĆ, GIESSEN, LIBANO, QERTER, VITOMIR, RTNIK, LIMARIJA, AR, SKUTI, AV, NON-STOP, RIGATI, NAUTILUS, TEKUT, ARZANO, PLAKARI, VEDRAN MLIKOTA, OTAC, IRAČANI, K, JI, IZJAVA, ISTA, ENI, LEVANT, TRK, CORSA, ORION, IV, AJ, NAIVNO, BEG, LALIĆ, ODJELA, A, N, METODA, MONTANARI, ASIR, GRAD, NATAN, IKA.

otočni

NOVI LIST

Broj 344, Ponedjeljak, 15. rujna 2025.

Lošinjani i Cresani dokazali da se isplati baviti poljoprivredom na otocima

str. 12

Turnir posvećenom Floriju Burbunanu privuklo je veliki broj ljubitelja plive

TREBA LI JAVNI BAZEN NA OTOCIMA

Visoki standard, turističke milijarde, a nigdje komunalnih bazena za sport i rekreaciju

Tisuće bazena u vilama za iznajmljivanje, ni jedan za djecu, sportaše i radni narod

Stanje opće sportske infrastrukture na otocima nije loše kad su u pitanju bazne sportske dvorane, mada ne i one ambicioznije, poput porečke Žatike, koje bi mogle ugošćavati značajne sajmove, kongrese i sportske priredbe međunarodnog karaktera. Otvorena igrališta, pa i ona nogometna standardnih veličina, poprilično skupa za održavanje, nisu rijetkost, dok je stanje sa zatvorenim bazenima namijenjenim sportskom razvoju mladih i rekreaciji ostalog stanovništva na - zabrinjavajućem nivou

Edi PRODAN

Veliki susretnim turizmom posvećenom Floriju Burbunanu, jednom od najznačajnijih hrvatskih sportaša svih vremena, inače rodom iz Dragozetića, u Cresu je nedavno radost sporta povezanih s vodom, odnosno mnogim, podjelilo više od stotinu njegovoga sina Davida Burbunana, članovnog vaterpolista, kasnije izbornika mladih hrvatskih vaterpolskih selekcija, danas čelnog čovjeka Sportskih igara mladih, i njegovog brata Viktora, svojedobno također odličnog vaterpolista, u Cresportala. Zahuhljujući ogromnoj sportskoj ekipa. Plivalo se dinama, izminnog vaterpolista, sose ekipa. Plivalo se dinama, izminnog vaterpolista, sose ekipa. Plivalo se dinama, izminnog vaterpolista, sose

OBAVIJESTI O SMRTI

S tugom u srcu javljamo rodbini, prijateljima i znancima da nas je nakon teške i duge bolesti 11.9.2025. u 74. godini života zauvijek napustila naša draga i voljena

SMILJANA ŠUKALO

24.12.1951. - 11.9.2025.

Posljednji ispraćaj održat će se na gradskom groblju Kastav u ponedjeljak 15.9.2025. u 15.00 sati.

U tvoju dušu i srce utkane su najljepše ljudske vrijednosti.

Bila si posebna, jedinstvena i neponovljiva.

Hvala ti za sve! Zbogom, putuj sretno i u miru dalje.

Ožalošćeni: kći SANJA, sestra SEKA, sestra NADA te ostala tugujuća rodbina

181312

S tugom u srcu javljamo rodbini, prijateljima i znancima da nas je dana 11.9.2025. u 82. godini života napustila naša voljena

LUCIJA LUSINA

rođ. FIORINO

Sahrana drage nam pokojnice bit će u ponedeljak 15.9.2025. u 13.30 sati na groblju Drenova.

Počivala u miru Božjem.

Ožalošćeni: sin VALTER, kćer ANITA, zet JOSIP, unuci TEA i MARINO s VEDRANOM i PETROM, praunuci IVAN, DAVID i DORA

181291

S tugom u srcu javljamo rodbini, prijateljima i znancima da nas je napustila naša voljena majka, baka i svekrva

MIRJANA TOMLJANOVIĆ

Posljednji ispraćaj drage nam pokojnice bit će u ponedjeljak, 15.9.2025. u 13 sati na groblju Viškovo.

Počivala u miru Božjem.

Ožalošćeni: sinovi HELENIO i SILVIO, nevjeste SANDRA i VESNA, unučad ELA, LUKA, NIKA i MATIJA, praunuka NOLA i ostala tugujuća rodbina i prijatelji

181374

Javljamo rodbini, prijateljima i znancima tužnu vijest da je 10.9.2025. u 85. godini nakon kratke i teške bolesti preminuo naš dragi

ZLATAN BULJEVIĆ

Posljednji ispraćaj dragog nam pokojnika bit će u subotu 13.9.2025. u 14 sati na mjesnom groblju Sv. Juraj.

Počivao u miru.

Ožalošćena obitelj BULJEVIĆ

181281

POZDRAVI

Posljednji tužni pozdrav našoj dragoj kolegici

KORALJKI (KOKI)

Tvoj glas, osmijeh i stav zauvijek će živjeti u našim srcima i mislima.

Tvoje kolegice i kolega:
EMILIJA, PAOLA, VALENTINA, IRA, TAJANA, BOŽANA, TAMARA I DAMIR

181262

S mislima na zajedničke trenutke provedene uz more, na suncu i žalu Martinice, s tugom se opraštamo od naše rodice

KORALJKE LONGIN

JAKOV, SILVA, DORA i EMA

181337

Posljednji pozdrav dragoj

KORALJKI LONGIN

LIDIJA i ZORAN

181371

Mojoj dragoj prerano otišloj

KORALJKI

tužni pozdrav.

Sestrična SANJA sa suprugom

181376

Posljednji tužni pozdrav našoj

KORALJKA LONGIN

dipl.ing.

Tvoji stomatolozi
Fakultet dentalne medicine Rijeka

181340

Posljednji pozdrav supruzi našeg prijatelja

KORALJKI LONGIN

BERO, CRNI, POP, ĐOLE, NELLO, MARIN, FRANE, BAKO, VESELI, LAZO, BORIS i IVICA

181324

Posljednji tužni pozdrav dragoj

KORALJKI LONGIN

Od BRANKE i IVICE

181323

Posljednji pozdrav dragoj prijateljici

KORALJKI LONGIN

Od DOLORES i MARCELLA s obitelji, DANICA i DARKO, MIRJANA i REMIGIO, DADA i EMIL

181305

Posljednji tužni pozdrav našoj najdražoj prijateljici

KORALJKI LONGIN

rod.Marinković

Zahvalni na predivnom, dubokom prijateljstvu i svemu što smo dijelili kroz život, nosimo te u srcima.

Zauvijek i s ljubavlju tvoji
NATALI i VANJA, JASMINA i EUGEN s obiteljima

181283

Posljednji tužni pozdrav dragoj

KORALJKI LONGIN

Od NEVENKE i NELLA SUPERINA

181322

Posljednji, tužni pozdrav dragoj

KORALJKI LONGIN

MARINA i VLADO, JASMINKA i DARKO, VERA i GORAN, NATAŠA i JAROSLAV s obiteljima

181302

Posljednji pozdrav dragoj supruzi

BRANKI DEŽELJIN

Mala,čuvali te anđeli.
Hvala ti za sve naše zajedničke godine.

Tvoj ZVONE

181205

Posljednji pozdrav dragoj mami, punici i baki

BRANKI DEŽELJIN

Draga mama i baba, hvala ti za neizmjernu ljubav, dobrotu i svaki blagoslov. Neka te čuvaju anđeli.
Volimo te i uvijek ćemo te nositi u našim srcima.

Tvoji: DANIJELA, KREŠO, EMA i MAJA

181225

Posljednji pozdrav dragoj mami, svekrvi i baki

BRANKI DEŽELJIN

Draga mama, hvala Ti za sve, volimo Te, čuvali Te anđeli.

DALIBOR, DARIJA, DAMJAN, LUCIJA, LEONA, KORINA

181226

Posljednji pozdrav našoj dragoj

BRANKI DEŽELJIN

Od MARIJE, DAMIRA, IRENE, FRANCA i PETRA sa suprugama

181228

Posljednji pozdrav dragom šogoru i ujaku

NEVENU

Obitelj AREŽINA

181335

Posljednji pozdrav dragoj kolegici

ĐURĐI JOVANIĆ

rođ. ORNIK

Iskrena sućut obitelji.

Njezin 4.C šk.god. 1959./60. 1. RIJEČKE HRVATSKE GIMNAZIJE

181328

Posljednji pozdrav izuzetnoj susjedi i obiteljskoj prijateljici, poštovanoj gospođi

ĐURĐI JOVANIĆ

Iskrena sućut obitelji

LJUBICA, NADA i MIRJANA s obitelji

181372

Posljednji pozdrav voljenoj mami, svekrvi i noni

ĐURĐICI

Tvoji GORDAN, DINA, GEA i KATARINA

181175

Posljednji pozdrav poštovanoj

ĐURĐI JOVANIĆ

S ponosom čuvamo sjećanja na tebe.

DRAGAN JOVANIĆ i LUISA SIKICH-JOVANIC

181288

Posljednji pozdrav mami našeg prijatelja

ĐURĐI JOVANIĆ

Iskrena sućut obitelji.

MARIN, MLADEN, KOSTA, BERNARD, UJO i MARKO s obiteljima

181367

Posljednji pozdrav poštovanoj

ĐURĐI JOVANIĆ

Iskrena sućut prijatelju Gordanu i obitelji.

MARKO, NADA, GRIGOR

181223

Posljednji pozdrav dugogodišnjem članu i prijatelju

VINICIO ZIDARICH

BK »MARIO GENNARI 1954«

181286

Posljednji pozdrav poštovanom gospodinu

VINICIU ZIDARICHU

Od obitelji JURMAN

181306

Posljednji pozdrav najdražoj

SMILJANI ŠUKALO

MORANA i ANA, ADISA, VANJA, SANDRA i MAŠA

181360

Posljednji pozdrav mami naše prijateljice Sanje

teti SMILJI

Njezine zvjezdice s obiteljima:
RUŽA i ŽELJKO, SANDRA i IGOR, SANDRA i DENIS, IRENA i DEAN, SANDRA Č., ROSSANA i MIKICA

181355

Posljednji tužni pozdrav dragoj susjedi, gospođi

SMILJI ŠUKALO

Obitelji JURADA i SVETINA

181382

Posljednji pozdrav našoj dragoj

MILI

ADRIAN, ANDREJ, NINA i GORAN

181363

Posljednji pozdrav mami našeg Alena

VALNEA RANDIĆ

Igrači i uprava NK KRALJEVICA

181358

Posljednji pozdrav mami našeg prijatelja Alena

VALNEI RANDIĆ

RAJČO, ACO, GERIĆ i EDO

181284

Posljednji pozdrav majci našega prijatelja Alena

VALNEI RANDIĆ

Muška B ekipa
DVD KRALJEVICA

181377

Posljednji pozdrav dragoj sestri

VALNEI RANDIĆ

Od brata JOJO

181314

Posljednji pozdrav

KATARINI BLAŽEVIĆ

Draga naša Keti, bila si i ostat ćeš zauvijek u našim srcima...

SVJETLANA s obitelji

Posljednji pozdrav majci našeg predsjednika Ivana, gospođi

KATARINI BLAŽEVIĆ

Iskrena sućut obitelji.

Uprava i članovi Tenis kluba »PEĆINE«

181319

Posljednji pozdrav voljenoj babi

MIRJANI TOMLJANOVIĆ

Hvala ti za naše sretno djetinjstvo koje si ti svojom ljubavlju i nježnosti oplemenila.
Volimo te babice.
Neka te čuva dragi Bog.

LUKA i MATIJA

181378

Posljednji pozdrav voljenoj mami

MIRJANI TOMLJANOVIĆ

Hvala Ti za pruženu ljubav i nježnost koju si mi nesebično davala cijeli svoj život.
Volim te mama.
Počivala u miru Božjem.

SILVIO s obitelji

181375

SJEĆANJA

Sjećanje na voljenog

PETRA PETROVIĆA

2024. - 2025.

Ima nešto što nikada ne umire.
Uvijek voljen, nikada zaboravljen.
Sjećanja na tebe zauvijek ostaju u našim srcima.

Supruga FRANČISKA, djeca DAVORKA, ROBERT, FANIKA s familijama

180804

Tužno sjećanje

ZLATKO KLEPAC

13.9.2010. - 13.9.2025.

Prošlo je petnaest tužnih godina.

KLARA, FRANE, TEA, JOSIP, MAJA i DINKO

181263

Tužno sjećanje na voljenu mamu

ANA VUKUŠIĆ

13.9.2021. - 13.9.2025.

Tvoj sin BORIS

181229

Tužno sjećanje na voljenog supruga

BORISA KNEZA

13.9.2022. - 13.9.2025.

S ljubavlju...

Supruga OLIVERA

181342

Tužno sjećanje na voljenog

BORISA KNEZA

13.9.2022. - 13.9.2025.

Vrijeme prolazi, ali ljubav i uspomene ostaju zauvijek u našim srcima.

Tvoji TONI i TINA s obiteljima

181370

Tužno sjećanje na našeg voljenog unuka

DARIA

13.9.2021. - 13.9.2025.

Uvijek si u našim mislima i molitvama.

TVOJI NAJMILIJI

181279

Tužno sjećanje na našeg dragog i voljenog

JOSIP VUKUŠIĆ

(AUTOPRIJEVOZNIK)

13.9.2024. - 13.9.2025.

Premalo je riječi, a previše tuge da ti kažemo koliko te volimo i koliko nam nedostaješ. Ti si naše svjetlo, bogastvo, snaga, a tvoja ljubav, osmijeh i riječi nedostaju nam svakog dana.

Zauvijek ćeš biti s nama u našim srcima, mislima i molitvama do ponovnog susreta.

Fališ nam puno.

TVOJI NAJMILIJI

181244

Tužno sjećanje

Prošle su 3 godine otkad nas je napustio naš dragi

VIKTOR MAROŠEVAC

12.9.2022. - 12.9.2025.

Tvoja kći SNJEŽANA, unuk DOMAGOJ i zet ZVONKO

181285

PREDNOSTI PRETPLATE NA TISKANO IZDANJE NOVOG LISTA:*

- značajna mjesečna ušteda
- dostava na kućnu adresu u jutarnjim satima
- dar svakom novom pretplatniku - sandučić za primanje novina
- dodatna pogodnost za pravne osobe - povrat PDV-a od 5%
- mogućnost plaćanja karticama

NARUDŽBE I INFORMACIJE:

- 051/650-043 ili 051/650-097
- radnim danom 7.30 - 15.30 sati
- info.pretplata@novilist.hr
- www.novilist.hr

PRETPLATA	1 MJESEC	3 MJESECA	6 MJESECI	12 MJESECI	18 MJESECI	24 MJESECA
CIJENA	35,98 €	104,72 €	202,99 €	393,08 €	570,29 €	734,62 €
POPUST	33,00 %	35,00 %	37,00 %	39,00 %	41,00 %	43,00 %
CIJENA PO PRIMJERKU	1,20 €	1,16 €	1,13 €	1,09 €	1,06 €	1,02 €

* vrijedi za područje ručne dostave i dostave putem Hrvatske pošte

informator

Pripremila Ana Braškić
Kontakt redakcije: informator@novilist.hr

Imate prijedlog događanja koje biste željeli objaviti?
telefon 051/650 011
fax 051/672 114 ili 051/672 118
twitter.com/novilist
facebook.com/novilisthr
Ekskluzivne vijesti potražite na www.novilist.hr

Izdvojeno

RIJEKA

Malik fest na Trsatu

Ovoga vikenda Trsatska gradina ponovno postaje pozornica na kojoj oživljava srednji vijek! Malik fest 2025. donosi bogat program ispunjen legendama, mitovima i uzbudljivim doživljajima za male i velike. Danas od 15 do 21 sat, posjetitelji će zakoračiti u svijet viteških logora i srednjovjekovnih igara te se okušati u mačevanju, streličarstvu i raznim radionicama – od izrade katapulta i DaVincijeva mosta do učenja tajnog jezika lepeza i viteških šifri. Djecu očekuje velika bitka za kaštel, a sve će začiniti ples, predstave, vatreni show i mistični Trsat Ghost Tour. Festival se nastavlja i u nedjelju, kada će program od 10 sati biti posebno prilagođen najmlađima. Ulaz je besplatan.

PROMO

Malik fest

RIJEKA

Otvorenje »Vriska«

Rijeka će od 13. do 20. rujna ponovo postati središte književnih susreta i kreativnih dijaloga – stiže 18. izdanje sajma knjiga i festivala autora Vrisak. Ovogodišnji program donosi niz predstavljanja, razgovora i susreta s autorima iz Hrvatske i svijeta, a sve započinje danas u Art-kvartu »Benčić«. Prve večeri festivala u 19.30 bit će dodijeljena nagrada za najbolji V.B.Z.-ov roman godine, nakon čega slijedi razgovor s gošćom iz Palestine, književnicom Etaf Rum, autoricom svjetskog hita »Žena nije muškarac«. O njezinu stvaralaštvu i važnim temama koje otvara razgovarat će Blaženka Leib i Marko Pogačar. Večer će se zaključiti u glazbenom tonu koncertom Zoran Majstorović trija u 21 sat.

KOSTRENA

Predstava »Moja igra – Luka Modrić«

U 20 sati počinje 24. izdanje najstarije kostrenske kulturne manifestacije Jesen u Kostreni, koja će ponovo ispuniti Narodnu čitaonicu u Kostreni Sv. Luciji smijehom i nezaboravnim kazališnim trenucima. Ovogodišnji program otvorit će predstava »Moja igra – Luka Modrić«, redateljice Arije Rizvić i Boss teatra, nastala u suradnji s HNS-om. Predstavu će odlično nadopuniti trodnevna izložba memorabilija Hrvatske nogometne reprezentacije »Ovdje igra Hrvatska« - 35 godina memorabilija iz ormara Mišela Budimilića. Izložba je postavljena do nedjelje u drugoj kostrenskoj Narodnoj čitaonici u Sv. Barbari (Trg sv. Barbare 2, Kostrena) i vjerujemo zainteresirati velik broj zaljubljenika u nogomet, a može se razgledati danas i sutra od 16 do 20 sati.

SCENOTEKA.HR

Iz predstave »Luka Modrić - Moja igra«

BAKAR

Smotra zborova »U skladu s prirodom«

U 19 sati u domu kulture »Matija Mažić« u Bakru održat će se 10. smotra zborova »U skladu s prirodom«, smotra s eko- karakterom. Sudjelujući zborovi i posjetitelji zajedno s bakarskim organizatorima promiču ne samo glazbeni amaterizam, nego i ideju održivog razvoja i očuvanja okoliša. Ulaz je slobodan.

Ljekarne

Tijekom vikenda danju je dežurna ljekarna »CAMBIERI«, Cambierijeva 11 (215-281). Noćno dežurstvo obavlja ljekarna »CENTAR«, Riva 18 (213-101). Noćno dežurstvo traje od 20 do 7 sati ujutro sljedećeg dana.

Danas

RIJEKA

Art explora festival

Subota na Art explora festivalu bit će posvećena kreativnosti, plesu i meditativnim zvukovima. Program na Gatu Karoline Riječke počinje u prijepodnevnim satima radionicom Čarolija mediteranskih mozaika koja će se održati u dva termina, od 11 do 12.30 i od 13 do 14.30. Poslijepodne nastavlja plesna izvedba »Lopoči« u 17 sati, rad učenika suvremenog plesa Osnovne škole Vežica, inspirirana Monetovim motivima, glazbom Clair de Lune i promišljanjem prirodnih tokova, pada i stabilnosti. U 18.15, očekuje nas imerzivna zvučna instalacija »Land Inventory« umjetnice Nathalie Harb. Ulaz je besplatan, a festival je otvoren od 10 do 22 sata.

Večer glazbe i folklora

Slovenski dom KPD Bazovica iz Rijeke organizira manifestaciju »Večer glazbe i folklora« u 19 sati u velikoj dvorani Češkog doma. Nastupaju Kulturno-umjetničko društvo »Anđeli« iz Jelašnice, Društvo perojskih Crnogoraca »Peroj 1657«, Makedonsko KD Ilinden, Folklorna skupina ili zbor iz Udruge Češka beseda, Folklorna skupina KPD Bazovica i Ljudski svirači - Kergelci izpod Ahca.

Križevica na Srdočima

Proslava Križevice na Srdočima nastavlja se i danas. Program započinje u 9 sati turnirom u briškuli i trešeti te turnirom u košarci u sportskoj dvorani OŠ Srdoči. U isto vrijeme započet će i mjerenje tlaka, šećera i kisika u krvi u Klubu umirovljenika Srdoči. U 10 sati slijedi turnir u pikadu u Klubu umirovljenika te nogometni turnir u organizaciji SD Moji Srdoči, koji će se održavati do 13 na igralištu OŠ Srdoči. U 11 sati na igralištu škole predviđeno je zajedničko vježbanje i nordijsko hodanje u urbanoj sredini. U 17 sati publiku će zabaviti Prve riječke mažoretkinje i plesna skupina Zumba OŠ Srdoči, dok od 18 sati kreće zabava uz DJ-a. Glazbeni vrhunac večeri je koncert grupe Kožne Jakne na igralištu OŠ Srdoči.

Zametski zabavni dan

U Sportsko-rekreativnom centru Zamet održat će se Zametski zabavni dan. Od 14 sati najmlađe očekuje šareni napuhanac i oslikavanje lica, a školska zadruga Zametska butega ponudit će pregršt svojih rukotvorina. Od 15 do 17 sati uživat ćemo u sjajnim nastupima zbora Zametske malice i plesne skupine Udruge Arij. Od 14 do 18 sati Odred izviđača pomoraca Kantrida priprema zabavne igre za osnovnoškolce uz slatke nagrade, od 18 sati slijede i vesele igre za one nešto starije, a pratit ćemo i utakmicu NK Rijeka - NK Lokomotiva. Za zabavu će se tijekom dana pobrinuti DJ Franko, od 20 sati i Unique Music Show, a za okrijepu brinu članovi Zametskih maškara i zvončara.

ČAVLE

Dan zdravlja

Od 10 do 13 sati oko Doma kulture održava se Dan zdravlja. Pod motom »Preventivom do zdravlja« program obuhvaća besplatne zdravstvene preglede, edukativne radionice, aktivnosti za djecu, gastroponudu te zabavni i sajamski sadržaj. Zdravstveni pregledi uključuju: pregled kože i madeža (dr. Katarina Dujmović Hasenbegović, spec. dermatovenerologije), provjeru vidne oštrine, mjerenje krvnog tlaka i razine šećera u krvi, savjetovanja o važnosti ranog otkrivanja raka dojke (Udruga Nada). Program za djecu – »ZdravKo Dren – zdravlje iz davnine«, u organizaciji Udruge Grobnički rez naglasit će važnost kretanja, zdrave prehrane i ravnoteže između digitalnog i stvarnog svijeta. Gastroponuda uključuje natjecanje u kuhanju kotlića, s degustacijom oko 12 sati. Za posjetitelje će također biti pripremljeni zdravi obroci sa Zelenog stola (udruge Vidov san), dok će najmlađi iz DV-a Čavlić i članovi udruge Grobnički rez ponuditi palačinke i razne slastice.

MATULJI

Zeleni Matulji

Od 9 do 13 u centru mjesta održava se sajam zdrave hrane Zeleni Matulji.

OPATIJA

Ekološki sajam Opatija

Od 8 do 13 sati ispred tržnice Mrkat održava se ekološki sajam.

IKA

Boh letu

Od 17.30 na trgu u Iki i ove će se godine održati završno druženje djece i roditelja - Boh letu. Ovo je fešta za mići i veli, kojom se Ikari simbolički, već treću godinu, pozdravljaju s ljetom. U 17.30 održat će se okupljanje sudionika avanturističke potrage za tragovima prošlosti Ike. U 18 sati počinje likovna radionica, u 18.30 natjecateljske igre iznenađenja, a u 20 sati počinje disco za djecu. U slučaju kiše manifestacija će biti odgođena.

LOVRAN

Danas u kinu

U kinu Sloboda u 17 sati prikazuje se »Ozi: Glas šume« sinkroniziran na hrvatski. U 20 sati prikazuje se »Downton Abbey 3: Veliko finale«.

MOŠĆENIČKA DRAGA

Koncert 40 fingers

Večeras će se na mulu u Mošćeničkoj Dragi održati koncert talijanskih gitarskih virtuoza 40 fingers.

Magični šešir

U 17 sati na nogometnom igralištu počinje Magični šešir. Najmlađe očekuje bogat program - mini mađioničarski show, mala škola olimpizma, sportski kutak za djecu i roditelje, art & paint radionica, mala škola biciklizma, napuhanac i još mnogo toga.

MALINSKA

»Dubašljanska gaštronomija: grišnomu fra Karlu u čast«

Na Trgu Ivana Klobučarića (ispred DUBoaka), od 12 sati održava se pigodni sajam lokalnih krčkih proizvoda. U 18 sati počinje kulinarski program uz degustaciju jela i lokalnih vina.

KOŠLJUN

Dani sluge Božjega fra Ivana Perana

Dvadeset i druga obljetnica Peranove smrti bit će obilježena euharistijskim slavljem u 11 sati koje predvodi fra Milan Krišto, provincijalni ministar Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda iz Zagreba. Brodice za Košljun polaze iz Punta u 10 i 10.30.

LOKVE

130 godina osnutka DVD Lokve

Lokve će danas svečano obilježiti veliki jubilej – 130 godina osnutka DVD-a Lokve. Program započinje u 14 sati, a u 15 sati kroz mjesto će proći svečani vatrogasni mimohod. U 16 sati održat će se svečana sjednica Skupštine DVD-a Lokve. U 17 sati okupljeni će moći pogledati atraktivnu pokaznu vježbu, a od 17.30 sve će se nastaviti u opuštenom tonu uz domjenak i druženje popraćeno glazbenim programom.

MALI LOŠINJ

Pomorska večer & Mišomanija

Od 19 sati na Rivi lošinjskih kapetana i Trgu Republike Hrvatske održava se Pomorska večer. U kasnijim večernjim satima na Trgu Republike Hrvatske, slijedi koncert Mišo Kovač tribute benda »Mišomanija«.

43. Lošinjska regata - Regata lošinjskih olimpijaca

U akvatoriju Lošinja danas i sutra održava se 43. Lošinjska regata - Regata lošinjskih olimpijaca. Prvoga dana, jedri se navigacijska ruta od Lošinja, oko otoka Suska, na bovu ispred Žalića i natrag. Drugog dana regate jedre se dva štap jedrenja u lošinjskoj uvali - svakako impresivan prizor za sve posjetitelje i gledaoce.

Kina

RIJEKA

CINESTAR

TOWER CENTER, Janka Polića Kamova 81/A, 060 32 32 33 www.blitz-cinestar.hr

»DEMON SLAYER: KIMETSU NO YAIBA INFINITY CASTLE«, anime. Redatelj: Haruo Sotozaki, 2D 19.15, 22.15; »RASKID«, komedija. Redatelj: Michael Angelo Covino, 2D 18.00, 20.15; »DUGI HOD«, triler. Redatelj: Francis Lawrence, 2D 19.25, 21.45; »DOWNTON ABBEY 3: VELIKO FINALE«, drama. Redatelj: Simon Curtis, 2D 20.00, 22.30; »PRIZIVANJA 4: POSLJEDNJI OBREDI«, horor. Redatelj: Michael Chaves, 2D 16.15, 19.00, 19.45, 22.30, EXTREME 2D 18.00, 20.45; »ČUDOVIŠTA IZ OLOVKE«, obiteljski. Redatelj: Seth Worley, 2D 11.30, 13.30, 15.30, 17.30; »TAXI LJUBAV«, drama. Redatelj: Milo Ostović, 2D 18.00; »RAJ«, triler. Redatelj: Ron Howard, uloge: Jude Law, Sydney Sweeney, Ana de Armas, Vanessa Kirby, 2D 19.30; »RAT ROSEOVIH«, komedija. Redatelj: Jay Roach, 2D 22.05; »VELIKA UTRKA EUROPE«, animirani. Redatelj: Waldemar Fast, EXTREME 2D 11.45, 13.50, 16.00; »UHVAĆEN«, triler. Redatelj: Darren Aronofsky, 2D 17.05; »KAYARA: AVANTURE U CARSTVU INKA«, animirani. Redatelj: César Zelada, 2D 11.55, 14.00, 16.00; »TRENUTAK NESTAJANJA«, horor. Redatelj: Zach Cregger, 2D 22.30; »GOLI PIŠTOLJ«, akcijski. Redatelj: Akiva Schaffer, 2D 17.35; »ŠAŠAVIJI PETAK«, komedija, 2D 15.45; »DJEVOJČICA PO IMENU WILLOW«, obiteljski, 2D 15.30; »FANTASTIČNA 4: PRVI KORACI«, akcijski, 2D 11.15; »BUMBAROVO LJETO«, obiteljski, 2D 11.45, 13.35; »ŠTRUMPFOVI FILM«, obiteljski, 2D 11.00, 13.00, 15.00; »SUPERMAN«, akcijski, 2D 13.30; »JURSKI SVIJET - PREPOROD«, triler, 2D 13.45; »F1 FILM«, akcijski, 2D 16.35, 21.45; »ELIO«, avantura, 2D 11.00; »LILO I STITCH«, avantura, 2D 11.15, 13.15

ART-KINO

Krešimirova 2, Rijeka; blagajna. (051) 323 261, www.art-kino.org

»VERMIGLIO«, igrani. Režija: Maura Delpero, 18.00; »MIROTVORAC«, dokumentarni. Režija: Ivan Ramljak, 20.15; Park Eugena Čulinovića - Dani MO Brajda-Dolac: »FIUME O MORTE!«, dokumentarni. Režija: Igor Bezinović, 20.30.

DNEVNI HOROSKOP

OVAN 21.III. - 21.IV.

Prvo morate sve dobro analizirati i napraviti poslovni plan. Prilično ste odlučni, premda se dileme javljaju, ali u kritičnim trenucima uvijek vučete prave poteze. Sada niste u fazi povlačenja odlučnih poteza.

BIK 21.IV. - 21.V.

Okruženi ste ljudima koji vas dosta dobro razumiju, a ako želite napraviti neki financijski pomak, onda je ovo pravo vrijeme za to. Imat ćete izuzetno dobru podršku u poslovnom okruženju, ali i u krugu obitelji te od strane partnera.

BLIZANCI 22.V. - 21.VI.

Vaše su poslovne namjere ozbiljne i njima ste potpuno posvećeni, a trenutačno djelujete uglavnom diplomatski, prikupljajući tako sve potrebne informacije sa svih strana. Bit ćete vrlo uspješni u pregovorima koje ćete danas voditi.

RAK 22.VI. - 22.VII.

Sada ima puno dilema, puno različitih puteva kojima biste mogli krenuti, kad biste donijeli odluku kako je to za vas dobro. Na koncu, odlučit ćete se za nešto, za neki važan, novi korak.

LAV 23.VII. - 22.VIII.

Uglavnom ćete se baviti svojim poslovima koji će u razdoblju u kojem ste upravo ušli ići malo sporije, malo teže, ali to ne znači i manje uspješnije. Oboružali ste se upornošću i strpljenjem, te vam povremeni zastoji neće kvariti raspoloženje.

DJEVICA 23.VIII. - 22.IX.

Samo ćete se trebati više boriti kako bi proveli svoje ideje, pa ako i bude suprotstavljanja, na to nećete obraćati pretjeranu pažnju. Sigurni ste kako su odluke koje ste donijeli ispravne i kako su utemeljene na točnim informacijama.

VAGA 23.IX. - 22.X.

Vaš će poslovni nastup biti siguran, vaši su stavovi jasni. Više nemate dilema oko toga što bi i kako bi nešto trebalo napraviti. Poboljšavaju se i odnosi sa poslovnom okolinom, koji su bili pogoršani proteklih dana, uglavnom vašom krivicom.

ŠKORPION 23.X. - 21.XI.

Malo je smirenija situacija na poslu, iako još uvijek ne tako dobra da bi vas to moglo zadovoljiti. Niste spremni na kompromise koji će se od vas očekivati, a svaku kritiku ćete odlučno odbijati.

STRIJELAC 22.XI. - 21.XII.

Povremeno se pojavljuju brige, ali one su vezane uz ono što je prošlo, a ne uz ono što dolazi. Nećete imati puno koristi od razmišljanja o onome što je već završeno. Svjesni ste kako sami sebe opterećujete osjećajem krivnje.

JARAC 22.XII. - 20.I.

Sada već dobro znate što treba napraviti, kakve poteze povući da bi odledili ono što se zaledilo i sve učinili puno ljepšim. Glavni vam je zadatak uspostaviti prijateljske odnose s ljudima s kojima surađujete.

VODENJAK 21.I. - 18.II.

Niste zadovoljni financijskom situacijom koja već jedno vrijeme nije sjajna, pa to treba popraviti. Vrlo rado biste radili, ali neki planovi su se izjalovili i vi sada više ne vidite nove mogućnosti. Partneru posvetite pažnju.

RIBE 19.II. - 20.III.

U svemu što planirate ili radite mogu vam pomoći dugogodišnji suradnici ili neki od prijatelja. Težite nekoj većoj promjeni, čekate svoju priliku, a moguće je da vam se uskoro i ukaže. Zato treba dobro pratiti sve što se događa.

FENIKSOV SUDOKU

1					7			
	9		3			8		
				4			6	
	7		8					9
		4				3		
6					2		5	
	8			3				
		9			6		8	
			5					2

RJEŠENJE

FENIKS ENIGMATSKI MAGAZIN

4	6	7	5	1	8	9	3	2
3	1	9	2	7	6	4	8	5
5	8	2	9	3	4	1	7	6
6	3	8	4	9	2	7	5	1
9	5	4	7	6	1	3	2	8
2	7	1	8	5	3	6	4	9
8	2	3	1	4	9	5	6	7
7	9	6	3	2	5	8	1	4
1	4	5	6	8	7	2	9	3

Dogodilo se na današnji dan

Umro je nobelovac August Krogh

Danski liječnik i nobelovac, Schack August Steenberg Krogh, rođen je u Grenaai 15. studenog 1874. godine, a preminuo je u Kopenhagenu 13. rujna 1949. godine. Bio je danski profesor na Sveučilištu u Kopenhagenu na odjelu zoofiziologije od 1916. do 1945. godine i doprinjeo je brojnim otkrićima unutar nekoliko područja fiziologije, istaknuto je u povijesnim materijalima. U potonjima je navedeno da je godine 1920. dobio Nobelovu nagradu za fiziologiju ili medicinu za otkriće mehanizma regulacije kapilarnog protoka kroz skeletne mišiće. Opisao je prilagodbu krvne perfuzije u mišiću i drugim organima, zahtjevima, pomoću širenja i sužavanja arteriola i kapilara. Bio je pionir u komparativnim studijama na životinjama. Svoju tezu o disanju žaba kroz kožu i pluća napisao je 1915. godine - »Respiratorna izmjena kod životinja«. Proučavao je homeostazu vode i elektrolita vodenih životinja i objavio je knjigu: Regulacija osmoze 1939. i Komperativna fiziologija mehanizama za disanje 1941. godine. Uz to objavio je preko 200 istraživačkih članaka u međunarodnim časopisima, te konstruirao nekoliko znanstvenih instrumenata značajne praktične vrijednosti, kao što su naprimjer spirometar i uređaj za mjerenje bazalnog metabolizma. Donio je inzulin u Dansku ubrzo nakon otkrića Frederick Bantinga i Charlesa Besta iz Toronta 1922. godine. Zajedno s Hagedornom, dao je značajan doprinos danskoj proizvodnji inzulina, ektrakcijom hormona iz gušterače svinje pomoću etanola. Velik dio Kroghovog rada pomogla je i njegova supruga Marie Krogh. Godine 1910. August Krogh osnovao je prvi laboratorij za životinjsku fiziogiju, zoofiziologiju, na Sveučilištu u Kopenhagenu. Torkel Weis-Fogh, znameniti pionir u istraživanju letenja insekata, bio je student Augusta Krogha, piše u materijalima. (S.U.)

Wikipedija

DRŽAVNI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD

DHMZ

www.meteo.hr

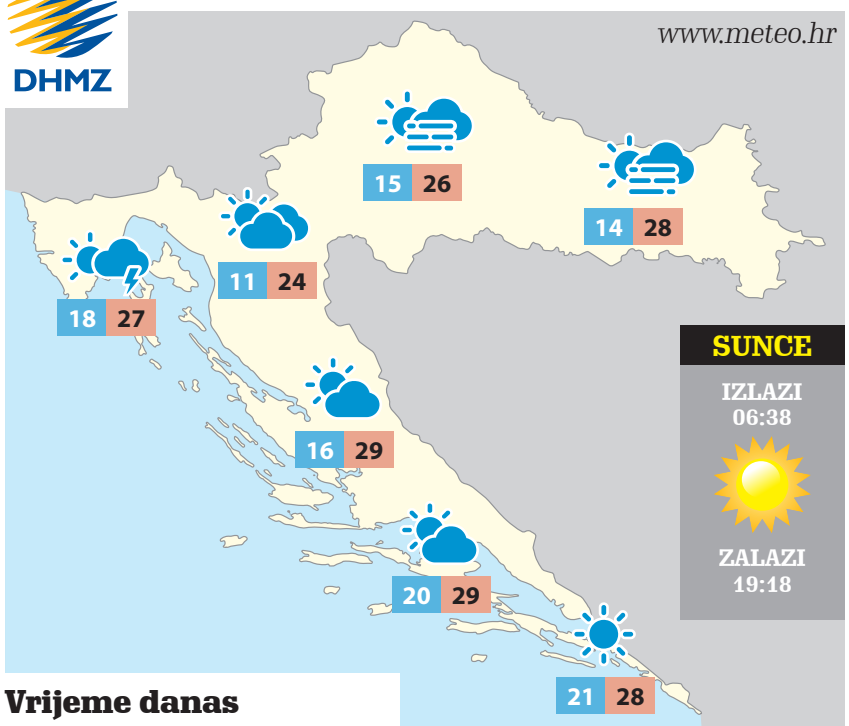

Vrijeme danas

Pretežno sunčano, ujutro u unutrašnjosti mjestimice s maglom. Krajem dana sa zapada porast naoblake, u noći na nedjelju kiša i pljuskovi s grmljavinom najprije na sjevernom Jadranu. Vjetar slab do umjeren jugoistočni i jugozapadni. Najniža jutarnja temperatura od 11 do 16, na obali i otocima od 18 do 22 °C. Najviša dnevna uglavnom između 24 i 29 °C.

Sljedeća 3 dana

U nedjelju promjenjivo s kišom, lokalno moguće i izraženijim pljuskovima praćenim grmljavinom. Jugozapadni vjetar i jugo umjereni do jaki u okretanju na prolazno jak sjeverozapadnjak i ponegdje buru te danju svježije. U ponedjeljak i utorak većinom sunčano, ujutro s maglom, na sjeveru krajem dana moguće opet oblačnije. Jutra svježija, danju toplije, većinom ugodno toplo.

MJESEČEVE MIJENE

23. 8.	31. 8.	7. 9.	14. 9.
7:07	7:25	19:09	1:13

Biometeorološka prognoza

FENIKSOVA SKANDINAVKA

AUTOR: TOMISLAV REBROVIĆ	ISTARSKI PJEVAČ, ELIO	MASLINA	HRVATSKI ORGULJAŠ I PIJANIST, ĆEDOMIL	PRITOK RIO NEGRA U BRAZILU	JAN TIMMAN	HERCEGOVAC OD MILJA	ŽENA KOJA LASKA	BILO TKO	FRANCUSKA PRETEČA IGARA S LOPTOM (14. ST.)	NAPRAVA ZA MJERENJE TEMPERATURA VIŠIH OD 1000 °C	NJEMAČKA	ŠALA, DOSJETKA	BILJKA MESNATIH LISTOVA IZ SREDNJE AMERIKE
ZAVRŠETAK TEKSTA KARIKATURE													
UMJETNIK KOJI RADI ILUSTRACIJE											MJESTO U SLOVENIJI / STVARANJE VLAKNASTOG TKIVA (MN.)		
STALAKTIT ILI STALAGMIT					NEIMAŠTINA / STEVEN SPIELBERG								
PREDUJAM						SELJAK U RIMSKOM CARSTVU / RIJEČI GLAZBENOG DJELA						"VOLT" / POSLIJE, IZA	
DRUŠTVENA KARTAŠKA IGRA								RIMSKI GRAD NA MJESTU LJUBLJANE / STARO IME VIJETNAMA					
PRVA ŽENA PO BIBLIJI									MIKROBIOLOŠKA IGLA / NADIMAK PJEVAČICE CINQUETTI				ANDORA
FILMSKI ARHIV													
MILANSKA OPERA											OSOBNA ZAMJENICA / ITALIJA		
STABLO IZ PORODICE ROGAČA													

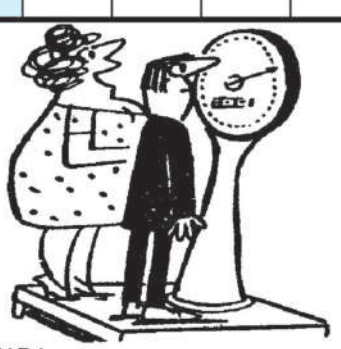

RJEŠENJE: PODIJELI SA DVA, ILUSTRATOR, IG, SIGA, OSKUDICA, AVANS, KOLON, V, KANASTA, EMONA, EVA, EZA, KINOTEKA, SCALA, ON, TAMARIND.

FILM DANA

AKCIJSKI HRT2 16.40

Bijela pustolovina

INTO THE WHITE, 2012.

Režija: Petter Naess

Uloge: D. Kross, S. Henrik Hoff

Norveška, Drugi svjetski rat. Dvije skupine vojnika, jedna britanskih, a druga njemačkih, ostaju zarobljene u divljini nakon zračne bitke. Obje nalaze zaklon u istoj kolibi i ubrzo shvaćaju da im je jedina šansa za preživljavanje da zaborave rat u kojemu su se zatekli i njegova pravila... Film se djelomično temelji na stvarnom događaju koji se zbio u Norveškoj tijekom Drugog svjetskog rata.

SERIJA HRT1 17.17

Plamen sudbine

Rose se još nije suočila sa svojim odrazom u ogledalu i gđa Huchon joj objašnjava situaciju. Nakon što Alice razgovara sa zaručnikom Julianom što se dogodilo te fatalne noći kad je izbio požar i kad ju je Victor spasio, odluči reći ocu da se ne želi udati za Juliana.

TRILER HRT1 23.25

Iz čista mira

OUT OF THE BLUE, 2022.
Režija: Neil LaBute
Uloge: Diane Kruger, Ray Nicholson, Hank Azaria, Chase Sui Wonders, Gia Crovatin

Nakon što je odslužio kaznu zatvora zbog optužbe za napad, Connor Bates sad radi u knjižnici, a u slobodno vrijeme trči, pliva i pokušava si opet srediti život. Kada upozna Marilyn Chambers, suprugu bogatog biznismena, njih se dvoje upuštaju u intenzivnu fizičku i emocionalnu vezu koja ubrzo prerasta u ćaskanje o ubojstvu njezina muža.

Nacionalni programi

HRT 1

06.15 turizam.hrt
06.48 Heartland (17), serija (2/10)
07.35 Udaljeni bubnjevi, am. film (1951.) - ciklus klasičnog vesterna
09.10 Dobro jutro, Hrvatska
10.30 Udbina: Dan hrvatskih mučenika, prijenos mise
12.00 Dnevnik 1
12.15 Sport
12.18 Vrijeme
12.20 HAK - promet info
12.25 U šest manje koju minutu, doku. film
13.25 Planine (2): Biokovo, doku. serija (6/6)
14.00 Savršeni par, am. film (2014.)
15.30 Matthew Perry, onaj koji nedostaje, doku. film
16.25 HAK - promet info
16.30 Vijesti
16.50 Regionalni dnevnik
17.17 Plamen sudbine (1), serija (3/8)
18.10 Plamen sudbine (1), serija (4/8)
18.59 Vrijeme
19.00 Dnevnik 2
20.08 LOTO 7
20.15 Veliki Gatsby, američko-australski film (2013.)
22.50 Dnevnik 3
23.10 Vijesti iz kulture
23.25 Iz čista mira, am. film (2022.)
01.30 Dnevnik živih mrtvaca, am. film (2007.) (18)
03.00 Savršeni par, am. film (2014.)
04.25 Planine (2): Biokovo, doku. serija (6/6)

HRT 2

06.30 Velike priče, mali ljudi: Dodir, doku. serija (6/6)
07.00 Skandal na engleski način (2), serija (3/3)
08.05 Male žene, serija (1/3)
09.10 Krimi matineja: Gospođica Marple (6), serija (3/3)
10.45 Krimi matineja: Inspektor Wallander (4), serija (3/3)
12.20 Krimi matineja: Sommerdahlova ubojstva (6), serija (4/4)
13.50 Rally Kumrovec 2025., reportaža
14.05 Tokio: Svjetsko prvenstvo u atletici
15.35 Svijet vrtlara (13), doku. serija (25/32)
16.40 Bijela pustolovina, norveško-švedsko-francuski film (2012.)
18.20 Dulum zemlje (3): Diana Prpić Seketa, doku. serija (6/6)
19.15 Doris Dragović - koncert na Prokurativama, STF 2021. (skraćena verzija)
20.15 60. Festival kajkavskih popevki »Nove popevke« - Krapina, prijenos
22.10 Clarksonova farma (2): Kravljenje, doku. serija (2/8)
23.00 Graham Norton i gosti (31) (18/22)
23.55 Zagonetni slučajevi sestre Bonifacije (1), serija (9/10)
00.40 Inspektor Wallander (4), serija (3/3)
02.10 Klub čitatelja: 4000 tjedana
03.05 Noćni glazbeni program - spotovi

HRT 3

06.35 Juhuhu - program za djecu
13.00 Slike iz Južne Afrike: Jučer, danas, sutra..., doku. serija (2011.) (3/4)
13.30 Močvarna staništa i život u njima: Veliki vranci i njihova zla kob, doku. serija (2010.) (6/6)
14.00 Ocean viđen srcem, doku. film
15.30 Klasika mundi: José Cura i Dubrovački simfonijski orkestar na Trgu peljeških jedara - Orebić,
16.20 Bijeli put, serija (1/6)
17.12 Bijeli put, serija (2/6)
18.05 Šahovski komentar: Sokolov - Illescas
18.30 Filmovi Woodyja Allena: Sjećanja na zvjezdanu prašinu, am. film
19.55 Posebni dodaci: Michael Cimino (1. dio)
20.03 Lovac na jelene, am. film (15)
23.00 Posebni dodaci: Michael Cimino (2. dio)
23.26 Godina zmaja, am. film (15)
01.35 Posebni dodaci: Michael Cimino (3. dio)
01.56 Slobodna zona, izraelsko-belgijsko-francusko-španjolski film
03.27 Lekcije iz perzijskog, rusko-njemačko-bjeloruski film

RTL

06.50 Top.HR, glazbena emisija
07.50 Yu-Gi-Oh! SEVENS, serija, animacija (S1E43)
08.20 Večera za 5 - nove epizode, kulinarski (S10E36)
09.00 Večera za 5 - nove epizode, kulinarski (S10E37)
10.00 Večera za 5 - nove epizode, kulinarski (S10E38)
11.15 Gradi(ONA), serija, lifestyle emisija (S4E4)
12.10 Dr. House, serija, drama, misterij (S7E11)
12.55 TV prodaja - Telestar
13.10 Superljubimci, igrani film, animacija, avantura
14.50 To je Voyo
14.55 Vragolasti Dennis, igrani film, komedija, obiteljski
16.30 RTL Danas, informativna emisija
17.00 Black Adam, akcija, avantura, fantazija
19.00 RTL Danas, informativna emisija
20.15 Savez, akcija, drama, triler (15)
22.15 Umri muški 2, igrani film, akcija, kriminalistički, triler (15)
00.15 To je Voyo
00.20 Kuća noćnih mora, igrani film, horor, misterij, triler (15)
02.30 RTL Danas, informativna emisija

RTL 2

06.45 Prava žena, serija, drama (S1E46)
07.40 Prava žena, serija, drama (S1E47)
08.25 Novi život pod suncem, lifestyle emisija (S5E27)
11.10 InDizajn s Mirjanom Mikulec, serija, lifestyle emisija (S27E12)
12.00 Top.HR, glazbena emisija
12.45 To je Voyo
13.10 Skriveno u raju, serija, drama, romansa (S1E9)
14.00 Poirot, serija, drama, kriminalistički (S13E5)
15.35 Mućke, serija, humoristična serija (S7E4)
16.45 Inspektor Rex, akcija, kriminalistički, drama (S4E11)
17.30 Kosti, serija, drama, kriminalistički, misterij (S5E4)
18.20 Hitna: Chicago, serija, drama (S4E17)
20.05 Dr. House, serija, drama, misterij (S7E12)
20.50 Prijatelji, serija, humoristična serija (S5E2)
21.35 Teorija velikog praska, serija, humoristična serija (S11E1)
22.20 Dva i pol muškarca, serija, humoristična serija (S12E3)
23.10 Mućke, serija, humoristična serija (S7E6)
00.10 Poirot, serija, drama, kriminalistički (S13E5)
01.45 To je Voyo
01.50 Inspektor Rex, akcija, kriminalistički, drama (S4E11)
02.35 Novi život pod suncem, lifestyle emisija (S5E27)

HRT1 14.00

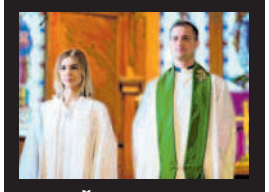

SAVRŠENI PAR
Casey (S. Armstrong) je propovjednica predana svećeničkoj karijeri, promovirana u viši rang.

HRT2 10.45

INSPEKTOR WALLANDER
Kada Lindin svekar Hĺkon Von Enke nestane, Wallander počne rješavati svoj dotad najteži slučaj nestale osobe.

HRT3 20.03

LOVAC NA JELENE
Michael (R. De Niro), Steven (J. Savage) i Nick (C. Walken) mladi su tvornički radnici zaposleni u čeličani u Pennsylvaniji.

RTL 20.15

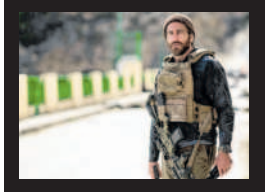

SAVEZ
Narednika specijalnih snaga američke vojske Johna Kinleya i njegovu jedinicu napadnu talibani usred redovite kontrole vozila.

RTL2 20.05

DR. HOUSE
Privremeno paralizirana žena dolazi u bolnicu, no ono što zaintrigira Housea je njezino savršeno pamćenje...

Filmski i dokumentarni programi

HBO

07.55 Ljetni kamp **09.35** Knjiga zmajeva **09.55** Kung fu panda: Tajne bijesne petorke **10.25** Spider-Man: Novi svijet **12.20** Gospodar prstenova: Dvije kule **15.20** Super Mario Bros. Film **16.55** Dnevnik Pauline P. **18.30** Nindža kornjače **20.00** Blade Runner 2049 **22.40** Posljednja zabavljačica **00.10** Pripravnik: Priča o Trumpu **02.10** Magnolija

HBO 2

07.25 Hobit: Neočekivano putovanje **10.05** Planet majmuna: Novo kraljevstvo **12.25** Usprkos **13.50** Divlja mačka **15.35** Lude za Bradyjem **17.10** Goodrich **19.00** Upozorenje, spojler! **20.45** Još sam ovdje **23.00** Radna skupina, ep.1 **00.05** Pitsburška bolnica, ep.5 **00.50** Ovaj je grad naš, ep.6 **01.45** T2 Trainspotting **03.40** Hollywood: Na snimanju XXII, ep.37

CINEMAX

07.40 Sjećanje **09.20** Katkad razmišljam o smrti **10.55** Zakon zbornice **12.30** Toranj, ep.1 **13.15** Toranj, ep.2 **14.00** Toranj, ep.3 **14.50** Sommersby **16.40** Sjećanje **18.20** Charliejevi anđeli **20.00** Otporan na smrt **21.50** Godzilla **00.05** Donnie Brasco **02.10** Ozloglašena **03.50** Inicijacija

CINEMAX 2

07.30 Vrijedan mladi Židov **09.00** Eismayer **10.25** Kratka povijest jedne obitelji **12.05** Sami u Reykjaviku **13.25** Profesori **15.15** Skrivena ljubav **17.25** Vrijedan mladi Židov **19.00** Fremont **20.30** Stranci **22.15** Fantomska nit **00.25** Peggy Sue se udala **02.10** As Neves

NATIONAL GEOGRAPHIC

13.00 Zeleni heroji Jackieja Chana **14.00** Džingis Kan: tajna povijest Mongola **15.00** Inženjerska dostignuća u Europi **16.00** Izgubljeni brodovi Drugog svjetskog rata **19.00** Auto SOS **21.00** Kosturi iz pobune Inka **22.00** Izgubljeni u džungli

CINESTAR TV

08.20 Tuljani specijalci **10.15** Mortdecai **12.15** Dan odluke **14.20** Meta **16.10** Mala Italija **18.10** Robin Hood **20.15** Nespojivi **22.35** Pad Olimpa

CINESTAR TV ACTION

10.20 Crvena Joan **12.15** Pompeji **14.15** 96 sati **16.05** 96 sati: Istanbul **17.55** 96 sati: U bijegu **20.00** Plaćenica **22.05** Bratstvo lopova

CINESTAR TV FANTASY

09.25 100% vuk **11.10** Igre gladi **13.35** Igre gladi: Plamen **16.05** Igre gladi: Šojka rugalica 1. dio **18.10** Igre gladi: Šojka rugalica 2.dio **20.30** Vlak za Busan **22.40** Vlak za Busan: Zona zombija

CINESTAR TV COMEDY

10.50 Luka i čarobni muzej **12.10** Misterij Henrija Picka **14.00** Neslavno slavna Florence **15.50** Knjiga ljubavi **17.35** Asterix i Obelix protiv Cezara **19.25** Čudo **21.15** Prevara i farsa **23.30** Kad ljubav udari u glavu

CINESTAR TV PREMIERE 1

10.10 Noina Arka **12.00** 355 **14.15** Knjiški moljac **16.10** U dobru i u zlu **18.25** Priče iz skrivenog grada: Neustrašiva Dina **20.00** Rizičan let **21.40** Monkey Man **23.50** Egzorcizam

CINESTAR TV PREMIERE 2

08.35 Kraljice kupona **10.30** Pinokio: Istinita priča **12.10** Girl You Know It's True **14.20** Nož u leđa **16.35** Do zadnjeg udaha **18.15** Moonfall **20.30** Lee **22.35** Godina nasilja

KLASIK TV

08.40 Samac u braku (S01E01, S01E02) **10.30** Sekula i njegove žene, komedija **12.00** Život je masovna pojava, drama **13.15** Osuđeni, krimić **14.50** NOĆ VESTERNA Zagrizi metak/Bite the Bullett, vestern **17.00** NOĆ VESTERNA Rage at Dawn/Bijes u zoru, vestern **18.30** Sekula i njegove žene, komedija **20.00** Balkanski špijun, komedija **21.40** Mali svet, komedija **23.05** Leptirov oblak, komedija **00.30** Šmeker (15), drama

STAR Channel

06.25 Moderna obitelj **06.50** Teorija velikog praska **09.25** CSI: Miami **12.05** Dva i pol muškarca **14.55** Kuća debele mame **16.55** Moderna obitelj **18.00** Teorija velikog praska **21.00** Djevojka od milijun dolara **23.35** Izgubljeni **01.35** Dva i pol muškarca **03.35** CSI: Miami

STAR Movies

06.40 Walker **07.25** Striko Buck **09.25** Seks i grad **12.20** Klopka **14.40** Odred za baštinu **17.10** Matrix **20.00** Dozvola za male Fockerse **22.05** Sjeme zla **00.30** Sjene tame **02.50** Uz more **04.45** Bijes pod kontrolom **05.10** Nevolje s mr. Beanom

NOVA TV

07.00 Tom i Jerry show, animirana serija S1 E21/26

08.10 Novi Looney Tunes, animirana serija S1 E1/26

08.35 Novi Looney Tunes, animirana serija S1 E2/26

08.55 Mladi Sheldon, igrana serija S5 E5/22

10.55 Kumovi, igrana serija S5 E83 R

11.55 Jeste li za ples?, , igrani film R

13.55 Fantastični gospodin Dundee, igrani film

15.55 Vrh Legacy, igrani film

17.00 Vijesti Nove TV, informativni program

17.10 Vrh Legacy, igrani film

17.45 Provjereno, informativni program R

19.00 Dnevnik Nove TV, informativni program

20.15 Top Gun, igrani film

22.25 Plaćenici 4, igrani film (15)

00.20 Zločesti dečki 2, igrani film (15) R

02.55 Gran Turismo, igrani film R

04.55 Astro savjetnik, astro show (18)

NOVATV 20.15

TOP GUN
Pete Mitchell (Maverick) vrhunski je vojni pilot lovca F-14, jedan od najboljih u svojoj klasi...

DOMA TV

06.50 Gorski liječnik, igrana serija S8 E4/16 R

07.40 Betty i njezine dijagnoze, igrana serija S5 E12/26 R

08.25 Betty i njezine dijagnoze, igrana serija S5 E13/26 R

09.20 TV izlog, razno

09.35 Betty i njezine dijagnoze, igrana serija S5 E14/26

10.30 TV izlog, razno

10.45 Hamburg 112, igrana serija S10 E18/29 R

11.30 TV izlog, razno

11.45 Hamburg 112, igrana serija S10 E19/29 R

12.30 TV izlog, razno

12.45 Hamburg 112, igrana serija S10 E20/29 R

13.30 Gorski spašavatelji, igrana serija S15 E11/12

14.10 Gorski spašavatelji, igrana serija S15 E12/12

15.00 Navy CIS, igrana serija S20 E17/22 R

15.40 Navy CIS, igrana serija S20 E18/22 R

16.25 Navy CIS LA, igrana serija S12 E7/18

17.20 Navy CIS LA, igrana serija S12 E8/18

18.10 Djevojke na zadatku, igrana serija S7 E12/13 R

19.05 Djevojke na zadatku, igrana serija S7 E11/13

20.00 Nespojivi, igrani film

22.25 Fatalna nesreća, igrani film (15)

00.35 Blue Bloods, igrana serija S6 E9/22

01.20 Blue Bloods, igrana serija S6 E10/22

02.05 FBI, igrana serija S1 E17/22 R

02.50 FBI, igrana serija S1 E18/22 R

03.30 Betty i njezine dijagnoze, igrana serija S5 E14/26 R

04.10 Gorski spašavatelji, igrana serija S15 E11/12 R

04.55 Gorski spašavatelji, igrana serija S15 E12/12 R

DOMATV 20.00

NESPOJIVI
Dell Scott, dolazi iz opasne njujorške četvrti Bronx i očajnički pokušava ostaviti sve pogreške iza sebe.

TV PREPORUKA

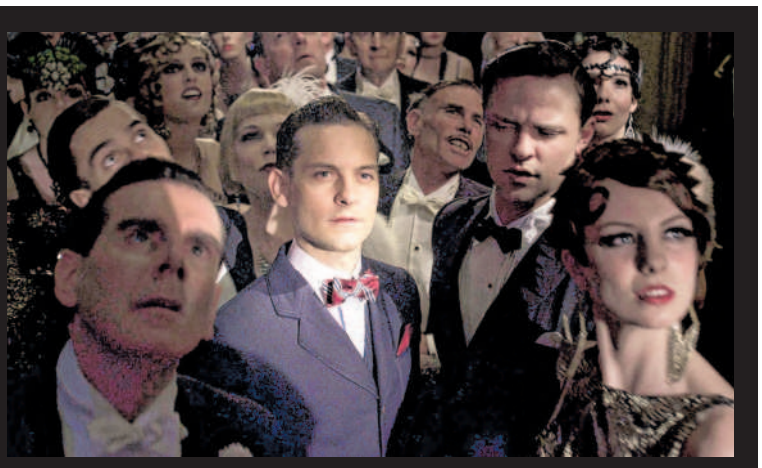

ROMANTIČNI **HRT1 20.15**

Veliki Gatsby

THE GREAT GATSBY, 2013.

Režija: Baz Luhrmann

Uloge: Leonardo DiCaprio, Tobey Maguire, Carey Mulligan, Joel Edgerton, Isla Fisher, Jason Clarke, Amitabh Bachchan

Tobey Maguire tumači Nicka Carrawaya, mladog pisca koji stiže u New York 1922. u vrijeme razuzdanih zabava, raskošnog jazza i krijumčara alkoholom koji vladaju gradom. U potrazi za ostvarenjem svog američkog sna Nick upoznaje zagonetnog milijunaša Gatsbyja i njegovu šarmantnu rođakinju Daisy. Blještavi svijet bogataške elite privuče ga te svjedoči njihovih iluzijama, strastima i prijevarama. Filmska adaptacija Baza Luhrmanna (»Moulin Rouge!«, »Australija«) romana »Veliki Gatsby«, remek-djela F. Scotta Fitzgeralda, s Leonardom DiCapriom u naslovnoj ulozi, stilizirana je, s modernom glazbom (Jay-Z, Lana Del Ray) i brzom izmjenom kadrova, te miješa 1920-te s pop-kulturom 21. stoljeća, uz puno računalno stvorenih slika i vizualnih efekata.
Film je 2013. osvojio Oscare za najbolju kostimografiju i scenografiju/produkcijski dizajn.

DOKUMENTARAC **HRT2 22.10**

Clarksonova farma: Kravljenje

Jeremyjeve se krave polako udomaćuju na farmi, no iako su manje svojeglave od ovaca, ni one ne vole ograde te uskoro počinju pasti ondje gdje ne bi smjele pa tako i na susjednoj farmi. Popis namirnica koje trebaju za svoj budući restoran i dalje raste: Jeremy i Lisa biraju ljute papričice koje će uzgajati i od njih spremati čili. No čini se da su ipak odabrali preljute jer kuharicu spopadne kašalj, a kušačima grunu suze na oči. Za čili trebaju i govedinu...

DOKUMENTARAC **HRT2 15.35**

Svijet vrtlara

Monty razmišlja o obnovi svojeg Seoskog vrta, reže trajnice kako bi dobio nove besplatne biljke i sadi lukovice u posude za proljeće. Pobire i slatki kukuruz i dijeli savjete o brizi za sobne biljke cvjetnice u zimskim mjesecima. Adam Frost u Manchesteru otkriva nadahnjujući projekt koji unosi nov, zeleni život u taj grad industrijske prošlosti. Frances Tophill odlazi u rasadnik u Kentu koji upravo pršti raznobojnim kaduljama. Nick Bailey istražuje vrt u Herefordshireu koji u svoj dizajn uklapa zadivljujuć okolni seoski krajolik.

Talijanski

RAI 1

07.00 TG 1 **07.05** Linea Verde Estate - Valle del Chiese, I **07.55** Che tempo fa **08.00** TG1 **08.20** Tg1 Dialogo **08.35** Aspettando UnoMattina in famiglia **09.00** TG1 **09.04** Aspettando UnoMattina in famiglia **09.30** TG1 L.I.S. **09.33** Aspettando UnoMattina in famiglia **10.30** Buongiorno Benessere **11.25** Linea Blu Discovery - Il mare dei miti **12.00** Vista mare - Molise: Termoli **12.30** Linea Verde Italia - Ravenna **13.30** TELEGIORNALE **14.00** Linea Blu - Porti d'Italia - Civitavecch **15.00** Passaggio a Nord-Ovest **16.10** A Sua immagine **16.50** Gli imperdibili **16.55** TG1 **17.05** Che tempo fa **17.10** Mediterranea - Noli, Spotorno **17.55** Azzurro Storie di mare - Liguria **18.40** Reazione a catena weekend **20.00** TELEGIORNALE **20.35** Affari tuoi **21.30** TIM Music Awards 2025 **23.55** TG1 Sera **23.58** TIM Music Awards 2025

RAI 2

07.00 Darrow e Darrow Una stella insanguinata **08.25** Che Todd ci aiuti - Una lunga giornata **09.06** Delitto stellato **09.47** Il morso del ragno 2 **10.35** Atletica - Mondiali di Tokyo 2025 Cerimo **13.00** TG2 - GIORNO **13.30** Atletica - Mondiali di Tokyo 2025 **15.35** Storie al bivio Weekend **17.00** Aspettando Top **17.50** Gli imperdibili **17.55** TG2 L.I.S. 2 **18.00** TG Sport Sera **18.05** Dribbling **19.00** The Rookie Regolamento di conti **19.40** N.C.I.S. Perfetti disaccordi **20.30** TG2 - **20.30 21.00** TG2 Post **21.20** Un omicidio per due Ultima notte di nozz **23.00** Il Sabato al 90°

RAI 3

08.05 Mi manda Raitre **10.15** Gli imperdibili **10.20** L'Afide a la Formica **12.00** TG3 3 **12.30** IL SETTIMANALE ESTATE **13.00** Azzurra. La prima sfida alla Coppa Ameri **14.00** TG Regione **14.19** TG Regione Meteo **14.20** TG3 **14.45** TG3 Pixel 3 **14.55** TG3 L.I.S. **15.00** Non sposate le mie figlie! **16.45** PresaDiretta La grande ricchezza **19.00** TG3 **19.30** TG Regione **19.51** TG Regione Meteo **20.00** Blob **20.20** La Confessione **21.25** Indagine su un cittadino al di sopra di **23.25** TG3 Mondo **23.50** TG3 Agenda del Mondo 3

CANALE 5

07.59 TG5 - Weekend **11.00** Forum - **12.58** TG5 **14.07** Beautiful **14.35** La forza di una donna **16.30** Verissimo - **18.43** Avanti un altro **19.37** Tg5 anticipazione **19.54** Tg5 Prima Pagina **20.01** TG5 **20.35** La ruota della fortuna **21.35** Ciao Darwin

ITALIA 1

07.09 Tom & jerry tales **07.50** Scooby-Doo! And Guess Who? **08.38** The Middle **10.07** THE BIG BANG THEORY **10.57** Due uomini e 1/2 **12.25** Studio Aperto **13.04** Sport Mediaset **13.46** Paperissima Sprint **14.42** Drive Up **15.12** Sfida impossibile **15.45** Person of interest **17.30** Person of Interest **18.19** Studio Aperto Live **18.30** Studio Aperto **18.56** Studio Aperto Mag **19.27** C.S.I. Miami **20.31** NCIS - Unita' Anticrimine **21.20** Shazam!

RETE 4

07.04 Tg4 - Ultima ora **07.29** 4 di sera **08.24** La promessa **09.01** My Home My Destiny **09.59** Kiss the Chef **11.55** Tg4 **12.24** La signora in giallo **13.58** Lo sportello di forum - **15.27** Freedom oltre il confine- **16.27** Straziami, ma di baci saziami **18.58** Tg4 **19.40** La promessa **20.29** 4 di sera weekend **21.30** Codice d'onore

IMPRESSUM

IZDAVAČ I TISKAR
»NOVI LIST«
Novinsko nakladničko dioničko društvo, Rijeka, Zvonimirova 20/A
p.p. 130, 51001 RIJEKA
Telefon: 051/650-011, 051/650-013
Telefax: 051/672-114, 051/672-118
E-mail: redakcija@novilist.hr
Web: www.novilist.hr
UPRAVA
Bojan **DIVJAK** - predsjednik
Renato **IVANUŠ** - član
PROKURISTICA
Darija **PRŠA**
GLAVNA UREDNICA
Slavica **BAKIĆ**
GLAVNA UREDNICA SUPERDESKA
Dijana **PAVLOVIĆ**
UREDNIK DIGITALNIH IZDANJA
Damir **KUNDIĆ**
IZVRŠNI UREDNIK
Dražen **HERLJEVIĆ**
POMOĆNICI GLAVNE UREDNICE
Tihana **TOMIČIĆ** – ZAGREB
Nenad **HLAČA** – NOVOSTI i SVIJET
Helena **FOGAS** – RIJEKA
Boris **PEROVIĆ** – REGIJA
Zlatko **HORVAT** – SPORT
UREDNIČKI KOLEGIJ
Kim **CUCULIĆ** – KULTURA i MEDITERAN
Ivana **KOCIJAN** – MOZAIK
FOTO SLUŽBA
Vedran **KARUZA**
GRAFIČKA SLUŽBA
Tea **LILIĆ PRIBANIĆ**
TAJNICA REDAKCIJE
Branka **VRABEC**
DOPISNIŠTVO U ZAGREBU
Ulica Matka Laginje 6
WEB PORTAL
novilist.hr
E-mail: portal@novilist.hr
MARKETING I PROMOCIJA
Rijeka, Zvonimirova 20a
Direktorica:
Silvija **GERC VODOPIJA**
Telefon: 051/650-088
Telefax: 051/650-110
E-mail: oglasi@novilist.hr
Web: marketing.novilist.hr
TISKARA I KOMERCIJALA
Telefon: 051/650-024
Telefax: 051/650-036
E-mail: tiskara@novilist.hr
OGLASNI ODJEL RIJEKA
Andrije Medulića 6-8,
Telefon: 051/212-102
E-mail: oglasni.rijeka@novilist.hr
Web: http://oglasni.novilist.hr
PRETPLATA
Telefon: 051/650-170
Radno vrijeme od 7.30 do 15.30 sati
TISAK
NOVI LIST d.d. Rijeka
List izlazi svaki dan. Rukopise i materijale ne vraćamo.

HRT Radio Rijeka

07.00 Jutarnja kronika
07.30 Servisne informacije
08.00 Najava događaja
08.15 Puntapet
08.30 Kamo danas
08.45 Vrijeme za vrijeme
09.00 Promenada
10.00 Vijesti Radio Rijeke
10.30 Notiziario
11.00 Kafe
12.00 Vijesti Radio Rijeke
12.05 Sa mnom do kraja
12.30 Notiziario
12.40 Klasa optimist
14.00 Vijesti Radio Rijeke
14.45 Vrijeme za vrijeme
15.00 Danas aktualno
16.00 Giornale Radio
16.25 Kamo danas 2
16.30 Glista
18.00 Pusti TV, upali Radio Rijeku
19.15 Servisne informacije
22.00 Kronika dana

Ostali programi

KANAL RI

07.00 DNEVNIK (r) **07.25** Planet Ri, mozaična emisija (r) **08.20** Glazbeni kanal/Tv prodaja **12.15** Emisija o filmu **12.30** Planet Ri, mozaična emisija (r) **13.20** Art caffe, emisija o kulturi (r) **14.10** Pasivna Hrvatska, putopisna reportaža **14.40** TV prodaja **15.00** Zelena minuta, dokumentarni serijal **15.10** Glazbeni kanal **15.35** Auto moto nautic vision, emisija **16.05** TV prodaja/Glazbeni kanal **16.25** Školska liga, emisija o sportu **17.00** Rijeka zdravlja, emisija o zdravlju (r) **18.00** DNEVNIK **18.20** Puls PGŽ – Mozaik, emisija **18.55** TV prodaja/Glazbeni kanal **20.00** Snimka koncerta – iz arhive Kanala Ri **21.35** Emisija o filmu **22.00** DNEVNIK (r) **22.20** Kratki rezovi, emisija o filmu (r) **23.00** Zapisano u zvijezdama, astro show (18)

TV NOVA

09.20 TV Prodaja **10.50** Kratki Rezovi **11.15** Energetska medicina **11.45** Babićini recepti **12.30** Zapadna strana **13.30** Zavičajnost u Istri **14.00** Ljetni đir **15.00** Odaberi zdravlje **16.00** Automoto Moto Nautic Vision **16.30** Comunita, emisija za pripadnike talijanske nacionalne manjine **17.00** Novi milenij **17.15** Svi Baka **17.30** Dnevna soba **18.30** Forum 1 **19.00** Art Club **19.30** Boje zemlje **20.00** Trajnaninenaj **21.00** Domisan predstavlja **21.15** Trajnaninenaj **22.00** Lifestyle TV **23.10** Vrata sudbine, emisija o alternativnom načinu života

HRT 4

18.00 Studio 4: U fokusu **18.25** #REPORTAŽE: Slikovnica **18.30** Regionalni dnevnik **18.53** Vrijeme RH sutra **18.54** Vrijeme Europa sutra **18.56** Vrijeme svijet sutra **19.00** Dnevnik 2 **19.53** Vrijeme RH sutra **19.54** Vrijeme Europa sutra **19.56** Vrijeme svijet sutra **19.59** HAK - promet info **20.00** Intervju tjedna **20.40** Potrošački kod **21.05** Pregled dana **21.50** DW: Shift **22.05** Manjinski mozaik: Takvih nam fali **22.20** Agenda: Svijet, vanjskopolitički magazin **22.45** Studio 4: U fokusu **23.10** Vijesti na engleskom jeziku **23.20** Vijesti na španjolskom jeziku **23.30** Studio 4: Jutarnji intervju **23.50** #REPORTAŽE: Poljica **00.10** Prizma, multinacionalni magazin **01.00** Dnevnik 2

Jabuka TV

07.30 Serbus Zagreb **08.00** Svakodnevica **09.30** Trenutak za čisti kutak **10.00** Inkluzivni puls **11.00** Moda XL **12.00** Moda XL **13.00** Hrana i vino **13.30** Fio Show **16.00** Riječ Života **16.30** Veterinarska ordinacija **17.15** Srce Hrvatske **17.45** Odaberi zdravlje **18.45** Frtalj kulture **19.00** Serbus Zagreb **20.00** Groznica subotnje večeri **22.50** Na kraju dana **23.00** Zlatna zora (18)

CMC

08.00 24 sata vijesti **08.05** 100% hitovi **09.00** Vijesti **09.15** CMC Mix **10.00** Top 30 - (Nacionalna lista CMC televizije) **10.45** CMC Mix **11.00** Evergreen **11.15** 100% hitovi **12.00** Dobar dan **13.00** 100% hitovi **14.00** CMC Mix **15.00** 100% hitovi **16.00** CMC Mix **17.00** 100% hitovi **18.00** CMC Mix **19.00** 100% hitovi **20.00** CMC Večer **21.00** 24 sata vijesti **21.05** CMC Party **00.00** CMC Mix **01.00** 24 sata vijesti

www.novilist.hr
NL 125 GODINA TRADICIJE
SUBOTA
13. RUJNA 2025.

U sutrašnjem broju

Marko Šestan
Nova znanstvena zvijezda

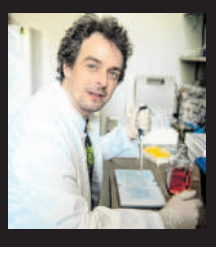

Milanka Opačić i Bianca Matković
Nekad političke suparnice, danas suradnice

KAPITALAC U vrtu Marice Zorić niklo čudo prirode

Nisu ni znali što je batat, a sad uzgojili - trikilogramski

Jedan batat obično teži između 150 i 400 grama, ovisno o sorti i uvjetima uzgoja, mogu doseći i do jednog kilograma, stoga ovaj iz vrta u Privlaci uistinu je gigantski

Doris BABIĆ

Marica Zorić iz Privlake izvadila batat od 3,2 kilograma

OSOBNA ARHIVA

PRIVLAKA Do prije koju godinu uglavnom nismo ni znali što je batat, odnosno slatki krumpir, a danas je često na meniju mnogih obitelji, pa i restorana te zvijezda brojnih street food festivala. Sadrži obilje vitamina (posebno A i C), minerala, vlakana i ugljikohidrata, s malo masti i slatkog je, nježnog okusa, stoga ne čudi što uživa takvu popularnost. Jedan batat obično teži između 150 i 400 grama, ovisno o sorti i uvjetima uzgoja, mogu doseći i do jednog kilograma, no to je prilično rijetko. Baš zato, vrijedi zabilježiti čudo iz Privlake - u vrtu Marice Zorić uzgojen je batat težak tri kilograma!

Batat koji skoro cijelo mjesto može nahraniti

Radoznalost

Sve je počelo upravo znatiželjom i pitanjem što je uopće batat. Marica ga je otkrila u Benkovcu, zasadila prošle godine, nastavila i ove, a onda je privlačka zemlja nagradila vrijedne ruke.

- Iskreno da kažem, počela sam saditi batat tek prošle godine. Jednostavno iz radoznalosti, nisam ni znala što je to. Uzeli smo sadnice u Benkovcu, ima ljubičasti batat, bijeli i ovaj, kao mrkva boje. Pitala sam čovjeka što je batat i koji je najbolji. Od ljubičastog me malo odbila boja, a i rekli su mi da je ovaj narančasti najbolji, počinje Marica kojoj se batat prošle godine itekako svidio, pa ga je zasadila i ove, osam sadnica, za svoje potrebe, za obitelj, uz pomidore u vrtu.

Ova simpatična 77-godišnja gospođa napominje da muž više radi u vrtu, onako iz gušta. I ona bi voljela više, ali problemi s kičmom ne daju...

- Muž zaliva, stavili smo kap na kap. I zove on mene jutros da dođem. Ja dolazim i pitam kakva je to lopta. Kad ono - batat! Onda smo lagano forkinom, malom motičicom, otkopavali. Batat ide u dubinu, ne u širinu, nije bilo lako, ali uspjeli smo, izvukli smo batat od tri kile, govori Marica.

Sada, slijede slatke muke; na koji način pripremiti ovaj posebni batat i kako potrošiti ovoliku količinu.

- E, sad mogu što god hoću! Normalno, ne možemo odjednom potrošit cili, ali batat možeš osjeći i on napravi svoju ljustru, zaštitu. Može on stat, a ko bi tri kila odjednom, dodaje Marica.

Na sto načina

Naravno, nismo propustili upitati za kakav recept s ovom vrijednom namirnicom koja polako, ali sigurno zamjenjuje krumpir koji je, uz ribu, prehranjivao generacije i generacije.

- A, može ga se peći, kuhati, frigati, što god 'ko voli. Muž voli pire, ja nisam baš od toga, ja najviše volim frigano ili pečeno, točnije prepečeno, onako da zahrska, priča nam Marica.

Pitamo hoće li nastaviti saditi batat.

- Ako poživim, nek Bog da zdravlja, pa ćemo sve lako, dodaje Marica za kraj.

Ova priča o batatu od tri kilograma iz vrta Marice Zorić lijep je podsjetnik koliko priroda zna iznenaditi i nagraditi strpljenje te ljubav prema zemlji. Namirnica koja je tek nedavno pronašla put do naših tržnica i kuhinja u kratkom je vremenu osvojila i gurmane i one koji se brinu o zdravoj prehrani.

A da batat doista ima budućnost u našim vrtovima i na našim tanjurima, potvrđuje i entuzijazam gospođe Marice, koja sa svojih 77 godina već planira novu sadnju, uz osmijeh, dozu humora i onu staru istinu - da se ljubav prema zemlji uvijek višestruko vraća.

Najveća »jabuka« u Hrvatskoj

Vinkovačkim jesenima na čast, Vinkovčanima i gostima na dar

Atrakcija u Vinkovcima

VINKOVCI Krajem davnih šezdesetih godina prošlog stoljeća na najvećoj plantaži jabuka u Europi, naslonjenoj na grad na Bosutu, borinačku jabuku brale su ljepotice tradicijskih izbora. Nakon simboličnog čina branja jabuke u voćnjaku, počele bi rujanske svečanosti nazvane Vinkovačke jeseni. Kao znak darivanja, ljubavi i života, jabuka je postala autentičan simbol Vinkovaca ušavši u jedinstven grb manifestacije Joze Matakovića, vinkovačkog akademskog slikara i scenografa. Nekoliko godina kasnije, početkom sedamdesetih, Joza je osmislio i ideju skulpture jabuke, a izradio je tada vrsni majstor Dinko Mustapić. Postavljena je na sam ulaz u voćnjak.

Kako jubilarne 60. Vinkovačke jeseni evociraju i slave začetke manifestacije, Organizacijski odbor naručio je izradu replike instalacije borinačke jabuke prateći i temu »Jesen rumeni' jabuka«. Postavljena je uz kip bana Vinkovčanina Josipa Šokčevića u parku. Izradu instalacije koja će sljedećih deset dana krasiti središte grada potpisuje majstor Ivica Kolobarić.

- Potrebno mi je bilo dva mjeseca ručnog rada kako bih izradio dostojnu repliku skulpture jabuke. Nacrt sam već imao u glavi pa sam se odmah prihvatio posla, govori o procesu rada.

Stara koja se danas nalazi na ulazu u voćnjak u Borincima, dodaje, teško je bila obnovljiva.

Skulptura je ručno izrađena od željeza s betonskim postoljem, bijelo obojena, a doseže visinu od 4 metra. Kako bi bila vjerodostojna, sadrži osam krakova i dva lista na vrhu. Na veselje Vinkovčana i njihovih gostiju, postolja impresivne konstrukcije do dva puta dnevno punit će se kraljicom voća, a velikodušnu donaciju od dvije tone osigurali su voćari Crovite iz Jarmine.

Građani i posjetitelji tijekom svih deset dana trajanja jedinstvene manifestacije moći će se poslužiti slatkim plodom, koji je ključni simbol ovogodišnjeg programa i Vinkovaca i Jeseni uopće. (Sl. M.)

Gondolom preko lošinjske luke

Gondolijer ispred Malog Lošinja

MALI LOŠINJ Ovih je dana ponajveća atrakcija u luci Malog Lošinja venecijanska gondola, s besplatnim plovidbama za zainteresirane građane i goste otoka s jedne na drugu obalu luke, odnosno od Rive lošinjskih kapetana (približno ispred poštanskog ureda) i obale Priko (približno ispred ureda Turističke zajednice). Upravo na poziv TZG-a Lošinja, gondolijer Andrea Balbi gostuje u Malom Lošinju, pokazujući ovo, za mletačke kanale karakteristično plovilo. Balbi je ujedno i vlasnik gondole te ovom prilikom predstavlja venecijansku udrugu gondolijera, a ova jedanaestmetarska barka, izrađena od osam različitih vrsta drva, zanimljivost je uz koju se mnogi dolaze fotografirati, ako već ne dođu na red za plovidbu. Još će mogućnost plovidbe gondole preko lošinjske luke biti u subotu od 9 do 12 i od 18 do 21 sat, a u nedjelju samo od 9 do 12 sati. Kapacitet je petero putnika. (B. Pu.)

B. PURIĆ

Lijepo ju je vidjeti

ERSTE
Otvorite poslovni račun 100% online.
Banka može tražiti dodatnu dokumentaciju i ne mora odobriti svaki zahtjev za otvaranje poslovnog računa.

Valute označene zvjezdicom za koje Banka ne objavljuje kupovni i prodajni tečaj za efektivu ne smatraju se valutama s Tečajne liste Banke u kojima Banka vodi transakcijske račune i/ili zaprima gotovinske naloge za plaćanje i/ili provodi otkup deviza. Tečajevi za predmetne valute (tečajevi za devize) koriste se za preračunavanje u bezgotovinskim transakcijama.

TEČAJNA LISTA BROJ: 180
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Primjenjuje se od 13.09.2025.

Valuta	Jed.	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Srednji za devize	Prodajni za devize	Prodajni za efektivu	Srednji tečaj HNB
AUD	1	1,835100	1,816200	1,764600	1,712900	1,694000	1,764600
CAD	1	1,687600	1,670100	1,622700	1,575200	1,557700	1,622700
CZK	1	25,363600	25,029300	24,318000	23,606600	23,272300	24,318000
DKK	1		7,682700	7,464400	7,246000		7,464400
HUF	1	407,948500	402,570500	391,130000	379,689400	374,311400	391,130000
JPY	1	180,783100	178,399900	173,330000	168,260000	165,876800	173,330000
NOK	1		11,923300	11,584500	11,245600		11,584500
SEK	1		11,268700	10,948500	10,628200		10,948500
CHF	1	0,972000	0,962000	0,934700	0,907300	0,897300	0,934700
GBP	1	0,899900	0,890600	0,865300	0,839900	0,830600	0,865300
USD	1	1,218600	1,206000	1,171800	1,137500	1,124900	1,171800
BAM	1	2,032100	2,011000	1,955830	1,900500	1,879500	1,955830
PLN	1	4,440500	4,382000	4,257500	4,132900	4,074400	4,257500